

फरत कार्यालयीन उपयोगाररता

जिल्हा

सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

जालना जिल्हा

२००२-२००३

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय

महाराष्ट्र शासन

मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरीता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन
2002-2003
जिल्हा : जालना

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई,

(1)

जिल्हा सांख्यिक व आर्थिक समालोचन वर्ष 2002-03

अनुक्रम क्र. ११

जिल्हा : जालना

अ. क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	
1	दृष्टि शिपात जिल्हा	
	भाग -1	1 ते 4
2	जिल्हा सांख्यिक व आर्थिक समालोचन	
	भाग -2	1 ते 15
	जिल्हा सांख्यिकी गोपवारा (विविध माहितीचे सांख्यिकीय तक्ते)	
	1) क्षेत्रफळ आणि लोकसंख्या	
1.1	1991 च्या जनगणनेनुसार तहसिलनिहाय क्षेत्रफळ व लोकसंख्या	1
1.2	1951 पासून लोकसंख्येमधील तहसिलनिहाय दशवार्षिक फरक ..	2
1.3	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्येच्या गटानुसार गावाचे तहसिल निहाय वर्गीकरण	3
1.4	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्येच्या गटानुसार शहराची तहसिल निहाय वर्गीकरण	3
1.5	अ) 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे काम करणारे, काम न करणारे यांची तहसिल निहाय आकडेवारी	4 ते 5
1.5	ब) 1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः कामकरणा-या व्यक्तीची उद्योगगट क्षेत्रनिहाय विभागणी	5
1.6	अ) 1981 च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण	6
	ब) 1991 च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण	6
1.7	1991 च्या जनगणनेनुसार अनु जाती अनुसूचित जमाती, व नववोध याची आकडेवारी	5
1.8	1991 च्या जनगणनेनुसार भिंती / छप्परे यासाठी वापरलेल्या साधनसामग्रीनुसार घराचे वर्गीकरण	7
1.9	1991 च्या जनगणनेनुसार कुटुंबाचा आकार व रहात्या घराच्या मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण / नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण.	8
1.10	1991 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर	9
1.11	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - चालू किंमतीनुसार	10
1.12	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - स्थिर (2000-01) किंमतीनुसार	11
	2) हवामान	
2.1	जिल्ह्यातील निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसाची संख्या व एकूण पर्जन्य	12
	3) कृषि	
3.1	जमीनीचा वापर	13 ते 14
3.2	तहसिल निहाय निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र	15 ते 16
3.3	जिल्ह्यातील मुख्य पिकाचे हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन .	17
3.4	जिल्ह्यातील विविध साधनांनी ओलीताखाली असलेले तहसिल निहाय क्षेत्र	17
3.5	निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे तहसिलवार क्षेत्र	18 ते 19
3.6	अ) तहसिल निहाय सिंचन विहीरी व इतर विहीरी	20
	ब) तहसिल निहाय कुप नलीका, हातपंप व विद्युत पंप	20
3.7	विहीरीखेरीज लघुपाटबंधा-याची कामे	21
3.8	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पांमुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे	22

पूढे चालू

अ.क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3
3.9	1990-91 च्या कृषि गणनेनुसार जिल्हयात वहीत धारण, जमीनीची संख्या व तिचे क्षेत्रफळ ओलीताखालील असलेली वहीत धारण जमीन आणि ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र विहीरीच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ क्षेत्रानुसार वहीत धारण जमीनीची संख्या	23
3.10	1997 च्या पशुगणनेनुसार जिल्हयातील तहसील निहाय कृषि विषयक अवजारे	24
3.11	जिल्हयातील दुष्काळ टचाई व टचाईसदृश्य परिस्थितीची माहिती	24
	4) पशुसंवर्धन, वन व मत्स्यव्यवसाय	
4.1	1997 च्या पशुगणनेनुसार जिल्हयातील तहसील निहाय पशुधन	25 ते 26
4.2	जिल्हयातील तहसील निहाय पशुवैद्यकीय संस्थांची आकडेवारी	27
4.3	रोगाच्या विविध प्रकारानुसार जिल्हयातील पशुच्या मृत्यूची संख्या	28
4.3	अ. विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य	28
4.4	जिल्हयातील मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवध गृहात कत्तल केलेल्या पशुची तहसील निहाय संख्या	29
4.5	जिल्हयातील वन क्षेत्र	29
4.6	जिल्हयातील मुख्य व गौण वन उत्पादने	30
4.7	जिल्हयातील भुजल मत्स्यव्यवसाय	30
	5) रोजगार, उद्योग, खनिज व वीज	
5.1	जिल्हयातील कारखान्यातील कामगारांची दैनिक संख्या	31
5.2	जिल्हयातील खनिज कारखान्यातील कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण	32 ते 33
5.3	जिल्हयातील कामगारांच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण	34
5.4	जिल्हयातील रोगाच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी	35
5.5	जिल्हयातील रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी	36
5.6	जिल्हा विभागातील व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम	36
5.7	जिल्हयातील 2001 च्या कर्मचारी गणनेनुसार कर्मचा-यांची संख्या	37
5.8	जिल्हयातील निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार	37
5.9	जिल्हयातील विधुतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व लोकसंख्या	38
5.10	जिल्हयातील विजेचा वापर	38
5.11	आर्थिक गणना 1998 प्रमाणे कृषि व बिगरकृषी उद्योग	39
5.12	1998 च्या आर्थिक गणनेतील प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची संख्या कृषि व बिगरकृषी आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या	39
5.13	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार जिल्हयातील महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगरकृषी आस्थापनांची संख्या	40
5.14	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार जिल्हयातील महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगरकृषी आस्थापनांतील कामगारांची संख्या	40
5.15	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार बिगरकृषि सहकारी आस्थापना सर्व उद्योग गट एकत्रीत करून	41
5.16	1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार उद्योग गटानुसार सहकारी संस्था व रोजगार यांची संख्या	41
5.17	अ) 1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या उद्योग गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	42

अ. क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3
5.17	ब) 1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	42
5.18	अ) 1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार घाटक व किरकोळ व्यापारी स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	43
	ब) 1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार घाटक व किरकोळ व्यापारी आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	43
5.19	अ) 1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार सामुहीक व व्यक्तीगत सेवा स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	44
	ब) 1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार सामुहीक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	44
5.20	अ) 1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	45
	ब) 1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	45
	6) सहकार	
6.1	विविध प्रकाराच्या सहकारी संस्था	46
6.2	जिल्हयातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती.	47
6.3	जिल्हयातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लोखापरीक्षणाल वर्गाप्रमाणे वर्गवारी	47
6.4	जिल्हयातील राज्य व आणि जिल्हापातळीवरून सहकारी बँकाचे कार्य	48
6.5	जिल्हयातील प्राथमीक कृषी सहुकारी संस्थांचे कार्य.	49
6.6	जिल्हयातील शेतकारी सेवा संस्थांचे कार्य.	50
6.8	जिल्हयातील कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे.	51
6.9	जिल्हयातील शेतकारी सेवा संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे.	51
6.11	जिल्हयातील बिगर कृषि पत संस्थांचे कार्य.	52
6.12	जिल्हयातील जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थेचे कार्य.	53
6.13	जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थेचे कार्य.	54
6.14	जिल्हयातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे महत्वाचे कार्य.	55
6.15	जिल्हयातील नियंत्रीत बाजार पेठांची माहिती	56 ते 57
6.16	जिल्हयातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे.	57
	7) वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	
7.1	जिल्हयातील सार्वजनिक व अर्थसहायीत संस्थांमाफत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची तालुकावार माहिती.	58
7.2	जिल्हयातील नोंदणी केलेल्या जन्म मृत्यूंची संख्या	59
7.3	जिल्हयातील विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या	59
7.4	जिल्हयातील माताबाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लक्ष टाचणी विषयक आकडेवारी	60
7.5	जिल्हयातील कुटूंबनियोजन केंद्रांची तहसिलनिहाय माहिती.	61

(4)

अ. क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3
	8) शिक्षण	
8.1	जिल्हयतील 2001 जनगणनेनुसार तहसिलनिहाय साक्षरतेची (अस्थयी) आकडेवारी	62
8.2	जिल्हयतील शैक्षणिक संस्था शिक्षकांची व विद्यार्थ्यांची संख्या.	62
8.3	जिल्हयतील पुर्व प्राथमीक प्राथमीक / माध्यमीक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्थरनिहाय संख्या व मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वारंवार	63
8.4	जिल्हयतील इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था	64
8.5	जिल्हयतील आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत.	64
8.6	जिल्हयतील प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च	65
8.7	जिल्हयतील व्यवसाय मार्गदर्शन कनिष्ठ महाविद्यालये व तांत्रिक शाळा (8 वी ते 12 वी)	65
8.8	जिल्हयतील तहसिलनिहाय पौढ शिक्षण केंद्रे @	65
8.9	जिल्हयतील शिक्षकाकरिता प्रशिक्षण संस्था	66
8.10	तालुकावार शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रिडागणे, क्रिडा संस्था आणि क्रिडा शिष्यवृत्तीधारक	66
	9) दळणवळण व वाहतूक	
9.1	अ) जिल्हयतील रेल्वे मार्गाची लांबी	67
9.1	ब) जिल्हयतील रेल्वे स्थानकांची तहसिलनिहाय यादी	67
9.2	जिल्हयातील प्रकारे व पृष्ठभागानुसार रस्त्यांची लांबी	67
9.3	जिल्हयातील वापरात असलेली मोटार वाहनांनी संख्या	68
9.4	जिल्हयातील महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाची वाहतूक विषयी आकडेवारी	68
9.5	जिल्हयातील महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना	69 ते 70
9.6	जिल्हयातील पोष्ट तारगरे, दुरध्वनी सेवा व दुरदर्शन संच यांची आकडेवारी	71
	10) स्थानिक संस्था	
10.1	जिल्हयातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	71
10.2	जिल्हयातील ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च	72
10.3	जिल्हयातील जिल्हा परिषदांचे वाढवार उत्पन्न व खर्च	73
10.4	जिल्हयातील नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च	74
	11) नियोजन	
11.1	जिल्हयातील विविध विकासशिष्यशाळी झालेला योजनातर्गत खर्च.	75 ते 76
11.2	जिल्हयातील विविध योजनांखालील महत्वाची भौतिक साधने	77 ते 89
11.3	जिल्हयातील रोजगार हत्ती योजनेबाबतची आकडेवारी	90
11.4	जिल्हयातील रोजगार हत्ती योजनेखाली घेतलेली कामे व त्यावरील रोजगार आणि खर्च	90
11.5	जिल्हयातील गण्याच्या नाण्याच्या सोयी व टंचाईमंथी केलेल्या उपाययोजना	91
11.6	जिल्हयातील संकरीत व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्याजाती व त्याखालील क्षेत्र	92
11.7	जिल्हयातील रासायनिक खताचे वाटप	92
11.8	जिल्हयातील साखर कारखान्याबाबतची आकडेवारी	93
11.9	जिल्हयातील दुग्ध संस्थांची माहिती	93
11.10	जिल्हयातील अवघरण प्रवण क्षेत्रे कार्यक्रमाची आकडेवारी	94
11.11	जिल्हयातील एकतमीक अदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती, त्यावरील तरतूद आणि खर्च	94
11.12	जिल्हयातील विस कलमी कार्यक्रमाविषयी आकडेवारी	95

पृष्ठे चालू

(9)

अ. क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3
11.13	जिल्हयातील विशेष घटक योजनेविषयक आकडेवारी	96
11.14	जिल्हयातील स्थानिक विकास कार्यक्रम विषयक आकडेवारी	
	अ) जिल्हयातील स्थानिक विकास (लोकसभा मतदार संघ)	96
	ब) जिल्हयातील स्थानिक विकास (विधान परिषद मतदार संघ)	97
	क) जिल्हयातील स्थानिक विकास (विधानपरिषद मतदार संघ)	97
	द) जिल्हयातील स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्यसभा मतदार संघ) @	97
	12) किमती व निर्देशांक	
12.1	जिल्हयातील निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किमती	98
12.2	जिल्हा मुख्यालयाच्या महत्त्वाच्या सरासरी किरकोळ किमती	99 ते 101
12.3	जिल्हयातील विविध केंद्रीय कामगारांचे घाऊक किमतीचे निर्देशांक	102
	13) न्याय व प्रशासन	
13.1	जिल्हयातील पोलीस दलाची संख्या	102
13.2	जिल्हयातील गुन्यां संबंधिची आकडेवारी	103
13.3	जिल्हा मध्यवर्ती तुरुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगारासंबंधिची माहिती.	103
13.4	तुरुंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे न्योगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण	104
13.5	जिल्हयातील दयाणी व फौजदारी न्यायालयात निकाली काढलेली कामे	104
	14) बँकींग व विमा	
14.1	जिल्हयातील बँक कार्यालय वर्गीकृत बँका व त्यांची संख्या ठेवी व कर्ज विषयक माहिती	105
14.2	जिल्हयातील संयुक्त भांडवली संस्था	105
14.3	जिल्हयातील उतरविलेल्या विमापत्राची संख्या व रक्कम	105
	15) संकीर्ण	
15.1	जिल्हयातील चित्रपटगृहाविषयी आकडेवारी	106
15.2	जिल्हयातील गोळा केलेली अल्पवचतीची रक्कम	106
15.3	जिल्हयातील तहसिलनिहाय गोळा केलेला जमिन महसूल	107
15.4	जिल्हयातील छापखाने, वृत्तपत्रे व मासिके या विषयीची माहिती	107
15.5	जिल्हयातील स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ गहू व साखर	108
15.6	जिल्हयातील लोकसभा 1999 व विधानसभा 1999 निवडणूकबाबतची आकडेवारी	108
15.7	जिल्हयातील तहसिलनिहाय अधिकारी व प्रवाशांसाठी बांधलेल्या विश्रामगृहांची यादी.	109
15.8	जिल्हयातील निवडक बाबीचे निर्देशांक कल.	110 ते 114

जिल्हा शासनाधिकार क्षेत्रातील स्थान - 2002-03
दृष्टिसंपादित जालना जिल्हा

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा जालना	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
वैधानिक रचना				
अ) भौगोलिक स्थान				
1.	उत्तर अक्षांश	अंश	19.1 ते 20.3	16.4 ते 22.1
2.	पूर्व रेखांश	अंश	75.4 ते 76.4	72.6 ते 80.9
ब) हवामान			2001	2001-02
1.	किमान तापमान	डि.से.	11.00	5.60
2.	कमाल तापमान	डि.से.	39.50	45.90
3.	पर्जन्य सरासरी	मि. मि.	873.60	1628.00
क) प्रशासकीय विभाग (2002-03)				
1.	तहसील	संख्या	8	353
2.	पंचायत समित्या	संख्या	8	347
3.	टंचाईग्रस्त तालुके	संख्या	-	उ.ना.
4.	एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प	संख्या	3	उ.ना.
5.	शहरे	संख्या	4	378
6.	गावे (एकूण) 2001 प्रमाणे	संख्या	971	43722
अ) निर्जन		संख्या	13	उ.ना.
ब) वस्ती असलेली		संख्या	958	43722*
7.	क्षेत्रफळ (1991 प्रमाणे)	चौ.कि.मी.	7718	307583
दोन प्रशासकीय संस्था (2002-03)				
1.	पंचायत समित्या	संख्या	8	347
2.	महानगर पालीका	संख्या	-	19
3.	नगर परिषदा	संख्या	4	224
4.	कटक मंडळे	संख्या	-	7
5.	ग्रामपंचायती	संख्या	785	# 27805
6.	पोलीस ठाणे (31.12.2001)	संख्या	16	926
7.	पोलीस आऊट पोस्ट (31.12.2001)	संख्या	8	1769
तीन लोकसंख्या [2001]				
1.	ग्रामिण लोकसंख्या	आकडे 000	1305	55732
2.	नागरी लोकसंख्या	आकडे 000	308	41020
3.	एकूण लोकसंख्या	आकडे 000	1612	96752
4.	अनुसूचित जातीची लोकसंख्या (1991 प्रमाणे)	आकडे 000	176	8758
5.	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण	टक्केवारी	13.93	11.09
6.	अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या (1991 प्रमाणे)	आकडे 000	28	7318
7.	अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण	टक्केवारी	2	9.27
8.	पुरुष (2001)	आकडे 000	826	50334
9.	स्त्रिया (2001)	आकडे 000	786	46418
10.	स्त्री पुरुष प्रमाण [हजार पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण]	संख्या	952	922
11.	घनता [दर चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे लोकसंख्या]	लोकसंख्या	209	314
12. साक्षरतेचे प्रमाण [2001]				
1.	एकूण	टक्केवारी	64.52	77.30
2.	पुरुष	टक्केवारी	79.17	86.30
3.	स्त्रिया	टक्केवारी	49.25	67.50
4.	राज्या मध्ये जिल्हाचा क्रमांक (1991)	क्रम संख्या	29	-

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा जालना	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
[चार]	कृषि [स्थायी]		1998-99	प्रस्तावित
	1. भौगोलीक क्षेत्र	“000” हेक्टर	773	30758
	2. जंगल व्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलीक क्षेत्राशी टक्केवारी	“000” हेक्टर	6.5	5214
		टक्केवारी	0.85	16.95
	3. शेततीला उपलब्ध नसलेले जमीन			
	अ) विंगर शती वापराखालील जमीन	“000” हेक्टर	55.4	1380
	ब) पडोत लागवडी लायक नसलेली जमीन	“000” हेक्टर	15.5	1720
	क) एकूण (अ+ब)		70.9	3100
	4. पडोत जमीनी व्यतीरीकृत लागवड न केलेली इतर जमीन			
	अ) कायम गुरे चरण व चरणाची जागा	“000” हेक्टर	19.4	1249
	ब) झाडे झुडपाखालील जमीन	“000” हेक्टर	2.7	247
	क) लागवडी लायक पण वापरात नसलेली	“000” हेक्टर	8	915
	5. पडोत जमीन			
	अ) चालू पड	“000” हेक्टर	38.9	1255
	ब) इतर पडे	“000” हेक्टर	29.5	1200
	6) पिकाखालील क्षेत्र			
	अ) पिकाखालील क्षेत्र निव्वळ क्षेत्र	“000” हेक्टर	596.5	17579
	ब) दुसोटा क्षेत्र	“000” हेक्टर	133.5	4808
	क) एकूण पिकाखालील क्षेत्र	“000” हेक्टर	730	22387
	7. ओलिता खालील			
	अ) निव्वळ ओलीत क्षेत्र	“000” हेक्टर	68.6	2971
	ब) एकूण ओलीत क्षेत्र	“000” हेक्टर	102.6	3668
	8. महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र [अन्न धान्य]	“000” हेक्टर	475	17779
	9. वहित धारण जमीन [अंतिम - 1990-91]		1990-91	1998-96
	अ) दोन हेक्टर पेक्षा कमी	“000” हेक्टर	1656	7442
	ब) 2 ते 10 हेक्टर	“000” हेक्टर	1077	3095
	क) 10 हेक्टर पेक्षा जास्त	“000” हेक्टर	32	116
	10. जमिन महसूल वसुली [2002-03]	रू. लाखात	194.61	उ. ना.
	11. जिल्हा परिषदेचा उपकर [2002-03]	रू. लाखात	51.88	2368
	12. पंचायत समित्यांचा उपकर [2002-03]	रू. लाखात	8.6	-
पाच	पशुसंवर्धन [पशुगणना - 1997]			
	1. एकूण पशुधन	संख्या 000	935	39638
	2. गाई व बैल	संख्या 000	475	18071
	3. म्हशी व रेडे	संख्या 000	86	6073
	4. मेंढया	संख्या 000	51	14802
	5. शेळया	संख्या 000	287	-
	6. कावडया व बदके	संख्या 000	333	35392
सहा	सहकार		2001-02	2002-03
	1. सहकारी संस्था	संख्या	2193	173402
	2. प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था पत संस्था	संख्या	572	20839
	3. प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थाची सभासद संख्या	संख्या 000	303	11436
	4. सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	330	25574
	5. प्राथमिक कृषि पत संस्थानी दिलेले कर्ज	रू. कोटीत	26.58	4076
सात	जलसिंचन जुन 2003 च्या अखेर पर्यंत पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्या खालिल लाभक्षेत्र			जुन - 2003
	1. मोठे प्रकल्प	संख्या	-	32
	2. मध्यम प्रकल्प	संख्या	7	178

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
	1 व 2 चे लाभक्षेत्र	000 हेक्टर	58	उ. ना.
	3. लघु प्रकल्प [राज्यक्षेत्र]	000 हेक्टर	28	2182
	लाभक्षेत्र	000 हेक्टर	11	उ. ना.
	4. सिंचन विहिरी खालि भिजणारे क्षेत्र	000 हेक्टर	60	1931
आठ	उद्योग		2002	2002
	1. नोंदणीकृत कारखाने	संख्या	213	34170
	2. नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या [उत्पादन चालू असलेले]	संख्या	135	28707
	3. सहकारी साखर कारखान्यांची संख्या (2002-03)	संख्या	5	201
	4. सहकारी साखर कारखान्यांतील उत्पादन (2002-03)	000टन	76	6218
	5. सर्व सुत गिरण्यांची संख्या (2002-03)	संख्या	5	230
नऊ	बीज [31-3-200			
	1. बीज पूरवठा केलेली शहरे व खेडो 31.3.98	संख्या	975	39413
	2. विद्युतीकरण झालेल्या गांवांची संख्या	संख्या	971	उ.ना.
	3. बीज पूरवठा केलेले पंप संच 1 मार्च 2003 अखेर पर्यंत	संख्या/000	उ.ना.	2417
	4. बसविण्यात आलेले गोबर रस संचने	संख्या	उ.ना.	उ.ना.
दहा	सार्वजनिक आरोग्य (2001-02)			
	1. रुग्णालये	संख्या	10	964
	2. दवाखाने [PHC म्हणून श्रेणीवाढीमुळे संस्थित घट]	संख्या	12	2081
	3. प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	38	1806
	4. प्राथमिक आरोग्य पथके (अस्थायी)	संख्या	2	174
[अकरा]	प्राथमिक शिक्षण		2001-02	2002-03
	1. एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	1524	67062
	2. प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	256	11837
	3. प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या	5	315
	4. प्रत्येक शिक्षका मागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	47	38
[बारा]	माध्यमिक शिक्षण			
	1. दुय्यम शाळा एकूण माध्यमिक शाळा	संख्या	212	16917
	2. शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या	132	9864
	3. शाळेतील शिक्षक	संख्या	3	267
	4. प्रत्येक शिक्षका मागे माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	44	37
[तेरा]	उच्च शिक्षण { 2001-2002 }		2000-01	2002-03
	(वैद्यकीय व अभियांत्रिकी वगळता)			
	1 संस्था	संख्या	13	1786
	2. एकूण विद्यार्थी	संख्या	14	1035
[चौदा]	अ.प्रौढ शिक्षण			
	1. प्रौढशिक्षण केंद्रे	संख्या	उ.ना.	उ.ना.
	2. प्रौढांची उपस्थिती [साक्षर]	संख्या	उ.ना.	5410
	ब. तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण			2002-03
	1. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	8	612
	अ) शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	8	347
	ब) अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	0	265
	2. शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थाची प्रवेश क्षमता	संख्या	उ.ना.	93169
	3. पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था	संस्था	उ.ना.	146
	व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	उ.ना.	45232

पूढे चालू . . . .

अ.क्र.	वाव	परिमाण	जिल्हा जालना	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
	4. पदवीका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	2	170
		संख्या	190	40185
	5. व्यवसाय प्रशिक्षण संस्था	संख्या	8	उ.ना.
	[माध्यमीक वउच्च माध्यमीक गट] व त्यांची प्रवेश क्षमता	संख्या	240	उ.ना.
[पंधरा]	परिवहन व दळण वळण [मार्च 2003 अखेर]			
	1. एकूण रेल्वे मार्गाची लांबी	कि.मी.	88	5450
	1. रस्त्यांनी जोडलेली गावे.		31.03.2002	31.03.2002
	अ) बारमाही	संख्या	415	37585
	ब) हंगामी	संख्या	296	1927
	2. एकूण रस्त्याची लांबी [पृष्ठांकित] (31 मार्च 2002)	कि.मी.	4092	224940
	3. राष्ट्रीय महा मार्गाची लांबी	कि.मी.	22	3710
	4. राज्या महामार्गाची लांबी	कि.मी.	1140	33705
	5. महत्वाच्या जिल्हा रस्त्याची लांबी	कि.मी.	850	48192
	6. इतर जिल्हा रस्त्याची लांबी	कि.मी.	731	44183
	7. ग्रामिण रस्त्याची लांबी	कि.मी.	951	95150
सोळा	एकात्मिक ग्रामिण विकास कार्यक्रम			अस्थायी
	1. दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे 97-98 च्या सर्वेक्षणानुसार	संख्या	0.70	38.19
	स्वयंजयंती ग्राम स्वयंरोजगार योजना			
	2) स्वयंरोजगाराची संख्या (2002-03)	संख्या	--	55772
सतरा	रोजगार निर्मिती मनुष्य दिवस [2002-03]			
	अ) रोजगार हमी योजना	लाखात	48.65	1545.05
	ब) जवाहर ग्राम समृद्धी योजना	लाखात	9.18	530.68
आठरा	आदिवासी कल्याणकारी योजना			31.03.2003 31.03.2003
	1. आदिवासी करीता आश्रम शाळा	शाळा	संख्या	2 929
		विद्यार्थी	संख्या	405 312907
एकोणिस	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना			
	अ) मागासवर्गीयांसाठी शासकिय वस्तीगृह	संख्या	3	243
	ब) वस्तीगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	230	19028
वीस	जिल्हा नियोजन [2002-03]			
	1. वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद.	रु. कोटीत	17.98	3086.38
	2. अनुशेष भरून काढण्यासाठी तरतूद.	रु. कोटीत	12.87	422.97
एकवीस	नागरी पुरवठा [2002-03]			
	1. रास्त भावाची दुकाने	संख्या	1277	49921
	2. पुरविलेला एकूण साठा	अ) गहू	000 टन	2429 863
		ब) तांदुळ	000 टन	310 501
	3. शासकिय गोदामे [30-06-2003]	संख्या	20	994
	4. साठविण्याची क्षमता [30-06-2003 अखेर]	000 टन	18	584

टिप :- 1) जिल्ह्यात मोठे पाटबंधारे प्रकल्प नसून जायकवाडी [औरंगाबाद जिल्हा] प्रकल्पाद्वारे जिल्ह्यातील सिंचन क्षेत्र दर्शविलेले आहे.

2) उ. ना. = उपलब्ध नाही.

3) * = वस्ती नसलेली गावे धरून

4) # = नगर पंचायतीसह

आधर:- 1) अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

2) जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, जालना.

भाग - 1
जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन
2002-2003
जिल्हा : जालना

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन
जिल्हा : जालना.

पूर्वीच्या औरंगाबाद जिल्ह्यातील जालना, अंबड, गोकरदन, (14) गांवे वगळून व जाफ्राबाद या चार तहसील व परमणी जिल्ह्यातील परतूर ही एक तहसील असून एकूण पाच तहसील मिळून नव्याने बनविलेला जालना जिल्हा 01/05/1981 पासून अस्तित्वात आला. पूर्वीच्या गोकरदन तहसीलची पुनर्रचना करण्यात येवून त्यातील 14 गांवे सोयगांव तहसील मध्ये (जिल्हा औरंगाबाद) समाविष्ट करण्यात आली. गोकरदन तहसीलमधील आणखी दोन गावांचा सोयगांव तहसीलमध्ये समावेश 30/04/1984 ला करण्यात आला. म्हणजे इतर चार तहसीलच्या रीमा पूर्वीप्रमाणेच कायम ते आल्या. त्यानंतर म्हणजे ऑगस्ट 1992 मध्ये पुन्हा तहसीलची पुनर्रचना करण्यात आली. जालना तहसीलचे विभाजन करून जालना व बदनापूर, परतूर तहसीलचे परतूर व मंठा तरांच अंबड तहसीलचे विभाजन करून अंबड व घनसांवगी असे तीन नवीन तहसील स्थापित करण्यात आले. त्यामुळे आता जिल्ह्यातील तहसीलची संख्या पाच वरून आठ झालेली आहे.

जालना हे मुख्यालयाचे ठिकाण असून हे पुरातन नगर आहे. या शहराचे पौराणीक काळात श्रीराम व रीता येथे रहात असल्याचे दाखले मिळतात त्यावरून या शहराचे गांव जनकपूर पडले होते. कालांतराने एका धनिक मुस्लिम व्यापार्याने शहराचे नांव जनकपूर वरून जालना असे बदलले.

भौगोलिक परिस्थिती :-

1. जालना जिल्हा दक्षिण पठाराच्या क्षेत्रात येतो. दक्षिण पठारावरील इतर क्षेत्राप्रमाणेच या जिल्ह्यात वळडतार आढळतो. जिल्ह्यात उत्तर भागात सातमाळा व अजिंठा डोंगर आहेत. जालना जिल्ह्यातील टेकड्यांच्या रांगा या सातमाळा टेकड्यांच्या उपरांगा असून त्या जिल्ह्यात पूर्ण पश्चिम पसरलेल्या आहेत. या जिल्ह्यात अती उंच टेकड्या नाहीत. लहान डोंगरात जालना, अंबड व परतूर तहसीलच्या टेकड्यांचा समावेश होतो. या टेकड्या अरुंद सुळके-वजा असून त्यांच्या पूर्वेकडील पृष्ठभाग हा पसरट आहे. या भागाचे हळूहळू रुपांतर सपाट भागात झाले आहे. त्यामुळे जमीनीचा उतार दक्षिणेकडे आढळून येतो. जिल्ह्याची समुद्र सपाटीपासूनची सरासरी उंची 534 मीटर आहे.

स्थान व भौगोलिक परिस्थिती :-

2. जालना जिल्हा 19.1 अक्षांश ते 20.3 अक्षांश या उत्तर अक्षांश व 75.4 रेखांश ते 76.4 रेखांश या पूर्व रेखांश मध्ये वसलेला आहे. जिल्ह्याचे स्थान महाराष्ट्र राज्यात साधारणपणे मध्यामांगी आहे. जिल्ह्याच्या उत्तर सीमेवर जळगाव जिल्हा, पूर्वेस बुलढाणा व परमणी हे जिल्हे, दक्षिणेकडे बीड जिल्हा व पश्चिमेकडे औरंगाबाद जिल्हा वसलेले आहे.

क्षेत्रफळ व प्रशासकीय विभाग :-

3. 2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्याचे एकूण क्षेत्रफळ 7718 चौ.कि.मी.असून ते महाराष्ट्र राज्याच्या क्षेत्रफळाच्या तुलनेत 2.51% आहे. एकूण क्षेत्रफळाच्या 1.32% म्हणजे 102.0 चौ.कि.मी क्षेत्रफळ नागरी विभागाचे व उरलेले 93.68% म्हणजे 7616.00 चौ.कि.मी. क्षेत्रफळ ग्रामीण विभागाचे आहे. प्रशासकीय सोयीसाठी जिल्ह्यात आठ तहसिल करीत दोन उपविभाग असून प्रत्येक उपविभागासाठी स्वतंत्र उपजिल्हाधिकारी कार्यालय जालना व परतूर येथे आहे. जालना उपविभागांतर्गत जालना, बदनापूर, भोकरदन व जाफ्राबाद तहसिल असून परतूर विभागात परतूर, अंबड घनसांवगी व मंठा तहसिल येतात. प्रत्येक तहसीलच्या स्तरावर एक तहसील कार्यालय व गाव पंचायत समिती कार्यालय आहे. जिल्हास्तरावर जिल्हापरिषद असून त्यांच्या अधिपत्याखाली पंचायत समित्या कार्य करतात.

4. जनगणना 2001 नुसार जिल्ह्यात वस्ती असलेले एकूण 958 गावे व 13 ओसाड गावे आहेत. या गावाकरिता 636 स्वतंत्र ग्रामपंचायती व 149 गटग्रामपंचायती आहेत. जिल्ह्यात जालना, अंबड, परतूर व भोकरदन या चार ठिकाणी नागरी क्षेत्र असून त्यासाठी नगरपरिषदा आहेत. जाफ्राबाद, बदनापूर, मंठा व घनसांवगी या तहसीलच्या ठिकाणी नागरी विभाग नसल्याने नगरपरिषदा नाहीत. जालना येथील नगरपरिषद अ वर्गीय असून इतर तिन्ही ठिकाणी नगरपरिषदा क वर्गीय आहेत. जालना, अंबड, भोकरदन येथे प्रत्येकी एक कृषी उत्पन्न बाजार समिती असून परतूर तहसीलमध्ये परतूर व मंठा येथे प्रत्येकी एक कृषी उत्पन्न बाजार समिती कार्यरत आहे. जालना शहर हे जिल्ह्याचे मुख्यालय असल्याने तेथे जिल्हाधिकारी कार्यालय तसेच विविध खात्याची जिल्हापातळीवरील कार्यालय आहेत.

अविज्ञान:-

जिल्हयातील बहुतांशी जमिनी अग्निजन्य काळ्या दगडापासुन तयार झालेल्या असुन ती काळी मध्यम काळी, दुनवडीयुक्त व कमी जास्त खोलीची व निरनिराळ्या पोताची आहे. जिल्हयातील मोकरदन, जाफ्राबाद, जालना व बदनापुर मधील जमीन हलकी व मध्यम प्रतीची आढळते. अंबड, घनसावगी, परतुर व मठा तहसील मधील गोदावरी नदीलगतची जमीन मारी काळी व सुपीक आहे. ही काळी जमीन कंपुस उत्पादनासाठी अतिशय पोषक आहे. ही जमीन ज्वालामुखीपासुन तयार झाली असुन त्यात वनस्पतीस पोषक अन्नपदार्थ भरपूर प्रमाणात आढळतात. रंगूर नावाची रेटाड जमीन ज्वालामुखीपासुन अनेक स्थित्यंतरेनंतर तयार झाली आहे. स्थान व खोलीनुसार जमीनीच्या प्रतीत बदल आढळतो. स्थितीनुसार जमीनीचे हलके, मध्यम व मारी असे वर्गीकरण केले जाऊ शकते. नदीच्या किना-यालगतची जमीन खोल, काळी व सुपीक आढळते. मुशास्त्राप्रमाणे जमीनीचे वर्गीकरण पुढे दर्शविल्याप्रमाणे होऊ शकते. अ) दख्खन गुप्रदेशातील मध्यम भाग ब) गोदावरी नदीच्या गाळाचा सुपीक भाग क) गोदावरी व इतर नद्याच्या गाळामुळे तयार झालेला स्तर

नदी नाले :-

6. जिल्हयाच्या दक्षिण सिमेलगत अंदाजे 60 कि.मी. लांबीच्या सीमेवरून गोदावरी ही जिल्हयातील मुख्य नदी वाहते. त्यामुळे जिल्हयाचा दक्षिण भाग गोदावरीच्या खो-यात मोडतो. दुधना व गल्हाटी या गोदावरीच्या उपनद्या मध्य भागातून तर उत्तर भागातून पुर्णा, खेळणा व गिरजा या उपनद्या वाहतात. कुडलिका ही दुधनाची उपनदी जालना शहरातून वाहते.

हवामान व पर्जन्यमान :-

7. जिल्हयाचे हवामान समशितोष्ण आहे. हवामानाच्या दृष्टीने जिल्हयाचे हवामान तीन विभागात मोडते:
 अ) जून ते सप्टेंबर हे चार महिने पावसाचे असुन हवामान साधारणपणे उष्ण असते. 2001 वर्षात जिल्हयातील किमान व कमाल तापमान 11.0 अंश ते 39.50 अंश सेल्सियस आढळुन आले.
 ब) ऑक्टोबर ते फेब्रुवारी या कालावधीत थंडी जाणवते. या काळात थंड व कोरडे वारे वाहतात व रात्री हवेत गारठा आढळतो. कधी कधी थंडीची लाट या काळात येते. 2001 या वर्षात या काळात किमान तापमान 11.0 अंश सेल्सियस डिसेंबर महिन्यात आढळले.
 क) मार्च ते मे या तीन महिन्यात हवा उष्ण व कोरडी असते. एप्रिल व मे महिन्यात कमालीची उष्णता असते. 2001 या वर्षात, या कालावधीत तापमान सर्वात अधिक 39.50 अंश से.मे या महिन्यात आढळुन आले. या महिन्यात दिवसा कमालीची उष्णता असली तरी रात्री मात्र हवामान थंड असते. वर्षाच्या बहुतांशी काळात हवामान अल्हाददायक असते.

8. जालना जिल्हयात तापमान नोंद केंद्र नाही. नजीकचे तापमान नोंद केंद्र चिकलठाणा आहे. 2001 या वर्षात चिकलठाणा या केंद्रात किमान तापमान 11.0 अंश से. डिसेंबर महिन्यात, तर कमाल तापमान मे महिन्यात 39.50 अंश से.अशी नोंद झाली. मागील वर्षी किमान तापमान 1.0 अंश से. जानेवारी महिन्यात कमाल तापमान 39.50 अंश से.ची मे महिन्यात नोंद झाली होती.

9. जिल्हयात पावसाचे प्रमाण बेताचे आढळते. ब-याच वेळा पाउस पडत नाही. जिल्हयात सरासरी 643 ते 825 मी.मी. पाउस पडतो. जिल्हयात सर्व भागात सारख्या प्रमाणात पाउस पडत नाही. वेळोवेळी काही भागात टंचाईसदृश्य परिस्थिती निर्माण होताना आढळते. जालना, बदनापुर, अंबड तहसीलचा काही भाग व मठा तहसील विश्वसनीय पावसाचे माग समजले जातात. मात्र अंबड तहसीलच्या काही भागाचा समावेश अवर्षणप्रवण क्षेत्रात मोडतो. जिल्हयातील बहुतांश पाऊस नैऋत्य मोसमी वा-यापासुन पडतो. ऑक्टोबर महिन्यात ईशान्य मोसमी वाऱ्यापासुन तुरळक पाउस पडतो.

10. जिल्हयातील सर्व तहसीलच्या मुख्यालयाच्या ठिकाणी पर्जन्यमापके बसवलेली असुन त्यात दररोज पडणा-या पावसाची नोंद केली जाते. 2002 साली सर्वात कमी 643 मी.मी. पावसाची नोंद मोकरदन तहसील मध्ये आढळुन येते. तेव्हा सर्वात जास्त 1160 मी.मी. पावसाची नोंद मठा तहसीलमध्ये आढळुन येते.

जमीनीचा प्रकार :-

11. जिल्ह्यातील जगिन सुपीक व काळी असून कापसाच्या पिकासाठी योग्य अशी जमीन आहे. जालना, बदनापूर, भोकरदन व जाफ्राबाद या तहसीलामधील जमीन हलक्या प्रतीची व मुरमाड आहे. या भागात प्रामुख्याने खरीपाची पिके घेतली जातात. जिल्ह्याच्या दक्षिण व दक्षिणपूर्व भागातील अंबड, घनसावंगी, परतुर व मंठा या तहसील मध्ये जमीन काळी व मुरमाड आहे. या जमीनीत कापूस व रब्बीचे पिके चांगल्या प्रमाणात घेतात. जिल्ह्याच्या उत्तर भागात विहीरी आदल्या मुरमाड शकत असल्या तरी जमीनीतील पाण्याची पातळी अतिशय खोल असून त्यात पाणी अपु-या प्रमाणात आढळते. ते चारमाही पिकासाठी अपुरे पडते.

लोकसंख्या :-

12. 2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्याची एकूण लोकसंख्या 16.12 लक्ष इतकी आहे. सन 1991 च्या जनगणनेनुसार ती 13.64 लक्ष होती. यावरून जिल्ह्याच्या दशवार्षिक लोकसंख्यावाढीचा दर दरहजारी 248 येतो. 2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्याच्या एकूण लोकसंख्येपैकी 26.80 % जालना, 8.13% बदनापूर, 15.88 % भोकरदन, 8.50 % जाफ्राबाद, 9.00 % परतुर, 8.06% मंठा, 12.84% अंबड, 10.73% घनसावंगी या प्रमाणे तहसीलवार लोकसंख्या आढळते. 1991 च्या जनगणनेच्या तुलनेत 2001 मध्ये एकूण 2.48 लक्षाने जिल्ह्यातील लोकसंख्येत वाढ झालेली आहे. 2001 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यात लोकसंख्येची घनता दर चौ.कि.मी.मध्ये 209 येते. जिल्ह्यात एकूण (971) 958 वस्ती असलेली गावे असून दर गावामागे सरासरी लोकसंख्या 1362 येते. 1991च्या जनगणनेतील लोकसंख्यादर लक्षात घेऊन केंद्रीय सांख्यिकी संघटनेने वर्ष 2000 पर्यंतच्या महाराष्ट्राच्या लोकसंख्येची प्रक्षेपित आकडेवारी तयार केली असून त्यावरून अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई यांनी जिल्हावार व तहसीलवार प्रक्षेपित लोकसंख्येची माहिती तयार केलेली आहे. त्यानुसार जालना जिल्ह्यातील 1 आक्टोबर, रोजीची वर्ष 1991 ते 2000 पर्यंतची तहसीलवार प्रक्षेपित लोकसंख्या पुढीलप्रमाणे आहे.

(आकडे हजारात)

वर्ष		जालना	भोकरदन	जाफ्राबाद	परतुर	अंबड	जिल्हा ज
1981	प्रत्यक्ष	339	164	84	187	256	1030
1991	प्रत्यक्ष	457	219	114	247	327	1364
1991	प्रक्षेपित	464	222	116	250	332	1384
1992	प्रक्षेपित	475	228	118	257	340	1418
1993	प्रक्षेपित	487	233	121	263	349	1453
1994	प्रक्षेपित	499	239	124	269	357	1489
1995	प्रक्षेपित	511	245	127	276	366	1525
1996	प्रक्षेपित	523	251	130	282	375	1561
1997	प्रक्षेपित	535	257	133	289	383	1598
1998	प्रक्षेपित	548	263	136	296	392	1635
1999	प्रक्षेपित	560	269	140	303	401	1673
2000	प्रक्षेपित	573	275	143	310	410	1711

घनता :-

13/- महाराष्ट्र राज्याचे क्षेत्रफळ व लोकसंख्येच्या तुलनेत जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ 2.51% व लोकसंख्या 1.67% एवढी आहे. 2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यात लोकसंख्येची घनता दर चौरस किमी. मागे 209 येते. ग्रामीण विभागात दर चौरस कि.मी.मध्ये 171 तर नागरी विभागात दर चौ.किमी. मागे 3015 लोकसंख्या आहे. नागरी विभागात सर्वात जास्त घनता 8475 भोकरदन शहरात असून सर्वात कमी घनता 2175 अंबड शहराची आहे. ग्रामीण भागात सर्वात जास्त घनता 199 भोकरदन तहसीलमध्ये तर सर्वात कमी घनता 153 परतुर तहसीलमध्ये आहे. 2001च्या लोकसंख्येनुसार लोकसंख्येची घनता 209 वर पोहचली आहे

ग्रामीण व नागरी लोकसंख्या :-

14. 2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयातील एकुण लोकसंख्येपैकी 13.05 लक्ष म्हणजे 80.93 % एवढी लोकसंख्या ग्रामीण आहे व उर्वरित 3.08 लक्ष म्हणजे 19.07 % लोकसंख्या नागरी मागात आहे. एकुण नागरी लोकसंख्येपैकी 76.51% म्हणजे 2.36 लक्ष लोकसंख्या जालना शहराची आहे. त्याचे खालोखाल परतुर 0.29 लक्ष (9.21%), अंबड 0.23 लक्ष (8.49%), भोकरदन 0.17 लक्ष (5.51%) येते. ग्रामीण लोकसंख्येत सर्वात जास्त म्हणजे 2.39 लक्ष (18.33%), भोकरदन तहसीलची आहे. त्याखालोखाल 1.96 लक्ष (15.04%) जालना, 1.81 लक्ष (13.87%) अंबड तहसीलमध्ये, 1.73 लक्ष (13.26%) घनसावंगी तहसील मध्ये, 1.37 लक्ष (10.52%) जाफांबाद तहसील मध्ये, 1.31 (10.07%) बदनापुर तहसीलमध्ये, 1.30 लक्ष (9.98%) मंठा तहसीलमध्ये, व सर्वात कमी ग्रामीण लोकसंख्या. 1.16 लक्ष (8.93%) परतुर तहसीलमध्ये आहे.

स्त्री पुरुष प्रमाण :-

15. जालना जिल्हयात 1991 च्या जनगणनेनुसार दर हजार पुरुषामागे 958 स्त्रिया असे प्रमाण होते. तर हेच प्रमाण महाराष्ट्रासाठी दर हजार पुरुषामागे 935 स्त्रिया होते. 2001 च्या जनगणनेनुसार जालना जिल्हयात दर हजार पुरुषामागे 952 असे असून राज्यासाठी हे प्रमाण 922 असे आहे. राज्याच्या तुलनेत जिल्हयात हे प्रमाण अधिक आहे.

अनुसुचित जाती व अनुसुचित जमाती :-

16. जनगणना 1991 नुसार जिल्हयात अनुसुचित जातीची एकुण लोकसंख्या 176 हजार इतकी असून हया लोकसंख्येची एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी 12.93 अशी आहे. ही महाराष्ट्र राज्याच्या 11.09 टक्के पेक्षा जास्त आहे.

17. जिल्हयातील अनुसुचित जमातीची लोकसंख्या 1991 मधील जनगणनेप्रमाणे 28 हजार आहे. तीची एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी 2.07% येते. महाराष्ट्र राज्यासाठी ही टक्केवारी 9.27 आहे. जिल्हयाची टक्केवारी राज्याच्या टक्केवारी पेक्षा फारच कमी आहे. जिल्हयात अनुसुचित जमातीची लोकसंख्या भोकरदन तहसीलमध्ये सर्वात जास्त असून त्याखालोखाल जालना व अंबड तहसीलचा क्रम लागतो.

कामक-यांची संख्या :-

18. 1991 च्या जनगणनेत कामक-यांच्या व्याख्येत काहीही बदल करण्यात आला नसून सिमांत कामकरी ही स्त्री संज्ञा कायम उदरण्यात आली आहे. पैशापोटी ज्याला वर्षभर अथवा वर्षातील अधिक काळ काम मिळाले त्याला कामकरी ही संज्ञा वापरण्यात आली. अर्थात स्वयंरोजगार करणारे शेतकरी, कुटीर उद्योगात काम करणारे व व्यापारी इत्यादींची गणना कामगारांत झाली, याउलट वर्षातील एक अथवा काही दिवस दररोज काही काळ पैशाच्या मोबदल्यात ज्याने काम केले त्याला सिमांत कामकरी असे समजण्यात आले.

19. 1991 च्या जनगणनेत कामक-याचे खालीलप्रमाणे वर्गीकरण करण्यात आले असून एकुण मुख्यतः कामक-यांशी त्यांची टक्केवारी खालीलप्रमाणे आहे. 1) शेतकरी (46.77) 2) शेतमजुर (35.65), 3) पशुसंवर्धन, जंगलकाम, मच्छीमारी, शिकारी, फळबागा व मळे वगैरे क्षेत्रात काम करणारे (1.21), 4) खाणकाम आणि दगडकाम. काम करणारे (0.12) 5) वस्तुनिर्माण प्रक्रिया सेवा व दुरुस्त्या इत्यादी घरगुती काम करणारे (1.07), 6) घरगुती उद्योगाव्यतिरिक्त इतर उद्योगधंद्यात काम करणारे (3.31), 7) बांधकाम करणारे (1.02), 8) व्यापार आणि वाणीज्य क्षेत्रात काम करणारे (4.40), 9) वाहतूक, साठवण आणि दळणवळण क्षेत्रात काम करणारे (5.13)

20. जिल्हयात 1991 च्या जनगणनेनुसार 6.0 लक्ष मुख्यतः कामकरी आहेत. एकुण लोकसंख्येशी मुख्यतः कामक-याची टक्केवारी 43.96 येते. सिमांत कामकरी 0.51 लक्ष म्हणजेच 3.73 टक्के आहेत. उर्वरित 7.14 लक्ष म्हणजेच 52.31% लोक काम न करणारे आहेत. महाराष्ट्रात मुख्यतः काम करण्याऱ्यांची व सिमांत काम करण्याऱ्यांची टक्केवारी 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे अनुक्रमे 39.29 व 3.68 आहे. व त्यामुळे राज्याच्या तुलनेत जिल्हयातील मुख्यतः कामकरी व सिमांत कामकरी यांची टक्केवारी जास्त आहे.

21. जिल्हयातील शेतकरी व शेतमजुरांची संख्या 4.94 लक्ष अरुण एकुण मुख्यतः कामक-याशी त्यांची टक्केवारी 82.40 येते. महाराष्ट्रात ही टक्केवारी 59.62 टक्के आहे. इतर जिल्हयांप्रमाणे या जिल्हयातही शेतकरी व शेतमजुरांचे प्रमाणही कामक-गात जास्त आहे. मोठे उद्योगधंदे केवळ जालना शहरात असुन इतर नागरी भागात मोठे उद्योगधंदे नाहीत.

वयोगटानुसार लोकसंख्या :-

22. 1991 च्या जनगणनेची अशाप्रकारची आकडेवारी अद्याप उपलब्ध नाही, 1981 च्या जनगणनेनुसारही जालना जिल्हयासाठी अशाप्रकारची स्वतंत्र आकडेवारी उपलब्ध नाही. जुन्या औरंगाबाद जिल्हयाची वयोगटानुसार लोकसंख्येची विभागणी देण्यात आलेली असुन त्यांची जिल्हयातील एकुण लोकसंख्येशी टक्केवारी देण्यात आली आहे.

साक्षरतेचे प्रमाण

अ.क्र.	वयोगट	टक्केवारी
1	2	3
1	0 ते 14 वर्ष	40.65
2	15 ते 19 वर्ष	8.81
3	20 ते 24 वर्ष	7.84
4	25 ते 29 वर्ष	7.42
5	30 ते 39 वर्ष	12.81
6	40 ते 49 वर्ष	9.82
7	50 ते 59 वर्ष	6.13
8	60 वर्षांवरील	6.37
9	वय अनिर्दिशित	0.15

23. जनगणना 2001 नुसार जिल्हयात साक्षरतेचे प्रमाण 64.52% आहे. तर महाराष्ट्र राज्य व भारतासाठी हे प्रमाण अनुक्रमे 77.27 व 65.38 % आहे. या तुलनेत जिल्हयाचे प्रमाण फारच कमी आहे. जिल्हयातील साक्षरतेच्या प्रमाणात ग्रामीण व नागरी भागात फारच तफावत दिसते. नागरी भागातील साक्षरतेची टक्केवारी 75.82 आहे. तर ग्रामीण भागातील साक्षरतेची टक्केवारी 61.85 आहे. राज्यासाठी नागरी व ग्रामीण साक्षरतेची टक्केवारी अनुक्रमे 85.76 व 70.84 % आहे. तसेच पुरुषांच्या मानाने स्त्रियांमधील साक्षरतेचे प्रमाण खूप कमी आहे. जिल्हयात पुरुष साक्षरांची टक्केवारी 79.17% असुन स्त्री साक्षरांची टक्केवारी 49.25 आढळते. महाराष्ट्रराज्यासाठी पुरुष व स्त्री साक्षरांची टक्केवारी अनुक्रमे 82.17 व 59.12 असुन जिल्हयाची टक्केवारी विशेषतः स्त्री साक्षरांची टक्केवारी फारच कमी आहे. 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे अनुसूचित जाती जमातीची साक्षरतेची टक्केवारी उपलब्ध नाही. 1981 च्या जनगणनेनुसार ती अनुक्रमे 17.5% व 15.8%अशी होती.

वापरात आलेली निवासउपयोगी घरे व कुटुंबे :-

24. 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्हयात वापरातील निवारी 2.41 लक्ष घरे आहेत. व या घरात एकुण 2.58 लक्ष कुटुंबे राहतात. 1981 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयात उपयोगी 1.85 लक्ष घरे व या घरात एकुण 1.87 लक्ष कुटुंबे राहत होती. 1981 च्या तुलनेत घराच्या व कुटुंबाच्या संख्येत खूप वाढ झालेली आढळते. महाराष्ट्रात 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे 153.44 लक्ष कुटुंबे असुन जिल्हयातील कुटुंबाची संख्या राज्याशी तुलना करता 1.68 आहे.

वन :-

25. क्षेत्रफल:- जिल्हयात वनक्षेत्र फारच कमी व तुरळक असुन उत्पादनाच्या दृष्टीने हलक्या दर्जाचे आहे. महसूल खात्याच्या 1998-99 च्या ऋतू व पीके याबाबतच्या अहवालातील आकडेवारीनुसार जिल्हयातील जंगलव्याप्त क्षेत्र 6.5 हजार हेक्टर आहे. जे एकुण भौगोलीक क्षेत्राच्या फक्त 0.84 % येते. महाराष्ट्र राज्यात 5214 हजार हेक्टर जंगलव्याप्त क्षेत्र असुन त्याची भौगोलीक क्षेत्राची टक्केवारी 16.95 आहे. राज्यातील बाकी एकुण जंगलव्याप्त क्षेत्राशी जिल्हयाच्या वनक्षेत्राशी तुलना करीता फक्त 0.12 % येते. यावरून जिल्हयातील जंगलव्याप्त क्षेत्र खूपच कमी असल्याचे दिसुन येते सामाजिक वनीकरण विभागामार्फत गावातील गायरान जमीनी व रस्त्याच्या कडेने वनीकरण केले जात आहे.

पर्यावरणाचा समतोल राखण्याच्या दृष्टीने जंगलव्याप्त क्षेत्र साधारणपणे 33% असणे आवश्यक आहे. जिल्ह्यातील वनक्षेत्र अतिशय कमी असून त्यात वाढ होणे गरजेचे आहे.

26. 2002-2003 साली जिल्ह्यातील वन उत्पादनापासून एकूण रूपये 5.03 लक्षाचे उत्पन्न मिळाले. या उत्पन्नापैकी 87.72 म्हणजेच 4.41 लक्ष रूपये विडीच्या पानापासून तर उरलेले 0.62 लक्ष रूपये उत्पन्न गवत,डिंक,इमारतीचे,जळाच लाकूड व इतर उत्पादनापासून मिळाले.

शेती (जमीनीचा वापर) :-

27. जिल्ह्यातील शेतीविषयक पुर्ण सुधारीत आकडेवारी 1 1997-98 व 1998-99 च्या वर्षाकरिता उपलब्ध असून 1997-98 वर्षाची तुलनात्मक दृष्टीने सोईचे होईल म्हणून समालोचनासाठी अलीकडील या स्थायी आकडेवारीचा उपयोग करण्यात आला आहे. जिल्ह्याचे भौगोलीक क्षेत्र 773 हजार हेक्टर असून त्यापैकी जंगलव्याप्त क्षेत्र 6.5 हजार हेक्टर म्हणजेच 0.84 टक्के आहे. शेतीकरिता उपलब्ध नसलेल्या क्षेत्रामध्ये विंगरशेती वापराखालील जमीन 55.3 हजार हेक्टर म्हणजेच भौगोलीक क्षेत्राच्या 7.2% होती. पडीत व लागवडीलायक नसलेली जमीन 15.5 हजार हेक्टर म्हणजेच 2.01 टक्के होती. अशारीतीने एकूण भौगोलीक क्षेत्रापैकी 10.00 % जमीन लागवडीस उपलब्ध नव्हती. पडीत जमीनीव्यतिरिक्त लागवडीलायक परंतु वापरात नसलेली जमीन 8.1 हजार हेक्टर म्हणजेच 1.05 % होती. कायम गुरे चरण आणि इतर चरणाची जमीन 19.4 हजार हेक्टर म्हणजेच 2.51% होती. कायम गुरे चरण आणि इतर चरणाचे जमीनीचे क्षेत्र जिल्ह्यात असलेल्या एकूण गोजातीय पशुशी प्रती पशुप्रमाणे फारच कमी म्हणजे 0.03 हेक्टर होते. कसलेल्या जमीनीत समाविष्ट न झालेली झाडेझुडपे खालील जमीन 2.7 हजार हेक्टर म्हणजेच 0.35% टक्के होती. याखेरीज चालू पड 38.9 हजार हेक्टर (5.03%) व इतर पड 29.5 हजार हेक्टर (3.81%) टक्के होती. ही सर्व वरील प्रकारे उपयोगी नरालेली जमीन वजा जाता निव्वळ करालेले क्षेत्र 596.5 हजार हेक्टर जे लागवडीखालील एकूण क्षेत्राच्या 81.71% होते.

28. जिल्ह्यातील ओलीताचे प्रमाण कमी असल्यामुळे दुसोटापिकाखालील क्षेत्र कमी आहे. पाऊस चांगला झाल्यास काही मागात खरीपचे पिक काढल्यानंतर रब्बीचे दुसरे पिक कोरडवाहू जमीनीत घेतले जाते. 1998-99 साली एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडीखालील क्षेत्र 131.5 हजार हेक्टर म्हणजेच निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राच्या 22.38% होते.

पडीत धारण केलेली जमीन व वहीती खातेदार :-

29. 1990-91 कृषि गणनेनुसार जिल्ह्यात सिमातीक (एक हेक्टरपेता कमी) वहीत खातेदार 67229 आहेत एकूण 277 हजार खातेदारांशी या गटातील खातेदारांची टक्केवारी 24.31 येते. 1985-86 च्या कृषिगणनेच्या आकडेवारीची तुलना करिता या गटातील खातेदारांच्या संख्येत 74.99% वाढ झालेली दिसून येते. अल्पभूधारक (एक ते दोन हेक्टर) खातेदार 98 हजार (35.58%) असून त्यांची त्यांनी धारण केलेली जमीन 1.45 लक्ष हेक्टर (22.73%) आहेत.

निम्न मध्यम (2 ते 4 हेक्टर) 71 हजार (25.60%) खातेदार आणि त्यांनी धारण केलेली जमीन 1.93 लक्ष हेक्टर (30.43%) आहे मध्यम (4 ते 10 हेक्टर) 37 हजार (13.35%) खातेदार असून त्यांनी धारण केलेली जमीन 2.14 लक्ष हेक्टर (33.58%) आहे. मोठे (10 हेक्टरपेता जास्त) तीन हजार (1.16%) खातेदार त्यांच्याकडे जमीन 44 हजार हेक्टर (6.90%) आहे. या गणनेनुसार खातेदाराने सरासरी धारण केलेली जमीन 2.30 हेक्टर म्हणजे फार कमी आहे.

पिके व पिक पध्दती :-

30. या जिल्ह्यात खरीप व रब्बी या दोन्हीही हंगामात पिके घेण्यात येतात. दोन्ही हंगामात घेतल्या जाणाऱ्या पिकांमध्ये सर्वात जास्त क्षेत्र एकदल धान्याचे त्यानंतर व्दिदल धान्याचे क्षेत्र व त्या खालोखाल तेल वर्गीय पिकांचे क्षेत्र आहे. ज्वारी,बाजरी व गहू ही प्रमुख एकदल धान्य पिके असून तूर,मुग,हरमरा ही प्रमुख व्दिदल (दाळ वर्गीय) पिके घेण्यात येतात. 1998-99 मध्ये एकूण लागवडीखालील क्षेत्रापैकी 493 हजार हेक्टर म्हणजे 67.52% जमीन खादयपिकाखाली तर अखादयपिकाखाली 237 हजार हेक्टर क्षेत्र म्हणजे 32.48% जमीन होती. या वर्षात ज्वारी या पिकाखालील क्षेत्रफळ 167 हजार हेक्टर म्हणजेच एकूण पिकाखालील क्षेत्राच्या 22.81% होते तर बाजरीचे क्षेत्र 80 हजार हेक्टर म्हणजे 10.96% गहूचे क्षेत्रफळ 31 हजार हेक्टर म्हणजे 4.18% होते. एकूण तृणधान्याखालील क्षेत्रफळ 320 हजार म्हणजे 43.81% होते. कडधान्याखालील क्षेत्र 155 हजार हेक्टर 21.25% होते. गळीताच्या धान्यामध्ये प्रामुख्याने करडई,मुईमुग व जवस ही पिके घेतली जातात. करडईचे पिक रब्बीमध्ये कोरडवाहू जमीनीत बहुधा ज्वारीच्या पिकाप्रमाणेच मिश्र पिक म्हणून घेतले जाते. मुईमुग पिक रब्बी व खरीप ह्या दोन्ही हंगामात घेतले जाते. 1998-99 साली गळीताच्या धान्याखालील क्षेत्र सुमारे 72 हजार हेक्टर होते. त्याची एकूण पिकाखालील

क्षेत्राशी टक्केवारी 9.88% येते. फरडई या पिकाखालील क्षेत्र 33 हजार हेक्टर म्हणजेच 4.53% होते. एकूण गळीत धान्यक्षेत्राशी फरडई क्षेत्राची तुलना करता टक्केवारी 45.91% येते. नगदी पिकामध्ये उस आणि कापूस ही महत्त्वाची पिके आहेत. सिंचनाच्या सोईमुळे व जिल्ह्यातील स्थापन झालेल्या साखर कारखान्यामुळे ऊसा खालील क्षेत्रात वाढ होताना दिसते. कपाशीखालील क्षेत्र 1998-99 साली 162 हजार हेक्टर म्हणजेच एकूण पिकाखालील क्षेत्राच्या 22.19 % होते.

पिकउत्पादन व मुख्य पिक उत्पादनाचे प्रमाण

31. जिल्ह्यातील जमीन सर्वसाधारण चांगली असल्याने पुरेसा व वेळेवर पाउस पडल्यास पिके चांगली येऊ शकतात. जिल्ह्यात कोरडवाहू जमीनीचे प्रमाण जास्त असल्याने पिके व त्यांचे उत्पादन पावासावरच अवलंबून आहे. 2002-03 या वर्षासाठीच्या अंतिम अंदाजावरून मुख्य पिकाचे पिकवार एकूण उत्पादन व त्याचे दर हेक्टरी उत्पनाची माहिती खालीलप्रमाणे आहे,

अ. क्र.	बाब	पिके											
		ज्वारी	गहु	बाजरी	तुर	हरबरा	मुग	उस	कापूस	ताग	लाल मिरची	हळद	मुईमु (शेंगा)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	उत्पादन 00 टनात	1667	440	839	303	119	318	11220	2000	उ.ना.	8	73	12
2	दर हेक्टर उत्पादन किलो	973	1593	971	631	759	587	* 69	* 235	उ.ना.	407	998	92

कापूसाचे उत्पादन 00 गाठीमध्ये अुरजुन एक गाठ = 170 कि.ग्र. राखी विरहीत. * डेरड केनच्या स्वरूपात.

महाराष्ट्राच्या सरासरी उत्पादनाच्या तुलनेत वरील दर हेक्टरी उत्पादनाचे प्रमाण कमी आढळते. यात वाढ होण्यासाठी संकरीत बियाणांचा व रासायनिक खतांचा वापर जास्त प्रमाणात होणे आवश्यक आहे,

सॅन्डीय व रासायनिक खतांचा वापर

32. अलिकडच्या काही वर्षात संकरीत व सुधारीत बियाणांच्या वापराबरोबरच सॅन्डीय व रासायनिक खतांचा वापर होताना दिसतो. जिल्हा परिषदेचे स्थानिक संस्था यांच्यामार्फत खतांचे वाटप केले जाते. जिल्ह्यात 2002-03 या वर्षात 132659 मे.टन. रासायनिक खतांचे वाटप करण्यात आले. 2002-03 या वर्षात रासायनिक खतांचे नियंत्रित संस्थेकडून 85705 टन तर खाजगी संस्थेकडून 96954 टन वाटप करण्यात आले.

पिक संरक्षण

33. पिक संरक्षणाच्या बाबतीत विशेष करून कापूस या पिकाचे शेतकरी पिक संरक्षणाची उपाय योजना करतात. जिल्हा परिषदेमार्फत पिक संरक्षण रोगप्रतिबंधक औषधांच्या फवारणीच्या मोहीमा हाती घेतल्या जातात व ग्रामपंचायतीमार्फत पिक संरक्षण औषधांचा पुरवठा केला जातो.

कृषि उत्पन्न बाजार समिती

34. जिल्ह्यात जालना, मोकरदन, अंबड, परतूर व मंठा या पाच ठिकाणी कृषि उत्पन्न बाजार समित्या आहेत. मुख्यत्वे करून एकदल व व्दिदल धान्य शेतकरी कृषि उत्पन्न बाजार समित्यामध्ये विक्रीस आणतात. सन 2002-03 या वर्षात सर्व बाजार समित्या मिळून एकदल धान्य 97029 मे.टन, विक्रीस आणले गेले. त्याची किंमत रु 5345 लक्ष इतकी होती. मागील वर्षी एकदल धान्याची आवक 38263 मे.टन होती त्याची किंमत 1878 लक्ष इतकी होती. वखार महामंडळाचे जालना, जिल्ह्यामध्ये एकूण धान्य साठवण्याची 24 गोदामे असून त्याची धान्य साठवण्याची तमता 38180 मे.टन आहे. त्यापैकी अंबड तालुक्यातील तिर्थपुरी, वडीगोद्री येथे वखार मंडळाच्या अनुक्रमे एक व दोन गोडाऊन प्रत्येकी 1580 टन साठवण तमता असलेली आहे. शिवाय आष्टी ता.परतूर येथे दोन गोदामे असून त्यांची साठवण तमता 2000 मे.टन आहे. या वखारीतून कापसाच्या गाठी आन्नधान्ये, तेलबीया आणि सिमेंट वगैरे वस्तू बहुतांश साठविले जातात.

सिंचन ओलीताची साधने

35. जिल्ह्यात 1983-99 या वर्षात विहीरीच्या सिंचनाखालील एकूण क्षेत्र 60 हजार हेक्टर होते. एकूण निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राशी तशी टक्केवारी 10.03 येते जिल्ह्यात मोठे सिंचन प्रकल्प नाहीत औरंगाबाद जिल्ह्यात पैठण मोठ्या जायकवाडी मोठ्या प्रकल्पाची लाम क्षेत्रापैकी 36175 हेक्टर लामक्षेत्र जालना जिल्ह्यात आहे. त्याखेरीज सन 2003 पर्यंत मोठ्या मध्यम प्रकल्पाची कामे पूर्ण झाली असून त्याच्याकडून लामक्षेत्र 22197 हेक्टर होते. लघुपाटबंधारे प्रकल्पाची कामे मार्च 20023 अखेर पूर्ण झाली असून त्यापासून 2002-03 मध्ये 1754 हेक्टर क्षेत्र ओलीत करण्यात आले. 1998-99 साली जिल्ह्यात 32924 सिंचन विहीरी होत्या तसेच 13016 विद्युत् पंप व 1256 डिझेल पंप सिंचनासाठी वापरत होते गेल्याकाही वर्षात टर्बाईसदृश्य परिस्थितीमुळे सिंचन प्रकल्पांद्वारे पुरेसे क्षेत्र ओलीत होऊ शकले नाही. 1999-99 साली विविध साधनानी जिल्ह्यात एकूण 103 हजार हेक्टर क्षेत्र ओलीताखाली होते.सिंचनाखालील एकूण क्षेत्राची लागवडीखालील एकूण क्षेत्राशी टक्केवारी 14.06 येते.

ओलीताची पिके

36. अन्न धान्य पिकापैकी रबी हंगामात गहू,ज्वारी,व हरभरा ही ओलीताची मुख्य पिके आहेत. 1998-99 वर्षात गहू व ज्वारी या पिकाखालील एकूण ओलीताचे क्षेत्र अनुक्रमे 22.80% व 15.88% असे होते नगदी पिकापैकी मुख्यत्वे ऊस व कापूस ही पिके घेतली जातात ऊसाचे सिंचनाखालील क्षेत्र एकूण ओलीताच्या क्षेत्राच्या 8.48% तर कापसाचे क्षेत्र 30.78% होते.

मोठे, मध्यम, व लघुसिंचन साधनांचा विकास कार्यक्रम.

37. जिल्ह्यात एकही मोठाप्रकल्प प्रस्तावीत नाही. औरंगाबाद जिल्ह्यात पैठणजवळील जायकवाडीच्या मोठ्याप्रकल्पाच्या लामक्षेत्रापैकी जालना जिल्ह्यात 36175 हेक्टर लामक्षेत्र असून 2002-03 मध्ये 10284 हेक्टर क्षेत्र ओलीताखाली आणले गेले. तसेच मोठ्या मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पाचे काम पूर्ण होऊन 22197 हेक्टर लामक्षेत्र निर्माण झाले. या प्रकल्पांद्वारे एकूण 1718 हेक्टर क्षेत्र ओलीताखाली आणले गेले. मागील वर्षाचे तुलनेत ओलीताखालील क्षेत्रात घट झाल्याचे आढळते. याखेरीज 55 लघुपाटबंधारेची कामे पूर्ण झालेली आहेत. लघुपाटबंधारेद्वारे 1754 हेक्टर क्षेत्र ओलीताखाली आणले गेले.

पुर व पुरनियंत्रण

38. गेल्याकाही वर्षात या जिल्ह्यात पुरेसा पाऊस पडत नसल्याने पुरपरिस्थिती निर्माण झालेली नाही. जिल्ह्यात जास्त पाऊस पडून पुरपरिस्थिती निर्माण होण्याची शक्यता दिसून आल्यास पुरनियंत्रण कार्यक्रमांतर्गत नदीकाठी पुराचा धोका असलेल्या गावांची दुस-याजागी तात्पुरते पुनर्वसन करण्यात येते.

पशुसंरक्षण, पशुवैद्यकीय सेवा. व दुग्धव्यवसाय

39. 1997 च्या पशुगणनेनुसार जिल्ह्यात 934749 ऐवढे पशुधन होते, तर 1992 च्या पशुगणनेनुसार जिल्ह्यात 892249 ऐवढे पशुधन होते. सन 1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे जिल्ह्यात 3 वर्षावरील 124 हजार गायी होत्या. त्यापैकी 55 हजार म्हणजे 44.83% गायी दुग्ध देणा-या होत्या. अडोचवर्षावरील विदेशी गायीची संख्या 14 हजार होती. जिल्हा एकात्मिक ग्रामीण विकास यंत्रणामार्फत दुग्धव्यवसाय हा पुरक उद्योग शेतकरी व शेतमजूर यांना मिळावा म्हणून 1981 पासून दुग्धत्यागाईचे वाटप होत आहे. त्यामुळे आता जास्तीचे दुग्ध जिल्ह्याबाहेर पाठविले जाते. याच गणनेनुसार जिल्ह्यात 3 वर्षावरील 216 हजार बैल होते. एकूण म्हशी व रेड्याची संख्या 86 हजार होती. त्यापैकी 3 वर्षावरील 50 हजार म्हशी व 2 हजार रेडे होते. दुग्ध देणा-या म्हशीची संख्या 26 हजार होती जिल्ह्यात रेडे श्रेतीकामाला अगर वाहतुकीकामाला वापरण्याची पध्दत नसल्याने रेड्याचे प्रमाण कमी आहे. 1997 या वर्षी 1992 या वर्षाच्या पशु गणनेच्या तुलनेत गाईम्हशीच्या संख्येत 8.10% वाढ दिसून येते.

40. 1997 च्या पशुगणनेनुसार जिल्ह्यात एकूण 287 हजार शेळ्या 51 हजार मेंढ्या 331 हजार कोंबड्या व बदके होती, कास्तकार दुग्धासाठी व आहारासाठी शेळ्या पाळतात तसेच अडी मिळवण्यापुरत्या कोंबड्या व बदके पाळतात सुधारीत जातीच्याकोंबड्या पाळण्याचे प्रमाण जिल्ह्यात वाढत असून 1997 साली 1992 च्या पशुगणनेच्या तुलनेत कोंबड्यांच्या संख्येत 3.81 % ची वाढ दिसून येते.

पशुउत्पादन

41. जिल्ह्यात पशुव्यवसाय हा शेती उद्योगाला पुरक व्यवसाय म्हणून वाढत आहे. जिल्ह्यात 2002-03 वर्षात एकूण 330 दुग्धसहकारी संस्था व एक दुग्धसंघ असून त्याच्या मार्फत मार्च-2002 अखेर 345.71 लक्ष रु.दुग्धाची खरेदी करण्यात आली. या संस्थामार्फत संकलीत दुग्ध औरंगाबाद येथील दुग्ध डेअरीला पाठविले जाते.

42. 2002-03 साली जिल्हयात 21 नोंदणीकृत पशुधर्मगृहे होती. त्यात 3817 मोठी जनावरे व 8359 शेंक्या व मेंढ्याची कत्तल केली गेली. या व्यतीरीक्त अनधीकृतपणे जनावराची कत्तल पुष्कळ प्रमाणात होत असते. जिल्हयात मोठ्याप्रमाणावर कुंकुटपालन व्यवसाय चालत नसला तरी जिल्हयात आवश्यक आसलेल्या अंड्यागीकी बरीचशी अंडी स्थानीक रित्या पुरविले जातात. आवश्यकतेनुसार अंडी हैद्राबाद येथून आणली जातात. आवश्यक अंडी स्थानीकरित्या पुरविल्या जाण्याच्या दृष्टीने कुंकुटपालन केंद्रात वाढ होण्याची आवश्यकता आहे.

पशुउपचार सोयी

43. शासन व जिल्हा परिषदेमार्फत पशुउपचार सोयी उपलब्ध असून जिल्हयात 2002-03 साली एक पशुवैद्यकीय चिकित्सालय, 31 पशुवैद्यकीय दवाखाने व 26 पशुवैद्यकीय प्रथमोचार केंद्रे कार्यरत होती. त्याशिवाय फिरत्या पशुवैद्यकीय दवाखान्याची सोय जालना तालुक्यात उपलब्ध आहे. 2 विभागीय कृत्रिम रेतनकेंद्र व त्यांच्या अंतर्गत 39 कृत्रिम रेतनकेंद्र कार्यरत होती. याशिवाय एक जिल्हा कृत्रिम रेतनकेंद्रही चालू आहे. वेळोवेळी जिल्हयात होणा-या ए. आ. साधीच्या रोगावरील उपचार केला जातो. व रोगप्रतिबंधक लस जनावरांना टोचण्यात येते. सुधारीत जनावरांच्या श्रेत वाढ होण्याच्या दृष्टीने राज्यशासनामार्फत ग्रामीण भागात कृत्रिम गर्भधारण केंद्र उभारण्यात आलेले आहे. या केंद्रातून कृत्रिम गर्भधारणा शिवाय जनावरांवर उपचारही केले जातात.

विकास कार्यक्रम

44. जिल्हयात पशुकार्यक्रमांतर्गत वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून देण्याकरीता पशुदवाखाने व पशुउपचार केंद्राच्या राखेत वाढ केली जात आहे. तरोच भरपूर प्रमाणात दुध उत्पादन होण्यासाठी राकरीत गाईच्या पैदाशीचा कार्यक्रम जिल्हयात राबविला जातो. त्याचप्रमाणे एकात्मिक ग्रामीण विकास यंत्रणेमार्फत दुभत्या गाई व म्हशीचा पुरवठा होतो. वैरण विकारा कार्यक्रमही चारा पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध व्हावा म्हणून राबविला जातो. दुध रांकलनाराठी नवीन दुध संकलन मार्गात वाढ करण्यात येत आहे.

मत्स्यव्यवसाय

45. जिल्हयातील मत्स्यव्यवसाय नदीच्या पाण्यात तरोच प्रकल्पाच्या गोडया पाण्यात प्रामुख्याने केला जातो. मध्यम प्रकल्पात मत्स्यबीज संवर्धन करून मत्स्य उत्पादन केले जाते. जिल्हयात 2002-03 अखेर मत्स्यव्यवसायासाठी उपयोगात आणलेले एकूण क्षेत्र 6134 हेक्टर असून 38 मत्स्यव्यवसाय सहकारी संस्था कार्यरत आहेत. सन 2002-03 वर्षात एकंदर 386 लक्ष रु चे 1933 मे.टन भुजल मासे पकडण्यात आले. 67.81 लक्ष मत्स्यबीज उपयोगात आणले गेले. जिल्हयात कटला,रोहा,भिरगळ,सिप्रिनल,वगैरेचे मत्स्यसंवर्धन केले जाते. याशिवाय वाम,मरळ,प्रदम,व आहेर या स्थानीक जातीचे मासेही आढळतात.

विकास कार्यक्रम

46. जिल्हयात मत्स्यव्यवसाय होण्याच्या दृष्टीने रोहा,कटला,भिरगळ,सिप्रिनल या जातीचे मत्स्यबीज संवर्धनासाठी वाटले जाते. मत्स्यव्यवसाय सहकारी संस्था स्थापन करून त्यांना सुधारीत बोटी व नायलॉन जाळी इत्यादी साधने पुरविली जातात.

विद्युत निर्मिती व विद्युत पुरवठा

47. विद्युत निर्मितीचा एकही प्रकल्प या जिल्हयात नाही. राज्य विद्युत मंडळामार्फत कोयना,पारस,परळी,वगैरे नजीकच्या प्रकल्पापासून वीज पुरवठा केला जातो. जिल्हयात चार नागरी विभाग असून चारही शहराचे विद्युतीकरण पूर्ण झालेले आहे. तसेच ग्रामीण भागात एकूण 971 गावापैकी सर्व गावाची विद्युतीकरण झालेले आहे. जिल्हयात 100% विद्युतीकरणामुळे विजेची मागणी वाढत असून या वर्षाच्या अखेर पर्यंत 176915 कनेक्शन देण्यात आले आहे.

विजेचा वापर

48. जिल्हयात 2002-03 मध्ये 5758.69 लक्ष कि.वॅट विज वापरण्यात आली त्यापैकी 14.49% विज घरगुती वापरासाठी औद्योगिक कामासाठी 40.77% व्यापार व लघु उद्योगासाठी 3.12% सार्वजनिक दिवाबत्तीसाठी 0.61% शेतीकरीता 39.81 व इतर कामासाठी 1.19% विज वापरण्यात आली. 2001-02 च्या विजवापरण्याच्या तुलनेत 12.27% घट झालेली आढळते. जालना जिल्हयासाठी घरगुती विजेचा 2001 च्या लोकसंख्येप्रमाणे दरडोईवापर 51.76 कि.वॅट तास आहे.

खाणी व कारखाने

49. जिल्ह्यात आर्थिकदृष्ट्या महत्वाची खनीजे अत्यल्प प्रमाणात आढळतात. जासपार, आगटा, कोनोली, चकीदाळी, चुनखडी, (पाढरी) मरड बेसाल्ट व ग्रॅनाईट वगैरे खाणी जिल्ह्यात आहेत. या सर्व खनीजांचा इमारतीचा बांधकामासाठी ग्रामुख्याने वापर केला जातो.

कारखाने

50. जिल्ह्यात 2002 अखेर एकूण 213 नोंदणीझालेली कारखाने असून त्यापैकी 78 कारखाने बंद आहेत. या कारखान्यातील कामगार संख्या 7360 इतकी आहे. मागील वर्षाच्या तुलनेत घट झालेली आढळते. 2002 वर्षात दर चालू कारखान्यामागे कारखान्यातील कामगारांची संख्या 55 होती. तर दरलाख लोकसंख्येमागे या कारखान्यातील कामगारांची संख्या 457 होती. जिल्ह्यातील नोंदणीकृत कारखान्यापैकी कृषी आणि पशुपालन विषयक सेवा यांचे उत्पादन करणारे 34 चालू कारखाने असून त्यात 2249 कामगार आहेत. धान्य गिरणी उत्पादनासंबंधी 16 चालू कारखाने असून त्यात 170 कामगार आहेत. इतर खाद्यापदार्थांचे उत्पादन करणारे 6 चालू कारखाने असून त्यात 1820 कामगार आहेत. नैसर्गिक व कृत्रीम धाग्यापासून गाठी तयार करणे, कापड तयार करणे व प्रकिया करण्याचे 5 चालू कारखाने असून त्यात 585 कामगार आहेत. मुलभूत लोह व पोलादाचे उत्पादन करणारे 22 चालू कारखाने असून त्यात 1152 कामगार आहेत. जिल्ह्यातील चालू कारखान्यातून 2002 वर्षात कामगारानी काम केलेल्या श्रमदिनाची संख्या 6.25 लक्ष आहे. 2001 अखेर 207 कारखाने व त्यातील कामगार संख्या 1976 इतकी होती.

विकास कार्यक्रम

51. जालना जिल्हा हा महाराष्ट्रातील औद्योगिकदृष्ट्या मागासलेल्या जिल्ह्यापैकी एक आहे. केंद्र सरकारने हा जिल्हा औद्योगिक दृष्ट्या मागारालेला अराल्याचे जाहीर केले आहे. त्यामुळे मागारालेला मागाराठी देण्यात येत असलेल्या विशेष सवलती या जिल्ह्यात देण्यात येत आहे. जालना जिल्ह्यात अवजारे, ओतकाम, क्रॉफटन, पेपर्स रोलर्स, बेअरींग, खाद्यतेलावरील प्रकिया साखर, बेकर्स व लाइगर लोखंडी सळ्या, इत्यादी उद्योग स्थापन झालेले आहेत. गॅससिलेडर उत्पादन, सुतगिरणी वगैरे उद्योगाचे काम प्रगतीपथावर आहे. महाकाळा ता.अंबड व रामनगर, ता.जालना येथे साखर कारखाने कार्यान्वीत आहेत. तसेच परतुर तालुक्यातील बागेशवरी सहकारी साखर कारखाना सुध्दा सुरु झालेला आहे. जिल्ह्यातील औद्योगिक विकासासाठी महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक व गुंतवणूक महामंडळ, महाराष्ट्र राज्य वित्तीय न्याय राज्य औद्योगिक विकास महामंडळ व महाराष्ट्र राज्य लघू उद्योग महामंडळ वगैरे संस्था कार्यरत आहेत. ऑक्टो 1982 मध्ये जिल्हा उद्योग केंद्र जालना येथे सुरु करण्यात आले. व केंद्रातर्फे 1998-99 मध्ये 312 लघू उद्योग स्थापन करण्यात आले.

औद्योगिक वसाहत

52. 1982 साली सहकारी औद्योगिक वसाहत जालना येथे स्थापन करण्यात आली. या औद्योगिक वसाहतीचे तेत्र महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक विकास महामंडळाच्या जुन्या औद्योगिक तेत्रात समाविष्ट करण्यात आले. तिचे तेत्रफळ 50.53 हेक्टर आहे. सदर औद्योगिक तेत्रात सर्व 81 मुखंड उद्योजकांना वाटप करण्यात आलेले आहेत.

अतिरिक्त औद्योगिक वसाहत

53. अतिरिक्त औद्योगिक वसाहत ऑगस्ट 1977 मध्ये जालना येथे स्थापण करण्यात आली. ही वसाहत जालना औरंगाबाद रौंडवर वंसलेली असून तीचे क्षेत्रफळ 158.10 हेक्टर आहे. यापैकी 118.05 हेक्टर तेत्रावर औद्योगिक मुखंड विकसीत केलेले आहे. त्यामध्ये एकूण 267 मुखंड तयार केलेले असून सर्व मुखंड उद्योजकांना वाटप करण्यात झालेले आहे. सध्या 180 युनीट मध्ये उत्पादन सुरु आहे. या शिवाय जालना येथे अतिरिक्त औद्योगिक तेत्राला लागून नवीन 366 हेक्टर क्षेत्र घेण्याचा प्रस्ताव शासनाकडे सादर केलेला आहे त्यामुळे जालना जिल्ह्याच्या औद्योगिक विकासात झपाट्याने वाढ होईल

लघू औद्योगिक तेत्र व विकास केंद्रे

54. महाराष्ट्र शासनाच्या घोरणाप्रमाणे प्रत्येक तालुकापातळीवर लघू औद्योगिक वसाहती विकसीत करण्यासाठी महामंडळाने सुरुवात केली आहे. मोकरदन लघू औद्योगिक क्षेत्र विकसीत करण्याकरीता महामंडळ 1988 साली 10.69 हेक्टर भूमी संपादन केली असून त्यामध्ये 25 मुखंड तयार केले. सदर सर्व मुखंड उद्योजकांना वाटप करण्यात आले आहेत. त्यापैकी 5 युनीट सुरु झालेले आहेत, परतूर विकास केंद्रासाठी प्रस्तावीत क्षेत्र 100 हेक्टर होते, त्यापैकी महामंडळाने 53.50 हेक्टर भूमीसंपादन केली असून त्यामध्ये लहान मोठे 48 मुखंड तयार केलेले आहेत. जाफ्रागाव लघू औद्योगिक क्षेत्राकरीता महामंडळाने 14.07 हेक्टर जमीन संपादन केली असून त्यामध्ये 30

मुख्य तयार केलेले आहे. अंबड लघु औद्योगिक क्षेत्राकरीता महामंडळाने 18.77 हेक्टर जमीनीचे सांपादन केले आहे. त्यामध्ये 30 मुखंड विकसित करण्यांत आले आहेत. शिवाय अंबड येथे गाव क्षेत्रास लागून आणखी 17.0 हेक्टर क्षेत्र सांपादन करण्याची कार्यवाही सुरु आहे. या चार ही औद्योगिक क्षेत्राचे विकासाच्या दृष्टीने महामंडळाने रस्ते, पाणीपुरवठा व विद्युतपुरवठा इत्यादी कामे सुरु केले आहेत. या चार औद्योगिक क्षेत्राशिवाय बदनापूर औद्योगिक क्षेत्राकरीता 120 हेक्टर विकसित करण्याचा महामंडळाचा प्रस्ताव आहे.

रस्ते वाहतूक व दळणवळण

रेल्वे

55. जिल्ह्यात फक्त एकच रेल्वे मार्ग असून मनमाड ते काचीगुडा रेल्वेमार्ग जिल्ह्यातील भागातून जातो. जिल्ह्यातील त्याची लांबी 88 कि.मी. तर जिल्ह्यात रेल्वेमार्गाच्या लांबीचे दर 100 कि.मी. भौगोलीक क्षेत्राशी प्रमाण 1.14 कि.मी. आहे. तर राज्यासाठी हे प्रमाण 1.77 कि.मी. असून जिल्ह्याचे प्रमाण त्यामानाने खूप कमी आहे. तसेच जिल्ह्यात दर लाख लोकसंख्येस लोहमार्गाची लांबी 5.46 कि.मी. असून राज्यासाठी हे प्रमाण 5.63 येते औरंगाबाद ते जालना या रेल्वे मार्गाचे ब्रॉडगेज मध्ये रुपांतर मार्च 1993 मध्ये करण्यात आलेले असून जालना ते परभणी या रेल्वेमार्गाचे ब्रॉडगेज मध्ये रुपांतर मे 1994 मध्ये पूर्ण झाले आहे.

रस्ते.

56. जिल्ह्यात मार्च 2003 अखेर वर्गीकृत रस्त्याची लांबी 4092.08 कि.मी. इतकी आहे. त्यापैकी राज्यमहामार्ग 1139.89 कि.मी. प्रमुख जिल्हा मार्ग 849.95 व इतर जिल्हा रस्ते 731.10 कि.मी. आहेत. खेड्यातील रस्त्याची लांबी 951.4/ कि.मी. आहे, तर नगरपरिषदेच्या हद्दीतील रस्ते 354.3/ कि.मी. आहेत. वरील सर्व रस्त्यापैकी 2027.75 कि.मी. रस्त्याचे डांबरीकरण झालेले असून 1599.35 कि.मी. रस्ते खडीचे आहेत. इतर माल वापरून वाहन चालविण्यास योग्य रस्त्याची लांबी 397.22 कि.मी. आहे. एकूण रस्ते विचारात घेता जिल्ह्यात दर 100 चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे रस्त्याची लांबी 53 कि.मी. येते तरच एकूण रस्ते विचारात घेता जिल्ह्यात दर लाख लोकसंख्येमागे रस्त्याची लांबी 253.85 कि.मी. येते.

नोंदणीकृत वाहने

57. मार्च 2003 अखेर जिल्ह्यात 60:158 रजिस्टरित वाहनाची नोंद करण्यांत आली. मार्च 2002 च्या तुलनेत वाहनाच्या संख्येत 16.25% वाढ झालेली दिसून येते एकूण वाहनापैकी 70.52% वाहने दुचाकी 4.89% मालवाहक मोटारी, 7.15% जिप्स, मोटारी स्टेशन वॅगन 6.38% ट्रॅक्टर्स होती. व उर्वरित वाहने 11.06% होती. मार्च 2003 अखेर जालना जिल्ह्यासाठी दर लाख लोकसंख्येमागे मोटारवाहनाची संख्या 3731 आहे.

58. जिल्ह्यात रेल्वे व मालवाहू मोटारीने मालाची वाहतूक केली जाते. रेल्वे कमी असल्याने बहुतांश वाहतूक मोटारीनेच केली जात होती. औद्योगिक विकास होत असल्याने माल वाहतूकीच्या साधनात वाढ होताना दिसते तसेच वाहतूक करणा-या संस्थांच्या प्रमाणात पण वाढ होत आहे.

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परीवहन

59. महाराष्ट्र राज्य मार्ग परीवहन मंडळाच्या जिल्ह्यात 2002-03 वर्षात 270 मार्गावरून 231 गाड्या धावत होत्या त्या मार्गाची एकूण लांबी 19307 कि.मी. असून मार्गाची सरासरी लांबी 71.49 कि.मी. येते. 2001-02 च्या तुलनेत मार्गाच्या संख्येत घट आढळून येते. रस्त्यावरून धावणा-या गाड्याची दैनिक सरासरी 217 असून प्रवाशाची दैनिक सरासरी 80 हजार येते. 2001-02 च्या तुलनेत प्रवाशाच्या दैनिक सरासरीत 5.88% घट आढळते. तर 7.75 वाढ उत्पन्न दिसून येते. या वर्षी वाहतूकीमुळे 3603.41 लक्ष उत्पन्न मिळाले.

टपाल व तार कार्यालय

60. जिल्ह्यात 2002-03 साली 193 टपाल कार्यालय व 13 तार कार्यालय होती. जिल्ह्यातील सर्व खेड्यांना टपाल सेवा उपलब्ध असून काही फिरते टपाल कार्यालय व काही अशकालीन टपाल कार्यालय आहेत जिल्ह्यातील दर लाख लोकसंख्येमागे टपाल कार्यालयाची संख्या 12 येते तसेच जिल्ह्यातील दर लाख लोकसंख्येमागे टपालपेट्यांची संख्या 58 येते. टेलीफोनची संख्या जिल्ह्यात 37325 असून ती दर लाख लोकसंख्येमागे 2312 येते.

दुरचित्रवाणी

61. जालना येथे दुरचित्रवाणी प्रक्षेपण केंद्र 1984 पासून कार्यरत असून 2000-2001 अखेर 172 चित्रवाणी सत्र सार्वजनिक संस्थामधून बसविले आहेत.

कामगार व रोजगार

62. जिल्हयात निरनिराळ्या उद्योगातील 2002 वर्षात 24361 व्यक्ती कामावर होती त्यापैकी 5471 व्यक्ती म्हणजे 22.46% शासकीय सेवेत 11667 व्यक्ती म्हणजे 47.89% निमशासकीय सेवेत तर उर्वरीत 7223 म्हणजे 29.65% व्यक्ती खाजगी सेवेत काम करित होत्या सर्वात जास्त म्हणजे 13676 (56.13%) व्यक्ती सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा या उद्योगगटात काम करणा-या आहेत.

सेवायोजन कार्यालये

63. जालना येथील सेवायोजन कार्यालयात 2003 अखेर नौकरी मागणा-याची नोंदविलेली संख्या 44389 होती मागील वर्षाच्या तुलनेत 6.87% घट झालेली आढळते. सेवायोजन कार्यालया मार्फत या वर्षी नौकरी मिळवून दिलेल्या 73 ज्ञानाना नौकरी मिळालेली असून त्यापैकी अनु.जाती.व जमीतीचे 17 उमेदवार असून बाकी इतर उमेदवार आहेत.

आर्थिक गणना

64. 1990 नंतर आर्थिक गणना 1998 साली घेण्यात आली 1990 च्या गणनेनुसार जिल्हयात कृषि व बिगर कृषि उद्योग मिळून एकूण 28427 उद्योग आहेत. त्यापैकी 21808 स्वयंकार्यरत उद्योग तर 6619 आस्थापना होत्या. 1998 च्या गणनेनुसार जिल्हयात कृषि व बिगर कृषि उद्योग मिळून एकूण 40477 उद्योग आहेत. त्यापैकी 29830 स्वयंकार्यरत उद्योग तर 10647 आस्थापना आहेत. गालकीच्या प्रकारानुसार उद्योग पाहता सर्वात जास्त म्हणजे 38006 खाजगी 2262 सार्वजनिक व 209 सहकारी उद्योग आहेत. खाजगी उद्योगाची एकूण उद्योगाशी टक्केवारी 93.90 येते या उद्योगापैकी 28885 (71.36%) ग्रामीण तर 11592 (28.64%) नागरी भागात आहेत. अनु.जाती.जमातीच्या लोकांची उद्योगाचे मालक म्हणून एकूण संस्थेची टक्केवारी अनुक्रमे 5.39 व 1.74 येते. जागेविरहीत कार्यान्वीत अरालेल्या उद्योगाची एकूणशी टक्केवारी 26.12 आहे शक्तीवर चालणा-या उद्योगाची एकूणशी टक्केवारी 17.53 येते. जिल्हयात या गणनेनुसार 97562 कामगार आहेत त्यापैकी 41163 (42.19%) वेतनावर काम करणारे आहेत. प्रती आस्थापना कामगाराची सरासरी संख्या 9 आहे. जिल्हयात दरलाख लोकसंख्येमागे उद्योगाची संख्या 781 आहे.

तांत्रिक शिक्षण

65. जिल्हयात एकही अभियांत्रिकी पदवी महाविद्यालय नाही. मात्र 1985 पासून तंत्रनिकेतन जालना येथे सुरु करण्यात आले असून त्यात 461 विद्यार्थ्यांनी 2000-01 वर्षात शिक्षण घेतले आहे. तसेच जालना जिल्हयात 8 आद्योगिक प्रशिक्षण संस्था आहेत. व त्यात एकूण 658 विद्यार्थ्यांना तांत्रिक शिक्षण देण्यात आले आहे.

रोजगार हमी योजना कार्यक्रम

66. ग्रामीण भागात मागणीनुसार काम देण्याची हमी राज्य शासनाने घेतली आहे. या योजने अंतर्गत ग्रामीण भागात तळी,पाझरतलाव,मुसुधार,वृत्तारोपण, रस्ते,लघू व मध्यम प्रकल्पातील धार दाबण्याचे काम इ. उत्पादक कामे घेतली जातात. या योजनेवर 2002-03 वर्षात 6088.61 लक्ष रु. खर्च झाले असून 48.65 लक्ष मनुष्यदिवस रोजगार निर्माती झाली. रोजगार हमी कार्यक्रमातील खर्चात 2001-02 च्या तुलनेत 0.25% नी घट झाली आहे.

जवाहर रोजगार योजना.

67. एप्रिल 1989 पासून राष्ट्रीय रोजगार ग्रामीण कार्यक्रम व ग्रामीण भुमीहीन रोजगार हमी कार्यक्रमाचे एकत्रीकरण करुन जवाहर रोजगार योजना कार्यान्वीत करण्यात आली. या योजनेत 2002-03 वर्षात 332.50 लक्ष रु खर्च करण्यात आले. 9.18 लक्ष मनुष्य दिवस रोजगार निर्माण झाला.

सहकार

68. मार्च 2002 अखेर जिल्हयात 2193 सहकारी संस्था असून त्याचे 668 हजार सभासद आहेत. या संस्था पैकी 26.08 % कृषि पतसंस्था, बिगर शेतीपतसंस्था 7.11% तर उर्वरीत 66.81% इतर संस्था आहेत. बिगरकृषि पतसंस्थेत प्रामुख्याने नौकरवर्गाच्या पतसंस्थेचा समावेश होतो. एकूण संस्थापैकी दुग्धउत्पादक संस्था 308 (13.04%), मजूर सहकारी संस्था 311 (14.18%) इतर औद्योगिक संस्था 241 (10.99%) मत्स्यव्यवसाय संस्था 38 (1.73%) ग्राहक मंडार व गृहनिर्माण संस्था 332 (15.34%) या जिल्हयातील प्रमुख सहकारी संस्था आहेत. मागच्या वर्षाच्या तुलनेत जिल्हयात सहकारी संस्था मध्ये वाढ वा घट झालेली अदसुन येत नाही.

69. मार्च 2002 अखेर जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या 72 शाखा असून या बँकांनी शेतीच्या हंगामी कामासाठी अल्पमुदतीची 2822.56 लक्ष रु.चे कर्ज वाटप केले. मध्यम मुदतीचे वाटलेले कर्ज अनुक्रमे 17.81 लक्ष रु. आहे. या वर्षाअखेर एकूण 10466 लक्ष रु.थकबाकी होती शेतकऱ्यांच्या जमीन सुधारणा-यासाठी भुविकारा बँकेमार्फत दिर्घकालीन कर्ज पुरवठा होतो. जिल्हा भुविकास बँकेच्या 6 शाखा जिल्ह्यात कार्यरत आहेत. मार्च 2003 अखेर जिल्ह्यात भुविकास बँकेमार्फत 2609.42 लाख रु. दिर्घमुदतीचे कर्ज वाटप करण्यात आले. बँकेकडे थकलेले कर्ज 1014.79 लक्ष रु. आहे.

बँका

70. 2002-03 अखेर जिल्ह्यात एक ग्रामीण बँकेसह 14 वर्गीकृत बँका व त्याच्या 76 शाखा आहेत. वर्गीकृत बँकेच्या ठेवी 41443 लक्ष रु. असून त्यांनी दिलेल्या आगावू रकमा 28977 लक्ष रु आहेत. 2001-02 च्या तुलनेत शाखा कार्यालयाची संख्येत कोणताही बदल झालेला नाही. जिल्ह्यात सहकारी बँकेच्या 78 शाखा आहेत जालना जिल्ह्याकरीता दरलाख लोकसंख्येमागे व्यापारी बँकांची संख्या 4.71 आहे. जिल्ह्याकरीता दरलाख लोकसंख्येमागे सहकारी बँकांची संख्या 5.0 येते. जिल्ह्यात जालना,मोकरदन व अंबड तालुक्यात शाखाचे जाळे चांगले आहे. व्यापारी व सहकारी बँकांच्या एकूण शाखांच्या 50% शाखा या तीन तालुक्यात आहे.

अग्रक्रमे विभागास कर्ज पुरवठा

71. जिल्ह्यात अग्रणी बँकेमार्फत तसेच अन्य व्यापारी व सहकारी बँकेमार्फत प्राथमिक विभागास कर्ज वाटपासाठी अग्रक्रम दिला जातो. सन 2001-2002 या वर्षात सर्व बँकांनी मिळून 11715 लक्ष रु.चे कर्ज वाटपाचे उद्दिष्ट होते व प्रत्येतात 31 मार्च 2002 पर्यंत 14357 लक्ष रु.चे कर्ज वाटप करण्यात आले.

किमती

घाऊक किमती

72. जालना जिल्ह्यातील एप्रिल 2002 ते मार्च 2003 या कालावधीत महत्वाच्या निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किमती येणे प्रमाणे आहे. सुधारीत गहू 710 रु. गावरान हरमरा 1401 रु. गावरान मुग 1591 रु मुईमुंग पांढळा 1068 रु. तीळ पांढरा 2264 रु. जवस 1576 रु.

किरकोळ किमती.

73. 2001 वर्षाच्या तुलनेत जिल्हा मुख्यालयातील बहुतांश वस्तुच्या सरासरी किमतीमध्ये 2002 या वर्षी वाढ आढळून येते.

कामगाराचे ग्राहक किमतीचे निर्देशांक

74. अहमदाबाद केंद्रातील कामगाराचे ग्राहक किमतीचे 1982 हे पायाभूत वर्ष धरून 2002-03 वर्षाचा सर्वसाधारण सरासरी निर्देशांक 523 असून एप्रिल व ऑगस्ट-2002 मध्ये सर्वात कमी 518 तर सर्वात जास्त जुलै-2002 व जानेवारी-2003 मध्ये 526 इतका आढळून येतो.

शिक्षणाच्या सोयी

75. जालना जिल्ह्यात 2001-02 वर्षाअखेर 1524 प्राथमिक, 169 माध्यमिक व 43 उच्च माध्यमिक शाळा होत्या.त्यापैकी बहुतांश प्राथमिक शाळा ग्रामीण भागात आहेत. दरलाख लोकसंख्येमागे 94 प्राथमिक व पूर्वप्राथमिक शाळा तर माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा प्रतिलाख लोकसंख्येमागे 13 आहेत. जिल्ह्यात 13 महाविद्यालये असून त्यातील विद्यार्थ्यांची संख्या 14 हजार आहे. एकूण 401 हजार विद्यार्थ्यांपैकी 1.93% पुर्व प्राथमिक शाळेत 61.83% विद्यार्थ्यांथी प्राथमिक शाळेत, 32.81% विद्यार्थ्यांथी माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळेत तर उर्वरीत 3.39% विद्यार्थ्यांथी महाविद्यालयात आहेत. पुर्व प्राथमिक , प्राथमिक व माध्यमिक शाळातील एकूण शितकाची प्रशिक्षित शिक्षकांची टक्केवारी 93.28 येते. जिल्ह्यासाठी प्राथमिक शाळेतील प्रतीशितक विद्यार्थी प्रमाण 47 तसेच जिल्ह्यासाठी माध्यमिक शाळेतील प्रतीशिक्षक विद्यार्थी प्रमाण 44 असून राज्यासाठी हेच प्रमाण 37 आहे.

वैद्यकीय व आरोग्य सेवा.

76. जिल्ह्यात वैद्यकीय सेवा राज्यशासन ,स्थानीक संस्था व खाजगी संस्था मार्फत पुरविण्यात येते 2003 अखेर जिल्ह्यात 10 रुग्णालये 12 दवाखाने व 38 प्राथमिक आरोग्य केंद्र कार्यरत होती. या सर्व संस्थांमधून 546 खाटांची सोय उपलब्ध होते त्यात 37 हजार अंतर 479 हजार बाहय रुग्णांनी उपचार करून घेतले. ग्रामीण रुग्णालये ही सामान्य रुग्णालये जालना यांचे अंतर्गत असून 38 प्राथमिक आरोग्यकेंद्र जिल्हा परिषदे मार्फत चालविले जातात 161 हजार लोकसंख्येसाठी एक रुग्णालय तर दर 34 हजार ग्रामीण लोकसंख्येमागे एक प्राथमिक आरोग्य केंद्र व दरलाख लोकसंख्येमागे 34 खाटा असे प्रमाण आढळते.

77. 2002 या वर्षात 22010 जन्मनोंदी व 4660 मृत्यू नोंदी नोंदविण्यात आल्या. 2001 मध्ये त्या अनुक्रमे 27024 व 4865 होत्या.

कुटुंब कल्याण कार्यक्रम.

78. जिल्ह्यात सदर कार्यक्रम राबविण्यासाठी 2002-03 मध्ये 42 कुटुंब केंद्र कार्यरत होती या वर्षी 11756 स्त्रियांच्या व 116 पुरुषांच्या नसबंदी शस्त्रक्रिया करण्यात आल्या. या आधीच्या म्हणजे 2001-02 वर्षात 12019 स्त्रियांच्या व 73 पुरुषांच्या नसबंदी शस्त्रक्रिया करण्यात आल्या होत्या. लूप बसवून घेणारे स्त्रियांची संख्या 2002-03 मध्ये 8618 होती. गर्भप्रतीबंधक उपाय म्हणून तांबी बसवून घेणा-या स्त्रियांच्या संख्येत वाढ होत आहे. साधीच्या रोगाचा प्रादुर्भाव दुरकरणेसाठी वेळोवेळी रोगप्रतीबंधक लस टोचण्याचा कार्यक्रम आवश्यकतेनुसार घेण्यात येतो. हिवताप निर्मुलन पथकही जिल्ह्यात कार्यरत आहे.

दुर्बल घटक

79. जिल्हा वार्षिक योजनेत दुर्बलघटकावरील स्वतंत्र कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे. अनु.जाती.व जमातीच्या लोकाकरीता जिल्हाग्रामीण विकास यंत्रणा जिल्हापरिषद तसेच तहसील इ.यंत्रणेमार्फत स्वतंत्ररित्या राबविला जातो. दुर्बल घटकांना विहीरी खोदून देणे, विद्यार्थ्यांसाठी वस्तीगृहे, फि माफी शिष्यवृत्ती, गणवेश वाटप पुस्तक पेंढ्या स्थापन करणे घरबांधणीकरीता कर्ज अनुदान देणे जमीन सुधारणेसाठी, दुगतीजनावरे घेण्यासाठी, लघूउद्योग सुरु करणे साठी, कर्ज व अनुदान वाटप करणे या साठी कार्यक्रम राबविले जातात. शासकीय व निमशासकीय कार्यालयातून प्राप्त झालेल्या घटकातील व्यक्तीच्या नेमणुका ही वेळोवेळी केल्या जातात. स्वर्ण जयंती ग्राग स्वयंरोजगार योजना या कार्यक्रमांतर्गत 2002-03 मध्ये 5600 यीन लाभधारकांना आर्थिकसहाय्य व अनुदान देण्यात आले. तसेच महात्माफुले मांगासवर्गीय विद्यार्थ्यांमंडळा मार्फत अनु.जाती/ मजबूत या रामाजातील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांतील कुटुंबांना रवत चा उद्योग सुरु करण्याच्यादृष्टीने निरनिराळ्या व्यवसायासाठी विशेष घटक योजना बिजमाडवल योजना, प्रशिक्षण योजना, राफाईकामगार मुक्तीपुनर्वसन योजना इत्यादी. अर्थराहाय्य योजना राबविण्यात येतात.

संकीर्ण स्थानीक संस्था

81. मार्च 2003 अखेर जिल्ह्यात 785 ग्रामपंचायती होत्या. त्यात 621 स्वतंत्र 164 गटग्रामपंचायतीचा समावेश आहे. 2002-03 मध्ये ग्रामपंचायतीचे एकूण उत्पन्न 1016.80 लक्ष होते. तर खर्च 133.68 लक्ष होता जिल्ह्यात चार नगरपालीका कार्यरत होत्या. त्यांचे 2002-03 मधील उत्पन्न 2941.82 लक्ष व खर्च 2685.04 लक्ष होता. जिल्हापरिषदेचे 2002-03 चे उत्पन्न 27047.39 लक्ष व खर्च रु. 24834.13 लक्ष रु. होता. 2001-2002 च्या तुलनेत ग्रामपंचायतीच्या उत्पन्नात वाढ व खर्चात घट आढळते. नगरपालीका व जिल्हापरिषद यांच्या उत्पन्नात वाढ झाल्याचे आढळते.

घरबांधणी

82. जिल्ह्यात ग्रामीण भूमीहीन बेघर मजुरासाठी महसूल खात्यामार्फत 1987-88 साली 658 घरकुले तर 1990-91 व 1991-92 मध्ये प्रत्येकी 73 घरे बांधण्यात आली. 99-00 व 2000-01 मध्ये इंदिरा आवास योजने अंतर्गत अनुक्रमे 292 व 1061 घरे बांधण्यात आली.

वार्षिक योजना

83. अ) 2002-03 वर्षात जिल्हा वार्षिक योजनेच्या विविध विकास कामावर एकूण खर्च रु. 1717.90 लक्ष झाला. मुख्यविकास शिर्ष निहाय खर्चाची टक्केवारी येणे प्रमाणे आहे. 1) कृषि व संलग्न सेवा (10.93) ग्रामीण विकास (28.89) पाटबंधारे व पुरनियंत्रण (5.22) 4) विद्युत विकास (5.44) 5) उद्योग व खाणकाम (0.68) 6) वाहतूक व दळणवळण (4.13) 7) सामान्य व आर्थिक सेवा (0.19) 8) सामाजिक व सामुहीक सेवा (44.53) मागील वर्षाच्या तुलनेत खर्चात घट झालेली आढळते. ब) 2002-03 वर्षात वीस कलमी कार्यक्रमांतर्गत इंदिरा आवास योजनेतर्गत 551 घरकुले बांधली गेली या वर्षात 1006 पंपसंचाचे विद्युतीकरण करण्यात आले. तसेच बायोगॅस संच 200 बसविण्यात आले. विशेष घटक योजनेअंतर्गत 2002-03 मध्ये 562.81 लक्ष रु. खर्च पडले. मागील वर्षाचे तुलनेत खर्चात घट दिसून येते.

करमणूक

84. जिल्ह्यात 2002-03 अखेर 9 कायमस्वरुपी चित्रपटगृहे असून 15 फिरती चित्रपटगृहे होती. कायमस्वरुपाच्या चित्रपटगृहाची प्रत्येक खेळाराठी आरालेली आरान क्षमता 5288 इतकी तर फिरत्या चित्रपटगृहाची 2250 होती सरकारमान्य व्हिडीओ केंद्राची संख्या 48 असून प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसन तमता 1440 होती. या वर्षात 69.95 लक्ष रु. करमणूक कर वसूल करण्यात आला. जालना शहरात फुलाब्रीकर नाट्यगृह नगरपरिषदेने बांधला असून त्यात निरनिराळ्या करमणूकीचे व सांस्कृतिक कार्यक्रम होतात.

अल्पबचत.

85. जिल्हयात सन 2002-03 या वर्षात अल्पबचत गुतवणूकीसाठी 40.72 कोटी रुपयाचे उद्दिष्ट देण्यात आले होते त्या तुलनेत या वर्षी गोळा केलेली निव्वळ रक्कम रु 16.43 कोटी आहे.

इतर

86. जिल्हयात मार्च 2003 अखेर 12 मुद्रणालये असून 12 मराठी दैनिके त्याचप्रमाणे 5 मराठी साप्ताहिके प्रकाशित होऊन बहूतांश प्रकाशन जालना येथूनच छापून प्रकाशित करण्यात येते. जी दैनिके व साप्ताहिके नियमित प्रकाशित होत नाहीत तसेच शासकिय जाहिराती नियमित छापत नाहीत अशा दैनिके व साप्ताहिकांची गान्यता शासनाने रद्द केल्यामुळे त्यांची संख्या कमी झाली आहे.

पर्यटन

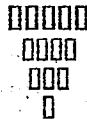
87. जाजना जिल्हयात महत्वाची व प्रसिध्द पर्यटन केंद्र नाहीत परंतु काही धार्मीक प्रेतणीय स्थळे आहेत. त्या जालना शहराची मंमादेवी, आनंदस्वामी, दुर्गामाता मंदीरे प्रसिध्द असून अंबड येथे मत्स्योदरी देवी, राणार येथे गणपती गंदीर जांब येथील सगर्थ रागदास स्वागीचे गंदीर ही धार्मीक स्थळे आहेत. शिवाय रानापराडा ता.अंबड येथे प्रसिध्द दर्गा असून तेथे दरवर्षी मोठा उरुस भरतो.

88. जिल्हास्तरावरील उत्पन्नाचे अचूक अंदाज करण्यासाठी प्रदंशाला संचयित हांणरे उत्पन्न ही संकल्पना वापरणे योग्य अराले तरी जिल्हास्तरावरील आर्थिक उलाढालीचा परिणाम जिल्हयापुरताच मर्यादित राहत नसल्याने संबधित जिल्हयाला बाहेरून प्राप्त होणारे व संबधित जिल्हयाला बाहेरून प्राप्त होणारे व संबधित जिल्हयातून बाहेर जाणाऱ्या उत्पन्नाचे मोजमाप करणे शक्य नसल्याने रादर पध्दतीचा वापर करता येत नाही. त्यामुळे उत्पन्न रत्रोत पध्दती (Income Originating Approach) या संकल्पनेचा अवलंब करून जिल्हास्तरावरील उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्यात आलेले आहेत.

जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्याकरिता लागुणारी मुलभूत माहिती अजूनही समाधानकारकरित्या उपलब्ध नाही. प्राथमिक क्षेत्राकरिता बहुतांश आकडेवारी उपलब्ध आहे. मात्र इतर क्षेत्राकरिता आकडेवारी अतिशय अल्पशा प्रमाणात उपलब्ध आहे.

ज्या क्षेत्राकरिता जिल्हास्तरावरील आकडेवारी उपलब्ध नाही, त्या क्षेत्राकरिता जिल्हावार अनुरुप असे निर्देशांक वापरून त्या आधारे राज्यस्तरावरील उत्पन्नाची जिल्हयामध्ये विभागणी करण्यात आलेली आहे.

आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव, अनुरुप निर्देशांकाचा वापर तसेच पध्दतीमधील अंगभूत उणीवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने, हे अंदाज दोबळ मानाने जिल्हयातील उत्पन्नाची पातळी आजमाविण्याकरिता वापरवेत. या प्रकाशनात प्रकाशित केलेले जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज वापरतांना यातील मर्यादा लक्षात घ्याव्यात.

भाग-2

**जिल्हा सांख्यिकी गोषवारा
विविध माहितीचे सांख्यिकी तक्ते**

वर्ष : 2002-03

जिल्हा : जालना.

तक्ता 1.1

1991 च्या जनगणनेनुसार ता.कु.प.कार क्षेत्रफळ, घरे, व लोकसंख्या

जिल्हा:-जालना

(लोकसंख्या 2001 नुसार)

अ. क्र.	तहसील	बाब	क्षेत्र चौ. कि.मी.	घर चौ.कि. मध्ये लोकसंख्या	गावे संख्या		शहरे संख्या	वापरातील निवासगृहे (संख्या हजारात) #	कुटुंबे संख्या (हजारात) #	लोकसंख्या		
					वस्ती असलेले	ओसाड				एकूण	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	भोकरदन	एकूण	1205	213	157	3	1	37	38	256167	131172	124995
		ग्रामीण	1203	199	157	3	0	35	35	239217	122269	116948
		नागरी	2	8475	0	0	1	2	3	16950	8903	8047
2	जाफ्राबाद	एकूण	737	186	101	1	0	20	21	137313	69969	67344
		ग्रामीण	737	186	101	1	0	20	21	137313	69969	67344
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	जालना	एकूण	1221	354	146	3	1	80	86	431752	222394	209358
		ग्रामीण	1139	172	146	3	0	50	54	196223	100666	95557
		नागरी	82	2872	0	0	1	30	33	235529	121728	113801
4	बदनापूर	एकूण	790	166	92	0	0	0	0	131382	67317	64065
		ग्रामीण	790	166	92	0	0	0	0	131382	67317	64065
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अंबड	एकूण	1107	187	137	0	1	59	65	207092	106205	100887
		ग्रामीण	1095	165	137	0	0	56	61	180996	92479	88517
		नागरी	12	2175	0	0	1	3	3	26096	13726	12370
6	घनसावंगी	एकूण	1122	154	116	1	0	0	0	173062	88443	84619
		ग्रामीण	1122	154	116	1	0	0	0	173062	88443	84619
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	परतूर	एकूण	767	190	95	2	1	44	47	145410	74020	71390
		ग्रामीण	761	153	95	2	0	40	43	116469	59094	57375
		नागरी	6	4824	0	0	1	4	4	28941	14926	14015
8	मंठा	एकूण	778	167	114	3	0	0	0	130179	66457	63722
		ग्रामीण	778	167	114	3	0	0	0	130179	66457	63722
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण	एकूण	7718	209	958	13	4	241	257	1612357	825977	786380	
	ग्रामीण	7616	171	958	13	0	202	214	1304841	666694	638147	
	नागरी	102	3015	0	0	4	39	43	307516	159283	148233	

टिप :- 1) आंकडे पूर्णांकात केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत. 2) स्तंभ क्रमांक 4 मधील क्षेत्रफळाची माहिती 1991 च्या ग्रामनिर्देशिकेवरून घेण्यात आली आहे (तहसीलचे क्षेत्रफळ एकुणशी जुळणार नाही). 3) 2001 ची लोकसंख्या अस्थाई आहे. 4) स्तंभ 8,9,10 चे आंकडे 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे असून ते हजारात आहेत. 5) # या चिन्हाने दर्शविलेल्या स्तंभामध्ये नवनिर्मित तहसीलची माहिती जुन्या तहसीलमध्ये समाविष्ट आहे. (जालना तहसीलमध्ये बदनापूर,परतूरमध्ये मंठा व अंबड मध्ये घनसावंगी तहसील समाविष्ट आहे.)

आधार :- 2001 ची जनगणना. (अस्थाई)

1951 घायूनच्या लोकांचे क्षेत्रीय दशवार्षिक फरक

जिल्हा:- जालना

(लोकसंख्येचे अंशानुसार)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया			दर चौ. कि.मि. मधील लोकसंख्या	दर हजार पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण	दशवार्षिक फरकाची टक्केवारी		
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी			एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	भाकरदन	2001	256	239	17	131	122	9	125	117	8	213	953	16.84	16.51	21.78
		1991	219	205	14	112	105	7	107	101	7	183	957	36.22	32.99	43.77
		1981	164	154	10	83	78	5	81	76	5	136	970	19.39	18.46	36.68
		1971	137	130	7	70	67	4	67	64	3	117	959	20.53	19.97	32.64
		1961	120	115	5	61	58	3	59	56	2	93	961	39.06	40.03	20.95
		1951	186	82	4	44	41	2	43	40	2	68	977	0.00	0.00	0.00
2	जाफ्राबाद	2001	137	137	0	70	70	0	67	67	0	186	962	20.56	20.56	0.00
		1991	114	114	0	58	58	0	56	56	0	157	975	35.32	35.32	0.00
		1981	84	84	0	42	42	0	42	42	0	115	982	17.54	17.54	0.00
		1971	72	72	0	36	36	0	35	35	0	104	974	21.63	21.65	0.00
		1961	59	59	0	30	30	0	29	29	0	71	981	28.85	28.85	0.00
		1951	46	46	0	23	23	0	23	23	0	55	1000	0.00	0.00	0.00
3	जालना	2001	432	196	236	223	101	122	210	96	114	354	34.6	23.20	16.13	34.60
		1991	457	282	175	235	144	91	222	138	84	239	947	34.87	30.22	43.11
		1981	339	217	122	173	110	63	166	107	59	177	960	19.15	12.04	34.22
		1971	284	193	91	146	99	48	138	95	44	153	945	25.88	21.75	35.65
		1961	226	159	67	115	80	35	110	78	32	113	960	24.62	29.27	14.84
		1951	181	123	58	92	62	30	89	61	28	91	967	0.00	0.00	0.00
4	बचनापूर	2001	131	131	0	67	67	0	64	64	0	166	952	0.00	0.00	0.00
5	अंबड	2001	207	181	26	106	92	14	101	89	12	187	950	14.47	14.47	44.92
		1991	327	309	18	166	157	9	161	152	9	146	969	36.21	36.21	60.78
		1981	256	245	11	130	124	6	127	121	5	114	977	8.70	8.18	21.45
		1971	236	227	9	120	115	5	116	112	4	112	968	23.45	23.90	39.43
		1961	189	183	7	96	92	3	94	91	3	84	971	22.85	22.47	29.86
		1951	154	149	5	78	75	3	77	74	3	68	987	0.00	0.00	14.45
6	घनसावंगी	2001	173	173	0	88	88	0	85	85	0	154	957	0.00	0.00	0.00
7	परतूर	2001	145	116	29	74	59	15	71	57	14	190	964	11.63	10.58	21.51
		1991	247	223	24	126	114	12	121	109	12	162	958	32.18	30.95	44.93
		1981	187	170	16	95	86	8	92	84	8	123	974	11.31	10.58	19.56
		1971	168	154	14	85	78	7	83	76	7	110	967	25.06	24.63	25.45
		1961	134	124	11	68	62	6	66	61	5	91	974	24.94	26.12	12.66
		1951	107	98	9	54	49	5	53	49	5	71	981	0.00	0.00	30.62
8	मंठा	2001	130	130	0	66	66	0	64	64	0	167	959	0.00	0.00	0.00
एकूण जिल्हा		2001	1612	1305	307	826	667	159	786	638	148	209	952	18.17	15.10	33.28
		1991	1364	1134	231	697	577	120	668	556	111	179	958	32.45	30.22	45.57
		1981	1000	871	129	523	411	112	507	430	77	133	970	15.84	12.20	31.72
		1971	897	776	121	458	395	63	439	381	58	122	960	24.13	22.61	35.02
		1961	728	639	90	370	323	47	359	316	43	106	967	26.71	28.59	15.91
		1951	575	498	77	291	251	40	284	247	37	77	976	-	-	-

टिप:- 1] आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

2] स्तंभ क्रमांक 4 ते 12 व 14 मध्ये 1961 व 1951 तसेच स्तंभ क्र. 13 व 15 ते 17 मध्ये 1971, 1961 व 1951 करिता दाखविलेले तहसील पुनर्रचनेपूर्वीच्या स्थितीनुसार आहेत.

3] 1981 नुसार क्षेत्रफळाचे आकडे घेउन स्तंभ 13 मध्ये 1921 चे दर चौ.मी. लोकसंख्या काढलेली आहे.

आधार:- 1951, 1961, 1971, 1981, 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक :- 1.3

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा :- जालना

(लोकसंख्या शहरात)

अ. क्र.	तहसील	वस्ती असलेली गावे							
		200 पेक्षा कमी		200 ते 499		500 ते 999		1000 ते 1999	
		संख्या	लो.संख्या	संख्या	लो.संख्या	संख्या	लो.संख्या	संख्या	लो.संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	भाकरदन	7	8	17	69	46	332	61	817
2	जाफ्राबाद	2	2	18	70	43	316	28	261
3	जालना	7	12	32	119	83	626	95	1395
4	अंबड	9	14	34	131	85	605	95	1291
5	परतूर	15	18	33	123	83	618	62	848
एकूण जिल्हा		40	53	134	512	338	2497	341	4712

तक्ता क्रमांक :- 1.3 पुढे चालू ...

अ. क्र.	तहसील	वस्ती असलेली गावे								एकूण गावे संख्या
		2000 ते 4999		5000 ते 9999		10000 व अधिक		एकूण		
		संख्या	लो.संख्या	संख्या	लो.संख्या	संख्या	लो.संख्या	संख्या	लो.संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	भाकरदन	22	627	3	201	0	0	156	2053	1
2	जाफ्राबाद	8	213	2	177	0	0	101	1139	1
3	जालना	20	532	2	137	0	0	239	2821	2
4	अंबड	26	806	4	247	0	0	251	3093	1
5	परतूर	13	337	1	56	2	230	209	2231	6
एकूण जिल्हा		89	2515	12	818	2	230	956	11337	11

टिप:- आकडे पूर्णांकित केव्हाच नव्हेत अशा प्रकारे आहेत.

आधार: 1991 ची जनगणना

तक्ता क्रमांक :- 1.4

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा :- जालना

(लोकसंख्या शहरात)

अ. क्र.	तहसील	लोकसंख्या प्रमाणे शहरांची संख्या													
		5000 पेक्षा कमी		5000 ते 9999		10000 ते 19999		20000 ते 49999		50000 ते 99999		100000 व अधिक		एकूण शहरे	
		संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	भाकरदन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
2	जाफ्राबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	जालना	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	175	1
4	अंबड	0	0	0	0	1	18	1	0	0	0	0	0	0	1
5	परतूर	0	0	0	0	0	0	0	24	0	0	0	0	0	1
एकूण		0	0	0	0	2	32	1	24	0	0	0	1	175	4

आधार :- 1991ची जनगणना

1991 च्या जनगणने नुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा :- जालना

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	बाब	काम करणा-यांचा वर्ग						
			शेतकरी	शेतमजूर	पशुसंजल जंगलकाम मच्छीमारी शिकारी, फळबाग, मळे, इ.	खाणकाम दगड व खाणकाम करणारे	वस्तू निर्माण प्रक्रिया सेवा व दुरुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	घरगुती उद्योगा-व्यतिरिक्त इतर उद्योग	बांधकाम करणारे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	भोकरदन	ग्रामीण	568	285	5	1	10	11	3
		नागरी	7	13	1	X	X	3	2
		एकूण	574	297	6	1	10	14	5
2	जाफ्राबाद	ग्रामीण	313	175	3	1	5	5	2
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0
		एकूण	313	175	3	1	5	5	2
3	जालना	ग्रामीण	6869	503	16	2	15	25	8
		नागरी	18	23	20	2	11	105	30
		एकूण	707	525	36	4	25	131	38
4	अंबड	ग्रामीण	732	615	17	1	13	27	7
		नागरी	8	11	2	X	1	4	2
		एकूण	740	626	19	1	14	32	8
5	परतूर	ग्रामीण	460	499	7	1	9	14	6
		नागरी	11	15	1	X	1	7	3
		एकूण	471	514	9	1	10	21	8
जिल्हा एकूण		ग्रामीण	2761	2076	49	4	52	83	25
		नागरी	44	62	24	3	12	119	36
		एकूण	2805	2138	73	7	64	202	61

जिल्हा :- जालना

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	बाब	काम करणा-यांचा वर्ग							एकूण लोकसंख्या (14 ते 15 ची बेरीज)
			व्यापार आणि वाणिज्य क्षेत्रात काम करणारे	वाहतूक साठवण आणि वळण वळण	इतर काम करणारे	एकूण मुख्यतः काम करणारे ची बेरीज	सिमांतिक काम करणारे	एकूण काम न करणारे		
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17	
1	भोकरदन	ग्रामीण	16	3	28	928 [45.20]	151	974 [47.45]	2053	
		नागरी	7	1	8	41 [29.72]	3	95 [68.42]	139	
		एकूण	23	4	35	969 [44.21]	154	1069 [48.78]	2192	
2	जाफ्राबाद	ग्रामीण	12	2	19	537 [47.17]	51	550 [48.32]	1139	
		नागरी	0	0	0	- [-]	-	- [-]	-	
		एकूण	12	2	19	537 [47.17]	51	550 [48.32]	1139	
3	जालना	ग्रामीण	29	7	39	1332 [47.22]	132	1357 [48.09]	2821	
		नागरी	123	48	118	498 [28.45]	10	1242 [70.95]	1750	
		एकूण	152	55	157	1830 [40.04]	143	2598 [56.84]	4571	
4	अंबड	ग्रामीण	29	5	43	1490 [48.16]	91	1512 [48.39]	3093	
		नागरी	10	2	10	50 [27.53]	2	129 [71.60]	180	
		एकूण	39	7	53	1539 [47.02]	93	1641 [50.13]	3273	
5	परतूर	ग्रामीण	25	4	31	1055 [47.30]	63	1112 [49.86]	2231	
		नागरी	14	4	12	67 [28.21]	5	166 [69.89]	238	
		एकूण	39	8	43	1122 [45.46]	68	1279 [52.79]	2469	
जिल्हा एकूण		ग्रामीण	110	21	160	5342 [47.12]	490	5505 [48.56]	11337	
		नागरी	154	55	148	656 [58.43]	19	1632 [70.74]	2307	
		एकूण	264	76	308	5998 [43.96]	509	7137 [52.31]	13644	

टिप:- 1) आकडे शक्यतात दिल्याने बेरजा जुळणार नाहीत. 2) X=आकडे दिलेल्या परिमानाच्या नित्यापेक्षा कमी आहेत
आधार:- 1991 जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक :- 1.5 (ब)

1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणा-या व्यक्तींची उद्योग गट क्षेत्रनिहाय विभागणी

जिल्हा :- जालना

(लोकसंख्या हजारात)

बाब	प्राथमिक क्षेत्र			द्वितीय क्षेत्र			तृतीय क्षेत्र			एकूण		
	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ग्रामीण	263	226	489	14	2	16	26	3	29	303	231	534
	[87]	[98]	[92]	[5]	[1]	[3]	[9]	[1]	[5]	[100]	[100]	[100]
नागरी	9	4	13	14	3	17	32	3	36	55	10	65
	[17]	[38]	[20]	[25]	[29]	[26]	[58]	[33]	[54]	[100]	[100]	[100]
एकूण	272	230	502	28	5	33	59	6	65	358	241	600
	[76]	[95]	[84]	[8]	[2]	[5]	[16]	[3]	[11]	[100]	[100]	[100]

टिप:- 1) कंसातील आकडे काम करणा-या एकूण व्यक्तींचा (पुरुष/स्त्रिया/ एकूण) टक्केवारी दर्शविताने.

2) आकडे पूर्णांकात केल्यामुळे बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार:- 1991 जनगणना.

तक्ता क्रमांक :- 1.6 (अ)
लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

page-6

जिल्हा :- जालना (आकडे शंभरात)

बाब	सर्व वयोगट	0-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
एकूण	1364425	402558	147826	100778	107179	105949	94862	84613	70723
ग्रामीण	1133697	336638	120810	79697	86055	86261	78227	70292	60000
नागरी	230728	65920	27016	21081	21124	19688	16635	14321	10723

तक्ता क्रमांक :- 1.6 (अ) पुढे चालू

बाब	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80	वय अनिर्दिष्ट
1	11	12	13	14	15	16	17	18	19
एकूण	70723	51053	34795	38957	22355	17787	7163	10960	6750
ग्रामीण	60000	43968	29963	33826	19730	15477	6303	9500	5680
नागरी	10723	7085	4832	5131	2625	2310	860	1460	1050

टिप:- आकडे पूर्णांकात आसल्याने बरजा जुळणार नाहीत.
आधार:- 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक :- 1.6 (ब)
लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा :- जालना (आकडे शंभरात)

अ. क्र.	बाब	सर्व धर्म	बौद्ध	ख्रिश्चन	हिंदू	जैन	मुस्लीम	शीख	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	एकूण	13644	1202	112	10551	66	1683	6	25
	ग्रामीण	11337	1063	51	9124	30	1049	1	20
	नागरी	2307	139	61	1428	36	634	5	5

टिप:- आकडे पूर्णांकात केल्याने बरजा कदाचित जुळणार नाहीत.
आधार :- 1991ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक :- 1.7
जालना जिल्ह्यातील तहसिल निहाय 1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती
• जिल्हा :- जालना (आकडे हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा/ तहसील	एकूण ग्रामीण नागरी	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			एकूण		
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	भोकरदन	एकूण	27	14	13	8	4	4	35	18	17
		ग्रामीण	25	13	12	8	4	4	33	17	16
		नागरी	2	1	1	X	X	X	2	1	1
2	जाफ्रावाद	एकूण	18	9	9	2	1	1	21	10	10
		ग्रामीण	18	9	9	2	1	1	21	10	10
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	जालना	एकूण	60	31	29	7	3	3	67	34	32
		ग्रामीण	41	21	20	4	2	2	45	23	22
		नागरी	19	10	9	2	1	1	23	11	10
4	अवड	एकूण	42	22	21	6	5	3	48	25	24
		ग्रामीण	41	21	20	6	3	3	47	24	23
		नागरी	2	1	1	X	X	X	2	1	1
5	परतूर	एकूण	29	15	14	5	3	3	34	17	17
		ग्रामीण	27	14	13	5	2	2	31	16	15
		नागरी	2	1	1	X	X	X	3	1	1
एकूण	•	एकूण	176	90	86	23	14	14	205	104	100
		ग्रामीण	152	77	74	25	13	12	177	90	87
		नागरी	25	13	12	3	2	2	28	14	14

टिप:- 1) आकडे दिलेल्या प्रमाणाकड्या अध्यापिका कमी आहेत. 2) आकडे पूर्णांकात केल्याने बरजा जुळणार नाहीत.
आधार :- 1991 जनगणना प्रकाशन.

भिंती/छपरे यासाठी वापरलेल्या साधन सामग्री नुसार वर्गीकरण

जिल्हा :- जालना.

(1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ. क्र.	बाब	एकूण संख्या	ग्रामीण संख्या	नागरी संख्या
1	2	3	4	5
	एकूण जनगणना घरे	304855	253810	51045
एकःभिंतीची सामुग्री :				
1	गवत, पाने, वेळू व बांबू	13200	12175	1025
2	माती	111040	106640	4400
3	कच्च्या विटा	48040	41625	6415
4	साकूड	2760	1570	1190
5	पक्क्या विटा	83120	52115	31005
6	गॅल्वनाईज्ड लोखंडी किंवा इतर धातूचे पत्रे	950	415	535
7	दगड	35660	34270	1390
8	सिमेंट कॉंक्रीट	6120	2205	3915
9	एकरा	75	65	10
10	वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतर सामुग्री	3890	2730	1160
दोन : छपरांसाठी वापरलेली सामुग्री				
1	गवत, पाने, वेळू, माती, कच्च्या विटा किंवा बांबू	60060	58553	1505
2	कौले, तक्ती दगड, कंकर	29275	26505	2770
3	पन्हाळीचे लोखंडी पत्रे, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्रे	185710	150820	34890
4	अॅसबेसटॉस सिमेंटचे पत्रे	6345	3770	2575
5	विट्टा व चूना	4035	2765	1270
6	दगड	1785	1535	250
7	प्रचलित सिमेंट कॉंक्रीट	8680	2355	6325
8	इतर वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामुग्री	8965	7505	1460

आधार:- 1991 ची जनगणना.

आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण
जिल्हा :- जालना. (1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ. क्र.	वर्ग	ग्रामीण संख्या	नागरी संख्या	एकूण संख्या
1	2	3	4	5
1	एक) एकूण कुटुंबे	204830	37520	242350
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	194215	23470	217685
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	6895	12960	19855
	क) बेघर कुटुंबे	0	0	0
	ड) इतर	3720	1090	4810
2	एक ते दोन व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
	एक) एकूण कुटुंबे	22385	4260	26645
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	20060	1995	22055
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	1490	2100	3590
	क) बेघर कुटुंबे	0	0	0
	ड) इतर	835	165	1000
	तीन ते पाच व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
	एक) एकूण कुटुंबे	92100	16570	108670
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	86475	8985	95460
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	5730	7060	10790
	क) बेघर कुटुंबे	0	0	0
	ड) इतर	1895	525	2420
4	पाच ते साठ व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
	एक) एकूण कुटुंबे	66870	10955	77825
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	64615	7670	72285
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	1405	2950	4355
	क) बेघर कुटुंबे	0	0	0
	ड) इतर	850	335	1185
5	सहा व अधिक व्यक्ती असलेली कुटुंबे			
	एक) एकूण कुटुंबे	23475	5735	29210
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	23065	4820	27885
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	270	850	1120
	क) बेघर कुटुंबे	0	0	0
	ड) इतर	140	65	195

टीप:- एकूण कुटुंबांच्या संख्येत बेघर कुटुंबांचा समावेश आहे.

आधार:- 1991 जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक :- 1.10

1991 च्या जनगणनेनुसार जनगणना घरे आणि त्याचा वापर

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	एकूण ग्रामीण नागरी	एकूण जनगणना घरे	जनगणनेच्या सुरवातीला रिकामी असलेली घरे	जनगणना घरांचा वापर				
				राहणे	दुकान आणि राहणे	यंत्रशाळा (कुटीर उद्योगासह) राहणे	निवासासह वापरा साठी	हॉटेल, पर्यटनघरे धर्मशाळा ईत्यादी
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	जिल्हा: जालना							
	एकूण	304855	23560	232790	2900	5120	1430	720
	ग्रामीण	253810	17905	197005	2335	4135	1245	345
	नागरी	51045	5655	35785	565	985	185	375
2	जालना शहर (न.पा.)							
	नागरी	38975	4290	27460	455	900	155	265

तक्ता क्रमांक :- 1.10 पुढे चालू.....

अ. क्र.	एकूण ग्रामीण नागरी नागरी	जनगणना घरांचा वापर						
		उपहारगृहे सोडून दुकाने	व्यवसायाची घरे आणि कार्यालये	कारखाने यंत्रशाळा कार्यशाळा छपरे इ.	रेस्टॉरंट मिठाईची दुकाने उपहारगृहे	करमणूक पंचायती घरे संस्कृतीक केंद्र इ.पुजा स्थाने सोडून	पुजास्थाने देवळे, चर्च मशिद, गुरुद्वारे वगैरे	इतर अनिवासी घरे
1	2	10	11	12	13	14	15	16
1	जिल्हा: जालना							
	एकूण	5915	1885	4450	465	640	2920	22060
	ग्रामीण	3375	1020	2965	305	530	2590	20055
	नागरी	2540	865	1485	160	110	330	2005
2	जालना शहर (न.पा.)							
	नागरी	1885	670	1105	70	75	205	1440

आधार:- 1991 जनगणना प्रकाशन.

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व वरडोई जिल्हा उत्पन्न-चालू किंमतीनुसार

जिल्हा - जालना

(रूपये हजारों में)

अ क	क्षेत्र	वर्ष - 2000-2001		वर्ष - 2001-2002	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	6340232	6027176	7872666	7483943
2	वन संवर्धन आणी ऑडके पाडणे	423521	416279	479084	470892
3	मासेमारी	66222	58392	50725	44727
4	खाण व दगड खाणकाम	17875	13857	17883	13863
	एकूण -प्राथमिक क्षेत्र(अ)	6847850	6515704	8420358	8013426
5	नोंदणीकृत उदयोग	1496411	1196825	1571027	1256503
6	अनोंदणीकृत उदयोग	996061	820142	1290436	1062527
7	बांधकाम	923627	883139	1027696	982646
8	वीज , वायू, व पाणी पूरवठा (गॅस)	212902	139306	399786	261588
	एकूण -द्वितीय क्षेत्र(ब)	3629001	3039412	4288946	3563264
9	रेल्वे	39318	30794	42015	32884
10	परिवहन ,साठवणुक व गांदांमे	640890	493955	703186	541969
11	दळणवळण	339744	274865	360256	291459
12	व्यापार हॉटेल्स व उपहारगृह	3308126	3209373	3814301	3700439
13	बँका व विमा उदयोग	1948606	1839359	2207314	2084218
14	स्थावर मालमत्ता, राहत्या घराची मालकी व व्यवसाय सेवा	1699241	1448240	1703668	1452014
15	सार्वजनिक प्रशासन	1330359	1180685	1412214	1253331
16	इतर सेवा	1607861	1539013	2138417	2046851
	एकूण तृतीय क्षेत्र	10909144	10016283	12381372	11403164
	एकूण -जिल्हा उत्पन्न (अ+ब+क)	21385996	19571399	25090676	22979854
	वरडोई जिल्हा उत्पन्न (रूपये)	13338	12207	15433	14135
	एकूण-राज्य उत्पन्न	2388751747	1218362900	2714061839	2418770839
	वरडोई राज्य उत्पन्न (रूपये)	24879	22179	27755	24736
	एकूण -जिल्हा उत्पन्नाची	0.895	1.606	0.924	0.95
	एकूण-राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी				

टिप- *अस्थायी @-प्रारंभिक

2) आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव अनुरूप निर्देशकांचा बापर तसेच पध्दती मधील अंगभूत उणीवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज वाघण्यामण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज दोवळ मानाने जिल्यातील उत्पन्नाची पातळी अजमाविण्याकरिता वापरारवेत

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोह जिल्हा उत्पन्न-स्थिर किमतीनुसार

जिल्हा - जालना

(रुपये जास्ति)

अ क	क्षेत्र	वर्ष -2000-2001		वर्ष -2001-2002	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	5	6	7	8
1	कृषी	4613285	4399447	5981504	5704244
2	वन संवर्धन आणि ओडके पाडणे	162588	159876	165453	162694
3	मासेमारी	43817	38904	35872	31850
4	खाण व दगड खाणकाम	11549	8837	11936	9134
	एकूण -प्राथमिक क्षेत्र(अ)	4831239	4607064	6194765	5907922
5	नोंदणीकृत उद्योग	1044520	810292	1076382	835009
6	अनोंदणीकृत उद्योग	813037	694041	837742	715132
7	बांधकाम	565825	533692	628374	592689
8	वीज, वायू व पाणी पुरवठा:(गॅस)	189992	126114	234013	155334
	एकूण -द्वितीय क्षेत्र(ब)	2613374	2164139	2776511	2298164
9	रेल्वे	34666	28591	36687	30526
10	परिवहन, साठवणूक व गोदामे	380387	281746	400445	296603
11	दळणवळण	288347	245378	324333	275831
12	व्यापार हॉटेल्स व उपहारगृह	2135751	2061143	2324333	2243137
13	बँका व विमा उद्योग	1253039	1176878	1338092	1252406
14	स्थावर मालमत्ता, राहत्या घराची मालकी व व्यवसाय सेवा	896179	743526	819430	679867
15	सार्वजनिक प्रशासन	744525	659584	773502	685255
16	इतर सेवा	927673	881337	1183978	1124840
	एकूण -तृतीय क्षेत्र(ब)	6660567	6078183	7200620	6588465
	एकूण -जिल्हा उत्पन्न (अ+ब+क)	14105180	12849386	16171896	14794551
	दरडोह जिल्हा उत्पन्न (रुपये)	8797	8014	9947	9100
	एकूण-राज्य उत्पन्न	1558751531	1376899631	1665156788	1473586188
	दरडोह राज्य उत्पन्न (रुपये)	16228	14335	17029	15070
	एकूण -जिल्हा उत्पन्नाची	0.905	0.933	0.971	1.004
	एकूण-राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी				

टिप- 1) *अस्थायी @-प्रारंभिक

आधार:-अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा:- जालना

वर्ष - 2002

(पर्जन्य मि.मि.)

क्र.	केंद्राचे नाव	बाब	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	4	5	6	4	5	6
1	भोकरदन	सरासरी पर्जन्य	0	0	0	0	0	6.67	1.65	7.32	4.37	1.10	0.0	0.0
		पर्जन्य दिवस	0	0	0	0	0	11.0	5.0	11.0	6.0	1.0	0.0	0.0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	200.0	51.0	227.0	131.0	34.0	0.0	0.0
2	जाफनाबाद	सरासरी पर्जन्य	0	0	0	0	0	7.48	1.85	8.05	4.86	1.32	0.0	0.0
		पर्जन्य दिवस	0	0	0	0	0	9.0	3.0	16.0	7.0	1.0	0.0	0.0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	224.3	57.4	249.5	145.8	41.0	0.0	0.0
3	जालना	सरासरी पर्जन्य	0	0	0	0	0	7.93	3.94	7.13	3.97	1.35	0.0	0.0
		पर्जन्य दिवस	0	0	0	0	0	9.0	4.0	11.0	6.0	1.0	0.0	0.0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	238.0	122.0	221.0	119.0	42.0	0.0	0.0
4	बदनापूर	सरासरी पर्जन्य	0	0	0	0	0	7.18	1.35	10.07	2.30	2.15	0.0	0.0
		पर्जन्य दिवस	0	0	0	0	0	10.0	2.0	12.0	8.0	1.0	0.0	0.0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	215.5	42.0	312.3	69.0	66.5	0.0	0.0
5	अंबड	सरासरी पर्जन्य	0	0	0	0	0	7.27	1.10	11.25	5.28	1.77	0.0	0.0
		पर्जन्य दिवस	0	0	0	0	0	7.0	5.0	11.0	9.0	1.0	0.0	0.0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	218.0	34.0	348.6	158.4	55.0	0.0	0.0
6	घनसावणी	सरासरी पर्जन्य	0	0	0	0	0	11.77	1.10	15.39	4.83	1.71	0.0	0.0
		पर्जन्य दिवस	0	0	0	0	0	10.0	5.0	13.0	8.0	2.0	0.0	0.0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	353.1	34.0	477.0	145.0	53.0	0.0	0.0
7	परतूर	सरासरी पर्जन्य	0	0	0	0	0	9.63	1.13	10.74	4.03	1.68	0.0	0.0
		पर्जन्य दिवस	0	0	0	0	0	9.0	4.0	11.0	6.0	1.0	0.0	0.0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	239.0	35.0	333.0	121.0	52.0	0.0	0.0
8	मंठा	सरासरी पर्जन्य	0	0	0	0	0	13.13	1.61	11.72	6.69	4.90	0.0	0.0
		पर्जन्य दिवस	0	0	0	0	0	12.0	4.0	18.0	9.0	2.0	0.0	0.0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	394.0	50.0	363.2	200.8	152.0	0.0	0.0
9	जिल्हा एकूण	सरासरी पर्जन्य	0	0	0	0	0	71.06	13.72	81.66	36.33	15.98	0	0
		पर्जन्य दिवस	0	0	0	0	0	12.0	5.0	18.0	9.0	2.0	0	0
		पर्जन्य	0	0	0	0	0	2131.9	425.4	2531.6	1090.0	495.5	0	0

टिप- माहिती बरोबर असल्याबाबतची खात्री केली आहे.

आधार:- जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

जमिनीचा वापर (1997-98 व 1998-99 चा वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना.

(क्षेत्र "00" हेक्टर)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण भौगोलिक क्षेत्र (5+8+12+15+16)	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडीत जमिनी व्यतिरिक्त लागवड न झालेली एकूण जमीन				
					बिगर शेती वापरा-खालील जमिन	पडित लागवडी लायक नसलेली जमिन	एकूण (6+7)	लागवडी लायक पण वापरात नसलेली	कायम गुरेचरण व चरणाची जागा	कसलेल्या जमिनीत नसलेली	फळबाग	जमीन
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	भोकरदन	1997-98	1308	16	79	26	105	10	36	5	51	
		1998-99	1308	16	79	26	105	10	36	5	51	
2	जांभवाबाद	1997-98	727	2	22	20	42	24	18	2	44	
		1998-99	727	2	22	20	42	24	18	2	44	
3	जालना	1997-98	1147	17	159	15	174	2	22	7	31	
		1998-99	1147	17	159	15	174	2	22	7	31	
4	वदनापूर	1997-98	769	8	32	6	38	21	21	6	48	
		1998-99	769	8	32	6	38	21	21	6	48	
5	अंबड	1997-98	1157	14	50	11	61	3	45	3	53	
		1998-99	1157	14	50	11	61	4	45	3	52	
6	घनसावंगी	1997-98	1088	6	48	21	69	5	35	2	42	
		1998-99	1088	6	48	22	70	5	35	2	42	
7	परतूर	1997-98	754	1	87	21	108	6	11	1	18	
		1998-99	754	1	87	21	108	6	11	1	18	
8	मंठा	1997-98	777	1	77	35	112	9	7	1	17	
		1998-99	777	1	77	35	112	9	7	1	17	
जिल्हा एकूण		1997-98	7727	65	553	154	707	80	194	28	302	
		1998-99	7727	65	553	155	708	81	194	27	302	

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	पडित जमीन			लागवडी खालील क्षेत्र			
			चालू पड	इतर पड	एकूण पड	निव्वळ कसलेले क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	लागवडी सापक क्षेत्र (9+11+15+16)
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19
1	भोकरदन	1997-98	85	61	146	988	157	1145	1186
		1998-99	48	27	75	1060	152	1212	1150
2	जाफ्राबाद	1997-98	39	114	153	487	223	710	640
		1998-99	22	27	49	591	336	927	666
3	जालना	1997-98	75	32	107	819	200	1020	935
		1998-99	186	125	311	615	86	701	935
4	बदनापूर	1997-98	38	45	83	592	108	700	702
		1998-99	21	33	54	621	125	747	702
5	अंबड	1997-98	32	96	128	903	168	1071	1037
		1998-99	26	25	51	976	69	1045	1034
6	घनसावंगी	1997-98	29	54	83	887	192	1079	977
		1998-99	28	15	43	927	180	1107	977
7	परतूर	1997-98	37	59	96	531	274	805	634
		1998-99	19	19	38	590	277	867	635
8	मंळ	1997-98	59	111	170	477	189	666	657
		1998-99	39	23	62	585	109	694	657
जिल्हा एकूण		1997-98	396	572	968	5685	1511	7196	7491
		1998-99	389	295	684	5965	1335	7300	6757

टीप:- 1) आकडे दिलेल्या परिमाणाच्या निम्न्यापेक्षा कमी आहेत.

2) आकडे (00) मध्ये असल्यामुळे एकूण ही बाब असणा-या संभातील बेरजा काही ठिकाणी न जुळण्याची शक्यता आहे.

3) 1997-98 व 1998-99 या वर्षांची आकडेवारी स्थायी आहे.

आधार:- 1) अधिभक्त भूमी अभिलेख जालना.

2) कृषी आयुक्तालय, पुणे.

राजस्थान विधानसभा विधानसभा क्षेत्र वर्ष : 1998-99

जिला :- जालना

(अथ संवत्सरा)

क्र.	सदसील	वर्ष	हाथुड	गन्	धारीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकुण ज्वारी	बाजरी	भन्ना	राज सिरा	बाज	इतर पुष्प	एकुण पुष्पधान्य	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	भोकरदन	1997-98	440	3000	11410	2050	13460	20750	15375	0	0	25	53050	1277
		1998-99	544	3825	14170	1890	16060	21710	16905	20	0	48	59317	6945
2	जाक्रावाड	1997-98	32	3000	6072	3110	9182	10231	10343	0	0	35	32823	1279
		1998-99	35	4344	8119	4609	12728	12597	13612	0	0	0	43316	1261
3	जालना	1997-98	105	3800	3000	24500	27500	10750	1395	0	0	25	43575	1120
		1998-99	95	4635	2715	17500	20215	450	2340	20	0	70	27775	1226
4	बदनापुर	1997-98	35	600	1725	17143	18868	17905	3212	0	0	0	40620	1820
		1998-99	12	1529	1720	16155	17875	17914	5635	15	0	0	43280	1825
5	अंबड	1997-98	16	3000	16	30363	30579	9458	160	0	0	0	43213	3467
		1998-99	17	4351	20	30513	30533	11366	568	0	0	0	46835	3517
6	घनासावकी	1997-98	0	4392	483	35408	35891	15000	300	0	0	0	55583	3000
		1998-99	63	4249	462	24390	24852	8211	976	0	0	5	38956	1099
7	परतूर	1997-98	73	300	4810	26370	31186	3060	261	0	0	90	35475	805
		1998-99	61	3651	4632	26050	30682	3480	667	20	0	127	38688	836
8	मंठा	1997-98	1295	0	1933	9262	12245	3456	150	0	0	0	17146	800
		1998-99	273	3116	4162	9393	13555	3672	497	25	0	0	21138	991
मिल्हा एकुण		1997-98	2001	18592	30505	148406	178911	90610	31196	0	0	175	321485	13501
		1998-99	1100	30500	36000	130500	166500	80000	41200	0	0	400	319800	15700

तस्मा क्रमांक :- 3.2 पुढे पावू....

क्र.	सदसील	वर्ष	दुर	गुण	उडीद	मनूर	कुळीप	मटकी	इतर कड- धान्य	एकुण कड- धान्य (15 ते 22)	एकुण जलधान्य (14+23)	ऊत	मिन्की	इतर मन- त्याचे पदार्थ	एकुण मला- त्याचे पदार्थ
1	2	3	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
1	भोकरदन	1997-98	2450	6125	1510	50	1810	850	11085	25160	78210	1640	910	13	923
		1998-99	3515	6825	1510	78	350	5166	2637	24826	84138	950	946	51	997
2	जाक्रावाड	1997-98	3143	3642	4069	0	501	223	142	19929	45752	1809	231	245	476
		1998-99	4311	3542	4072	0	4952	227	146	18611	62427	790	235	53	288
3	जालना	1997-98	5773	12270	2250	5	1250	220	1753	24843	68420	1755	460	56	516
		1998-99	5933	2030	2066	0	0	0	2	11879	39654	975	250	65	315
4	बदनापुर	1997-98	3893	2570	359	0	319	535	10	9958	50578	1238	150	79	229
		1998-99	4130	2539	1763	0	0	522	11	10732	54012	230	130	30	160
5	अंबड	1997-98	5150	7344	102	0	1978	762	0	20311	63524	3260	147	228	375
		1998-99	7182	6209	103	0	988	201	0	18188	65023	3376	147	65	212
6	घनासावकी	1997-98	7054	25	390	0	1800	294	0	12561	68144	300	250	0	250
		1998-99	7929	13514	358	0	1012	183	6456	30551	69507	1745	230	151	381
7	परतूर	1997-98	5110	3010	2040	0	120	211	11	11297	46772	1232	196	20	216
		1998-99	6000	5720	2992	0	151	429	142	16270	54958	414	198	62	260
8	मंठा	1997-98	5225	12417	4112	25	1517	280	9	24415	41561	175	162	20	182
		1998-99	6698	11728	4079	22	447	72	6	24043	45181	220	164	23	157
मिल्हा एकुण		1997-98	32005	47901	15303	80	9295	3375	13012	141476	462961	11409	2506	661	311
		1998-99	46500	52600	16000	100	7900	6800	9400	155100	474900	8700	2300	500	370

जिल्हा :- जालना.

क्षेत्र हेक्टर.

क्र. सं.	तहसील	वर्ष	एकूण फळे व भाजी पाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके (24+30)	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके (31+32)	सुरमग	करवाड	जवस	तीस	एकूण
1	2	3	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	गोकरदन	1997-98	296	0	81607	24360	205	24566	1310	2566	0	740	1960
		1998-99	957	0	87042	24955	5	24961	322	1365	185	1900	1713
2	जाधवाबाद	1997-98	130	0	46636	14429	66	14605	503	1323	0	1223	3319
		1998-99	375	0	63880	15589	66	16053	665	1125	132	1250	7721
3	जालना	1997-98	320	0	71686	19260	250	10540	870	4340	0	550	2790
		1998-99	673	0	41617	20769	4	20773	824	3850	540	15	1929
4	बदनापूर	1997-98	237	0	52236	15367	130	15547	416	757	0	127	744
		1998-99	492	0	51294	14565	174	11747	472	760	755	114	2170
5	अंबवट	1997-98	271	0	59300	21374	111	21486	263	12582	0	303	2147
		1998-99	1448	0	70059	21559	42	21601	297	5333	765	114	1550
6	घनसावरी	1997-98	256	0	70451	26000	224	26224	613	7556	0	255	1206
		1998-99	1388	0	73021	26155	90	26245	653	6543	480	200	1927
7	परतूर	1997-98	380	0	49247	18903	23	18923	235	9079	0	61	1624
		1998-99	581	0	56213	20152	8	20160	345	7079	24	87	1400
3	मंज	1997-98	189	0	42722	17119	12	17131	27	3116		150	1132
		1998-99	586	0	46174	17852	11	17863	122	2345	219	120	1645
	जिल्हा एकूण	1997-98	2128	0	488487	154812	1098	155910	4236	41808	0	2449	14912
		1998-99	6500	0	492906	162000	400	162400	3700	33100	3100		26000

क्र. सं.	तहसील	वर्ष	सोयाबीन	इतर गळीत धान्ये	एकूण गळीत धान्ये (35+40)	इतर औषधी व भाजक पदार्थ	एकूण औषधी व भाजक पदार्थ	सा-दाची पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके (34+42+44 ते 48)	लागवडी स्थळील एकूण क्षेत्र	ए. व. लागवडी क्षेत्र	एकूण क्षेत्र
1	2	3	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
1	गोकरदन	1997-98	985	0	7595	0	0	210	0	3852	114459	15694	98755
		1998-99	1975	335	8295	0	0	250	700	34206	112440	15238	106010
2	जाधवाबाद	1997-98	532	0	6920	0	0	194	0	22097	71033	22310	48783
		1998-99	1107	251	12251	0	0	484	0	43790	92670	33602	54068
3	जालना	1997-98	210	0	9260	0	0	350	0	3000	101000	20000	81926
		1998-99	410	132	7709	0	0	0	0	22473	70690	8559	61531
4	बदनापूर	1997-98	291	0	2754	0	0	60	0	17203	70044	10821	59225
		1998-99	581	164	4966	0	0	65	0	27773	74687	12538	62129
5	अंबवट	1997-98	75	0	16677	0	0	77	0	37789	107060	16804	50286
		1998-99	54	478	12791	0	0	66	0	34008	104517	1934	97383
6	घनसावरी	1997-98	1005	0	10831	0	0	0	0	37457	107908	10158	88760
		1998-99	210	1399	11407	0	0	0	0	37612	110573	18011	92662
7	परतूर	1997-98	25	0	11059	0	0	175	0	31324	80571	27356	53145
		1998-99	10	619	9564	0	0	198	600	30520	86733	27747	58986
3	मंज	1997-98	75	600	5620	0	0	215	0	23914	66636	16325	47711
		1998-99	153	522	5126	0	0	239	0	23228	69402	10871	58531
	जिल्हा एकूण	1997-98	3198	600	69792	0	0	1281	0	232219	719706	17033	503606
		1998-99	4600	3800	72100	0	0	1300	1300	237100	730000	17033	593500

टिप:- 1997-98 व 1998-99 ची आकडेवारी पूर्ण सुधारीत स्वरूपाची आहे.

अध्यास:- 1) अधिकांक सुमी सामिलेख, जालना. 2) कृषी आद्वत्तालय, मुंब.

तयता क्रमांक 3.3
मुख्य पिकांचे वर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन

page-17

जिल्हा :- जालना

वर्ष :- 2002-03

1) वर हेक्टरी उत्पादन - किलोमध्ये.

2) एकूण उत्पादन - "00" मे. टनात.

अ. क्र.	पिके	वर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन	अ. क्र.	पिके	वर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन
1	2	3	4	1	2	3	4
1	तांदुळ	215	1	17	कारळे	257	3
2	गहू	1593	440	18	भुईमूग	923	12
3	ज्वारी	973	1667	19	मोहरी	175	1
4	बाजरी	971	839	20	तिळ	310	13
5	बाली	0	0	21	एरंडी	250	1
6	मका	2133	1233	22	ऊस	69	11220
7	रागी	0	0	23	नारळ	0	0
8	इतर धान्ये	333	1	24	कापूस	235	2000
9	एकूण धान्ये	1215	4181	25	अंबाळी	218	4
10	हरभरा	759	119	26	मेरठ	270	18
11	तुर	631	303	27	तनांब	0	0
12	उडीद	877	167	28	मुट	912	34
13	मुग	587	318	29	भिरची	407	8
14	मसूर	0	0	30	हळब	998	73
15	इतर कडधान्ये	172	15	31	बटाटा	3630	334
16	एकूण कडधान्ये	633	922	32	इतर	0	0

टिप: 1) ऊसाचे उत्पादन ड्रेस्ट फेनच्या स्वरूपात आहे. 2) मेरठा वः पिकाचे उत्पादन मासद्वयामध्ये आहे. (1 गासडी= 180 किलो)

3) कापूस या पिकाचे उत्पादन मासद्वयामध्ये आहे. (1 गासडी= 170 किलो)

4) आले, बटाटा, व हळब यांच्या उत्पादनाचे आकडे टनामध्ये आहेत.

आधार:- कृषी आयुक्तालय, पुणे.

तयता क्रमांक :- 3.4

विविध साधनांचे ओलिताखालील क्षेत्र वर्ष :- 1998-99

जिल्हा :- जालना

(क्षेत्र- हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	ओलिताखालील क्षेत्र		ओलिता खालील त्रिखळ क्षेत्र	ओलिता खालील एकूण क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील क्षेत्र	ओलिताखालील एकूण क्षेत्राची लागवडीखालील क्षेत्राची टक्केवारी
			पृष्ठ भागीय	विहिरी				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	भोकरदन	1997-98	0	9320	9320	12139	114459	10.61
		1998-99	0	11828	11828	15881	121248	13.10
2	जाफाबाद	1997-98	542	8550	9092	11000	71033	15.49
		1998-99	0	7576	7576	11712	92670	12.64
3	जालना	1997-98	779	9730	10509	18467	101986	18.11
		1998-99	1365	5215	6580	17280	70090	24.65
4	बबनापूर	1997-98	0	6885	6885	10016	70044	14.30
		1998-99	732	14600	15332	18387	71667	24.63
5	अंबड	1997-98	8684	7363	16047	21876	107069	20.43
		1998-99	2941	5606	8547	14097	104517	13.49
6	वनसायनी	1997-98	1510	8983	10493	14506	107908	13.44
		1998-99	2617	3778	6395	6395	110673	5.78
7	परतूर	1997-98	1720	5360	7080	12909	80571	16.02
		1998-99	1157	8680	9837	13854	86733	15.97
8	मंठा	1996-97	0	3321	3321	5737	66636	8.68
		1998-99	0	2527	2527	5040	69402	7.26
जिल्हा एकूण		1996-97	13235	59512	72747	106700	719706	14.83
		1997-98	8812	59810	68622	102646	730000	14.06

टिप:- 1997-98 व 1998-99 ची आकडेवारी पूर्ण सुधारीत स्वरूपाची आहे.

आधार:- 1) अभिक्षक भूमी अभिलेख, जालना. 2) कृषी आयुक्तालय, पुणे.

निरनिरालया पिकांखालील ओजीतावे क्षेत्र वर्ष: 1998-99

जिल्हा :- जालना

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	तांदुळ	गहू	खरीप ज्वारी	रबी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	नाचणी	इतर तृणधान्ये	एकूण तृणधान्ये
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	शोकरदन	1997-98	107	2610	0	410	410	0	0	0	0	3127
		1998-99	102	3645	0	1489	1489	0	0	0	0	5236
2	जाफ्राबाद	1997-98	16	3859	0	450	450	0	38	0	0	4363
		1998-99	18	4258	0	825	825	150	60	0	0	5311
3	जालना	1997-98	85	3960	0	4700	4700	0	0	0	0	8745
		1998-99	83	4255	0	4194	4194	250	0	0	0	8787
4	बदनापूर	1997-98	5	1107	0	1925	1925	0	131	0	0	3168
		1998-99	15	4532	0	3196	3196	350	135	0	0	8228
5	अंबड	1997-98	0	4200	16	5522	5538	0	17	0	0	9755
		1998-99	0	2071	66	2454	2514	150	30	0	0	4765
6	घनसातंगी	1997-98	97	2439	26	1506	1532	0	142	0	0	4210
		1998-99	87	839	27	818	845	75	145	0	0	1991
7	परतूर	1997-98	5	2275	95	1925	2020	0	55	0	0	4355
		1998-99	12	2469	213	2324	2537	125	80	0	0	5223
8	गंदा	1997-98	185	1550	0	725	725	0	17	0	0	2477
		1998-99	178	1331	0	700	700	0	50	0	0	2259
जिल्हा एकूण		1997-98	500	22000	137	17163	17200	0	400	0	0	40200
		1998-99	500	23400	300	16000	16300	1100	500	0	0	41800

तक्ता क्रमांक :-3.5 पुढे चालू...

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	हरभरा	तूर	वाटाणा	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये	ऊस	मसाल्याचे पदार्थ	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला
1	2	3	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	शोकरदन	1997-98	915	0	0	0	915	4042	1450	933	551	223
		1998-99	1520	0	0	0	1520	6756	1774	908	341	448
2	जाफ्राबाद	1997-98	488	0	0	0	488	4851	850	257	558	79
		1998-99	613	0	0	0	613	5924	720	232	212	204
3	जालना	1997-98	975	0	0	0	975	9720	1885	510	675	249
		1998-99	990	0	0	0	990	9777	805	460	307	410
4	बदनापूर	1997-98	102	0	0	0	102	3270	422	185	616	198
		1998-99	1602	0	0	0	1602	9830	1037	250	847	748
5	अंबड	1997-98	1039	0	0	0	1039	10794	3260	351	1989	216
		1998-99	934	0	0	0	934	5699	2000	163	800	152
6	घनसातंगी	1997-98	2899	0	0	0	2899	7109	2266	333	1446	671
		1998-99	709	0	0	0	709	2700	1221	156	278	220
7	परतूर	1997-98	367	0	0	0	367	4722	851	267	674	309
		1998-99	482	0	0	0	482	5705	762	332	649	465
8	गंदा	1997-98	215	0	0	0	215	2692	416	264	591	155
		1998-99	250	0	0	0	250	2509	381	199	266	153
जिल्हा एकूण		1997-98	7000	0	0	0	7000	47200	11400	3100	7100	2100
		1998-99	7100	0	0	0	7100	48900	8700	2700	3700	2800

तक्ता क्रमांक :-3.5 पुढे चालू...

जिल्हा :- जालना

(शेतकरी क्षेत्रातील)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	संकिर्ण खाद्य पिके 24	एकूण खाद्य पिके 25	कापूस 26	इतर तंतू-पिके 27	एकूण तंतू-पिके 28	पुईमुग 29	जवस पूर्ण-फुल 30	कर-डई 31	इतर गळीतायी पिके 32
1	भोकरदन	1997-98	0	7199	4350	0	4350	0	350	0	0
		1998-99	0	10227	4915	0	4915	0	549	0	0
2	जाफनाबाद	1997-98	0	6595	3741	0	3741	200	77	0	0
		1998-99	0	7292	3716	0	3716	250	102	0	0
3	जालना	1997-98	0	13039	4771	100	4871	480	30	0	0
		1998-99	0	11759	4671	100	4771	680	45	0	0
4	बदनापूर	1997-98	0	4691	4925	0	4925	200	130	0	0
		1998-99	0	12712	5075	0	5075	300	255	0	0
5	अंबड	1997-98	0	16610	4583	0	4583	170	312	0	0
		1998-99	0	8814	4648	0	4648	205	337	0	0
6	घनसावगी.	1997-98	0	11825	2192	0	2192	250	239	0	0
		1998-99	0	4575	1487	0	1487	265	68	0	0
7	परतूर	1997-98	0	6823	5815	0	5815	0	41	0	0
		1998-99	0	7913	5690	0	5690	0	56	0	0
8	मंठा	1997-98	0	4118	1523	0	1523	0	21	0	0
		1998-99	0	3508	1398	0	1398	0	34	0	0
जिल्हा एकूण		1997-98	0	70900	31900	100	32000	1300	1200	0	0
		1998-99	0	66800	31600	100	31700	1700	1446	0	0

तक्ता क्रमांक 3.5 पुढे चालू...

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण गळीतायी पिके 33	तंबाखू 34	इतर औषधी व मादक पदार्थ 35	एकूण औषधी व मादक पदार्थ 36	चा-या-ची पिके 37	संकिर्ण अखाद्य पिके 38	एकूण अखाद्य पिके (28+33+36 ते 38)	ओलिता-खालील एकूण क्षेत्र 40
1	भोकरदन	1997-98	0	0	0	350	240	0	4940	12139
		1998-99	549	0	0	0	190	0	5654	15881
2	जाफनाबाद	1997-98	0	0	0	277	387	0	4405	11000
		1998-99	352	0	0	0	352	0	4420	11712
3	जालना	1997-98	0	0	7	517	40	0	5428	18467
		1998-99	725	0	0	0	25	0	5521	17280
4	बदनापूर	1997-98	0	0	0	330	70	0	5325	10016
		1998-99	555	0	0	0	45	0	5675	18387
5	अंबड	1997-98	0	0	93	575	108	0	5266	21876
		1998-99	542	0	0	0	93	0	5283	14097
6	घनसावगी	1997-98	0	0	0	489	0	0	2681	14506
		1998-99	333	0	0	0	0	0	1820	6395
7	परतूर	1997-98	0	0	0	41	230	0	6086	12909
		1998-99	56	0	0	0	195	0	5941	13854
8	मंठा	1997-98	0	0	0	21	125	0	1669	5787
		1998-99	34	0	0	0	100	0	1532	5040
जिल्हा एकूण		1997-98	0	0	100	2600	1200	0	35800	106700
		1998-99	3146	0	0	0	1000	0	35846	102846

टिप:- सन 1997-98 व 1998-99 या संदर्भ वर्षांची माहिती स्थायी स्वरूपाची आहे.

आधार:- 1) अधिसूचना अखिलेख, जालना 2) कृषी आयुक्तालय, पुणे.

तालुकावार सिंचन विहिरी आणि इतर विहिरी

जिल्हा :- जालना

वर्ष :- 1998-99

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	सिंचन विहिरींची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरीवर वसविलेले		वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरी संख्या	इतर विहिरींची संख्या
				डिझेल पंप	विजेचे पंप		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	भोकरदन	1997-98	3560	175	3000	0	20
		1998-99	3560	175	3000	0	20
2	जाफ्राबाद	1997-98	2407	310	2507	0	10
		1998-99	2412	310	2512	0	10
3	जालना	1997-98	9864	450	3930	0	0
		1998-99				0	0
4	बदनापूर	1997-98	9904	450	3935	0	0
		1998-99	2983	225	1340	0	0
5	अंबड	1997-98	2979	225	1340	0	0
		1998-99	5885	49	2997	679	3718
6	बनसावंगी	1997-98	5885	45	2993	679	3720
		1998-99	3140	48	3339	177	0
7	परतूर	1997-98	3140	47	3342	176	336
		1998-99	4226	0	1850	480	0
8	मंठा	1997-98	4233	0	1850	480	0
		1998-99	80	0	645	187	0
जिल्हा एकूण		1997-98	81	0	644	189	0
		1998-99	32872	1255	19608	1523	3748
		1998-99	32924	1256	19616	1524	4086

टिप:- सन 1997-98 व 1998-99 ची माहिती पूर्ण सुधारित आहे.

आधार:- कृषी आयुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक :- 3.6 (ब)

तालुकावार कुपनलिका, हातपंप चालू असलेल्या हातपंप व विद्युत पंपाची संख्या

जिल्हा :- जालना.

वर्ष :- 2002-2003

अ. क्र.	तहसील	यशस्वी कुपनलिकांची संख्या	वसविलेल्या हातपंपाची संख्या	वसविलेल्या विद्युत पंपाची संख्या	चालू असलेल्या हातपंपाची संख्या	चालू असलेल्या विद्युत पंपाची संख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	भोकरदन	533	505	28	504	24
2	जाफ्राबाद	289	281	8	277	8
3	जालना	773	734	39	724	38
4	बदनापूर	440	415	25	412	25
5	अंबड	807	770	37	744	35
6	बनसावंगी	678	633	40	619	38
7	परतूर	616	569	47	548	45
8	मंठा	519	497	22	495	21
	जिल्हा एकूण	4655	4439	246	4323	234

टिप:- वसविलेल्या एकूण विद्युतपंपाची संख्या दर 2001-02 ते 2002-03 इतकी परतू पायी पाहिली खोल गेल्यामुळे

6 विद्युतपंप काढून टाकण्यात आल्यामुळे वर्ष 2002-03 वसविलेल्या एकूण विद्युतपंपाची संख्या 246 आहे.

आधार:- 1. उपअभियंता (सांख्यिकी) मुजल व बॅलंग आणि विद्युत संरक्षण, जिल्हा परिवहन, जालना.

लघु पाटबंधा-यांची काम विहिरी खेरीज लघु पाटबंधा-यांची कामे

जिल्हा :- जालना.

वर्ष :- 2002-03

अ. क्र.	तहसील	पूर्ण झालेली कामे (संख्या)				उपयोगात असलेली कामे (संख्या)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकार	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	भोकरदन	8	3	0	11	8	3	0	11
2	जाप्रबाद	3	4	0	7	3	4	0	7
3	जालना	2	4	0	6	2	4	0	6
4	बदनापूर	0	1	0	1	0	1	0	1
5	अंबड	3	7	0	10	3	7	0	10
6	घनसांवगी	1	5	0	6	1	5	0	6
7	परतूर	0	4	0	4	0	4	0	4
8	मंठा	2	8	0	10	2	8	0	10
जिल्हा एकूण		19	36	0	55	19	36	0	55

तक्ता क्रमांक :- 3.7 पुढे चालू.....

अ. क्र.	तहसील	वापरातील कामाचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)				ओलिताखालील निव्वन क्षेत्र (हेक्टर)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकार	एकूण
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	भोकरदन	641	696	0	1337	0	0	0	0
2	जाप्रबाद	244	1935	0	2179	0	220	0	220
3	जालना	168	1497	0	1665	0	420	0	420
4	बदनापूर	0	389	0	389	0	3	0	3
5	अंबड	260	3712	0	3972	0	252	0	252
6	घनसांवगी	100	3523	0	3623	0	75	0	75
7	परतूर	0	2242	0	2242	0	14	0	14
8	मंठा	176	3032	0	3208	0	770	0	770
जिल्हा एकूण		1589	17026	0	18615	0	1754	0	1754

टिप :- वर्ष 2001-02 मध्ये राज्यस्तरीय लघुपाटबंधा-यांच्या माहितीत मध्यम प्रकल्पांचीही माहिती

समाविष्ट करण्यात आली होती त्यात यावर्षी दुरुस्ती केल्यामुळे सदर माहितीत तफावत दिसून येते.

आधार:- 1) कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे विभाग, जालना.

2) कार्यकारी अभियंता, लघु पाटबंधारे विभाग, जि.प. जालना.

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकलामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा :- जालना.

30 जून 2003 अखेर

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प						
			जायकवाडी	जुई	अप्पर दुधना	गल्हाटी	जीवरेखा	कल्याण गिरिजा	धामणा
2	प्रकल्पाचे स्थान	पैठण	दानापूर	सोमठाणा	शहापूर	अकोला	सा.तलाण	सेलुद	सोमनाथ
		औरंगाबाद	भोकरदन	बदनापूर	अंबड	जाफ्राबाद	जालना	भोकरदन	जालना
3	अ)काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1976	1960	1965	1966	1966	1972	1974	1987
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	-	-	-	-	-	-	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	72617.81	36.05	81.18	83.33	41.61	66.66	70.98	770.00
4	धरण								
	अ) मंजूर झालेली उंची (मी)	37.73	14.95	17.65	13.10	15.46	14.50	13.07	16.50
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मी)	37.73	14.95	17.65	13.10	15.46	14.50	13.07	16.50
5	कालवा								
	अ) एकूण लांबी (कि.मी.) जालना	82	16.65	8.00	16.00	17.6	10.00	16.30	10.00
	ब) पूर्ण लांबी (कि.मी.) जालना	82	16.65	8.00	16.00	17.6	10.00	16.30	10.00
	क) काल धारता (द.ल.घ.मी.)	2909	6.03	12.37	16.39	6.88	10.15	10.72	15.36
7	31-03-2003 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.त.घ.मी.)	68.49	0.75	0.00	0.00	1.44	4.16	0.76	5.08
8	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर) जालना	36175	3296	5708	2200	3200	1772	2429	3592
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर) जालना	46980	2206	3401	2812	2589	1996	1780	1920
10	एकूण पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर.) - जालना	36580	2206	3401	2200	1299	1996	1780	1920
11	संख्या 2002-03 मध्ये ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर.)	10284	220	13	92	335	334	263	461
	वारमाही	1964	12	0	8	6	24	17	40
	हंगासी	8320	208	13	84	329	310	246	421

अ. धार : 1) अधीक्षक अभियंता व प्रशासक लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, औरंगाबाद.

2) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग जालना.

जालना जिल्ह्यातील 1990-91 च्या कृषि यत्नांनुसार वरील धारण जमिनीची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ, ओलिताखालील वरिष्ठ धारण जमिनी आणि ओलिताखालील निचळ क्षेत्र व वरिष्ठ धारण प्रकारानुसार अर्धपूर्ण क्षेत्रफळ आणि नुसार वरिष्ठ धारण जमिनी संख्या

जिल्हा - जालना.

(क्षेत्रफळ - हेक्टरमध्ये)

क्षेत्रफळ धारणी हेक्टर	वैयक्तिक धारण		संयुक्त धारण		एकूण धारण		पूर्ण ओलिताखालील		पूर्ण जिरायती	
	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
0.02 पेक्षा कमी	770	9	2	0	772	9	0	0	422	5
2 0.02 ते 0.05	22243	6839	58	17	22301	6856	1569	476	1819	6048
3 0.5 ते 1.0	44052	33408	94	75	44156	33483	2081	1542	40220	30069
सिमेंटित	67075	40256	154	92	67229	40348	3650	2018	60461	36122
4 1.0 ते 2.0	98211	144247	183	270	98394	144517	3002	4220	87411	125014
अंतर	98211	144247	183	270	98394	144517	3002	4220	87411	125014
5 2.0 ते 3.0	47519	113263	94	220	47613	113483	1380	3055	40851	94040
6 3.0 ते 4.0	23138	75852	34	118	23172	79980	794	2516	18813	62123
अल्प मध्यम	70657	193125	128	338	70785	193463	2174	5571	59664	156163
7 4.0 ते 5.0	14481	64283	35	159	14516	64442	363	1543	11525	48722
8 5.0 ते 7.5	16942	102816	32	179	16974	102995	207	1153	12838	72912
9 7.5 ते 10.00	5431	45991	9	75	5440	46066	46	387	3901	30482
मध्यम	36854	213090	76	413	36930	213503	616	3083	28264	152116
10 10.00 ते 20.00	3029	37771	11	131	3040	37902	8	20	2143	23830
11 20.00 ते 50.00	163	5862	2	76	165	5938	0	0	79	2670
मोठे	3192	43633	13	207	3205	43840	8	20	2222	26500
एकूण धारणी	275989	634351	554	1320	276543	635671	9450	14912	238022	495915

तपता क्रमांक : 3.9 पुढे चालू...

क्षेत्रफळ धारणी हेक्टर	अंशतः ओलिताखालील			संपूर्ण मालकीचे		पूर्णपणे भाडेपट्टीने		पूर्णतः इतर पध्दतीने		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
	संख्या	एकूण क्षेत्रफळ	ओलिता खालील	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ				
2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1 0.02 पेक्षा कमी	0	0	0	772	9	0	0	0	0	0	0	0	0
2 0.02 ते 0.05	389	148	79	22288	6852	6	2	0	0	0	0	11	0
3 0.5 ते 1.0	1527	1164	547	44134	33469	5	4	0	0	17	3	0	0
सिमेंटित	1916	1312	626	67194	40330	11	6	0	0	24	17	1	4
4 1.0 ते 2.0	7130	10562	4034	98336	144425	11	18	16	24	31	30	10	10
अल्प	7130	10562	4034	98336	144425	11	18	16	24	31	30	10	10
5 2.0 ते 3.0	5013	11931	4160	47567	113370	0	0	26	61	20	29	7	16
6 3.0 ते 4.0	3443	11519	3770	23127	79827	0	0	24	79	21	31	1	42
अल्प मध्यम	8458	23450	7930	70394	193197	0	0	50	140	41	60	8	58
7 4.0 ते 5.0	2594	11034	3524	14468	64217	21	97	19	93	8	21	0	14
8 5.0 ते 7.5	9834	32140	6347	16955	102893	6	31	4	22	9	31	0	18
9 7.5 ते 10.00	1490	11802	3002	5283	45557	8	65	0	0	0	256	83	65
मध्यम	7948	44976	12873	36811	212707	35	193	23	115	17	308	83	97
10 10.00 ते 20.00	280	9819	2234	3010	30531	0	0	0	0	30	132	18	221
11 20.00 ते 50.00	81	2078	423	165	5938	0	0	0	0	0	0	0	0
मोठे	961	11897	2712	3175	36469	0	0	0	0	30	132	18	221
एकूण धारणी	26413	92197	28175	276210	627128	57	217	89	279	143	547	120	390

टिप: संख्यांची माहिती वैयक्तिक खात्यात भ्रमाविष्ट केली आहे.

आधार: 1) कृषि यत्ना 1990-91 (कृषि विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.)

2) कृषि आयुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक :- 3.10
कृषि विषयक आँजारे - पशुगणना 1997

page-24

जिल्हा :- जालना.

वर्ष : 1997

अ. क्र.	तहसील	नांगराची संख्या		बैल गाड्या संख्या	ऊसाचे चरक		ओलीतासाठी		ट्रॅक्टर संख्या	तेलघाणी	
		लाकडी	लोखंडी		शक्तीवर चालणारे	बैल मदतीने चालणारे	तेलावर चालणारे पंप	विद्युत पंप		विस्तृत शक्तीवर चालणारे	इतर शक्तीवर चालणारे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	भोकरदन	96	1074	7347	2	0	327	10776	230	2	0
2	जाफ्रवाद	0	0	5741	0	0	225	6394	155	0	0
3	जालना	966	3960	6910	47	0	39	5995	877	22	0
4	वदनापूर	780	789	3652	41	0	65	2930	355	11	0
5	अंबड	734	1761	3446	0	0	453	2681	233	0	0
6	घनसांवगी	512	2279	3483	21	0	149	2866	266	5	0
7	परतूर	2762	325	2353	0	0	455	1588	105	5	0
8	मंठा	2617	217	2130	0	0	13	1606	157	0	0
जिल्हा एकूण		8467	10405	35062	111	0	1726	34836	2378	45	0

टिप:- आकडे अस्थायी आहेत.

आधार:- 1997 पशुगणना (जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, जालना.)

तक्ता क्रमांक :- 3.11

दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सदृश परिस्थितीची माहिती

जिल्हा :- जालना.

वर्ष : 2002-2003

अ. क्र.	तहसील	बाब										
		(अ) दुष्काळ व तिब्र टंचाई			(ब) अर्बषण सदृश परिस्थिती				(क) पुर परिस्थिती			
		एकूण गावे संख्या	ग्रस्त गावे संख्या	ग्रस्त कुटुंबे संख्या हजारत	जमीन महसूल पूर्ण सुट वा निलंबन दिलेली गावे संख्या	अंदाजित हानी पिक न येणे (रुपये लाखात)	पशुधन मालमत्ता इ.ची हानी (रुपये लाखात)	मदतीची हाती घेतलेली कामे	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	क्षेत्र (रुपये लाखात)	शेत जागेत अधिनियम चाली दिलेली तगाई रुपये	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	भोकरदन	157	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	जाफ्रवाद	102	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	जालना	151	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	वदनापूर	92	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अंबड	136	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	घनसांवगी	117	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	परतूर	98	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	मंठा	117	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		970	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

आधार:- जिल्हाधिकारी कार्यालय, महसूल विभाग, जालना.

तहसीलवार पशुधन (1997 चा पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा : जालना

अ. क्र.	तहसील	पशुधन (1997 चा पशुगणनेप्रमाणे)										
		अडीच वर्षावरील बैल						अडीच वर्षावरील गाई व बैल				
		केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले वळू	पैदाशी व कामा-करिता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामा-करिता उपयोगात आणलेले बैल	पैदाशीसाठी अथवा कामासाठी उपयोगात न आणलेले बैल	एकूण (3 ते 6)	दुभत्या	एकदाही न प्यालेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण गाई (8 ते 10)	एकूण अडीच वर्षावरील गाई व बैल	एकूण विदेशी संकरित गाई व बैल
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	भोकरदन	61	183	2689	47	2980	2123	2006	10	4139	3824	10943
2	जाफ्राबाद	18	19	627	0	664	692	516	0	1303	1349	3321
3	जालना	45	110	354	39	548	1298	1090	0	2388	1327	4263
4	बदनापूर	11	93	494	71	669	857	740	0	1597	709	2975
5	अंबड	5	15	477	3	500	1449	1237	2	2688	2172	5360
6	घनसांबगी	53	18	154	2	227	436	274	8	718	476	1421
7	परतूर	0	4	130	0	134	239	266	0	505	659	1298
8	मंठा	2	6	472	17	497	340	300	0	640	716	1853
जिल्हा एकूण		195	448	5397	179	6219	7434	6529	20	13983	11232	31434

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू.....

जिल्हा : जालना

अ. क्र.	तहसील	तेजी/ गाई व बैल											
		तीन वर्षावरील बैल					तीन वर्षावरील गाई					एकूण अडीच वर्षावरील गाई व बैल	एकूण विदेशी गाई व बैल (18+22+23)
		केवळ पैदाशी साठी वापरलेले वळू	पैदाशी व कामा-करिता उपयोगात आणलेले	केवळ कामा-करिता वापरलेले	एकूण बैल	एकूण 3 वर्षावरील बैल (14+15+16+17)	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न प्यालेल्या गाई	इतर	एकूण गाई			
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
1	भोकरदन	92	1031	38770	225	40118	9331	8520	38	17889	16754	74761	
2	जाफ्राबाद	3	220	22081	38	22342	5961	11616	0	17577	11187	51106	
3	जालना	145	600	32575	1262	34685	8081	13392	0	21473	15163	71321	
4	बदनापूर	76	232	20270	1087	21715	4651	8107	0	12758	10041	44514	
5	अंबड	296	1451	25318	1317	28382	7223	7018	42	14288	15298	57968	
6	घनसांबगी	131	1605	25805	773	29315	7349	7173	62	14584	12299	56198	
7	परतूर	16	760	17917	7	18700	6550	6003	0	12553	11599	42852	
8	मंठा	132	1011	20792	171	22106	6245	6198	0	12443	10636	45185	
जिल्हा एकूण		891	6961	203631	4850	216363	55306	68027	142	123565	103977	443905	

तक्ता क्रमांक :- 4.1 पुढे चालू....

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	एकूण विदेशी / संकरीत व वेशी गाई व बैल (13+24)	म्हशी व रेडे								
			तीन वर्षावरील रेडे					तीन वर्षावरील म्हशी			
			केवळ पेंदाशी	पेंदाशी साठी व कामासाठी	केवळ कामा साठी	इतर	एकूण रेडे	डुमत्या	आटलेल्या व न व्यालेल्या	इतर	एकूण म्हशी
26	27	28	29	30	31	32	33	34			
1	शोकरदन	85704	46	173	311	6	536	4036	3677	9	7722
2	जाफ्राबाद	54427	19	79	97	0	195	2149	2318	0	4467
3	जालना	75584	206	100	102	23	431	6330	5900	0	12230
4	वदनापूर	47489	51	32	122	34	239	1757	2334	0	4091
5	अंबड	63328	89	66	49	6	210	2390	2385	45	5320
6	घनसांवगी	57619	73	43	33	2	151	3182	2996	43	6221
7	परतूर	44150	66	44	8	2	120	2971	2907	0	5878
8	मंठा	47038	35	4	9	1	49	2516	2021	0	4537
जिल्हा एकूण		475339	585	541	731	74	1931	25831	24538	97	50466

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू...

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	म्हशी व रेडे			मंड्या	वक-या	घोडे व शिंगरी	इतर पशुधन	एकूण पशुधन (37 ते 41)	एकूण कॉंबड्या	एकूण कुक्कुट पक्षी
		रेडके 3 वर्षे व त्याखालील	एकूण म्हशी व रेडके	एकूण गोजातीय (25+36)							
1	2	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
1	शोकरदन	5406	13664	99368	15354	5235	1352	3286	172744	62412	62972
2	जाफ्राबाद	4150	8806	63233	11556	29775	302	1498	106364	42309	42642
3	जालना	5504	18165	93749	3628	41213	564	16387	155541	40166	40481
4	वदनापूर	2847	7177	54666	9363	26045	579	1069	91722	33943	34082
5	अंबड	3737	9267	72595	4948	47843	224	1011	126621	57221	57382
6	घनसांवगी	4343	10715	68334	738	29078	197	1701	100048	23087	23194
7	परतूर	4057	10055	54205	4087	29524	472	1411	89699	40933	41296
8	मंठा	3260	7846	54884	1064	20855	358	5848	92010	31414	31414
जिल्हा एकूण		33304	85695	561034	50738	286718	4048	32211	934749	331486	333463

आधार:- जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना. (16 वी पशुसंवादन)

तक्ता क्रमांक 4.2

जिल्हयातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या: 2002-2003

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार									
		पशु वैद्यकीय सर्व चिकित्सालये	पशु वैद्यकीय दवाखाने		पशु वैद्यकीय प्रथमो-चार केंद्रे	पशुरोग अन्वेषण केंद्र/प्रयोग शाळा		फिरते पशुरोग नियंत्रण पथके	फिरते पशुवैद्यकीय दवाखाने	दक्षता पथक	कृतिम रेतन प्रशिक्षण केंद्र
			राज्य	स्थानिक स्तर		राज्य	विभागा				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	भोकरदन	0	0	5	4	0	0	0	0	0	0
2	जाफ्राबाद	0	0	4	4	0	0	0	0	0	0
3	जालना	1	0	4	4	0	0	0	0	0	0
4	बदनापूर	0	0	3	1	0	0	0	1	0	0
5	अंबड	0	0	4	6	0	0	0	0	0	0
6	घनसांवगी	0	0	4	3	0	0	0	0	0	0
7	परतूर	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0
8	मंठा	0	0	4	1	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1	0	31	26	0	0	0	1	0	0

तक्ता क्रमांक 4.2 पुढे चालू....

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार									
		विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्र	जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्र	आधार भूत ग्राम केंद्रे	कृत्रिम रेतन केंद्रे			पशु पैदास केंद्र	सधन कुक्कुट विकास गट	मेघ पैदास केंद्र	शेळी पैदास केंद्र
					जिल्हा परि-षदा-कडील	आधार भूत ग्राम केंद्रा खालील	विभागीय केंद्रा खालील				
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	भोकरदन	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0
2	जाफ्राबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	जालना	1	1	0	0	0	9	0	0	0	0
4	बदनापूर	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0
5	अंबड	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0
6	घनसांवगी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	परतूर	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
8	मंठा	1	0	0	0	0	10	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		2	1	0	0	0	39	0	0	0	0

टिप:- वर्ष 2001-02 मध्ये विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्र नजरचुकीने परतूर तालुक्यात दाखविण्यात आले होते सदर

विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्र मंठा तालुक्यात असल्याने यावर्षी मंठा तालुक्यात दाखविले आहे.

आधार:-1) जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, जालना.

रोगांच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूंची संख्या वर्ष (2002-2003)

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	संक्रमजन्य व वाईडगुळजन्य रोग	लागण	मृत्यू
1	2	3	4
1	एकूण पशुंच्या मृत्यू संख्या (गाई, म्हशी, बैल)		
	अ) घट्टरोग	0	0
	ब) लाळ्या (पायलाग)	20	0
	क) फ-वा	2	2
	ड) फासी	0	0
	इ) सरा	0	0
	फ) देवी	0	0
	ग) इतर	0	0
	एकूण	22	2
2	मेंढ्या व बक-था		
	अ) फ-वा	0	0
	ब) न्युमोनिया	0	0
	क) लाळ्या (पायलाग)	0	0
	ड) देवी	6	0
	इ) इतर	0	0
	इ) अन्नापषार	0	0
	एकूण	6	0
3	काढड्या		
	अ) राणीखेत (मानमांडी)	0	0
	ब) देवी	0	0
	क) बुळकांडी	0	0
	ड) इतर	0	0
	इ) रक्तरी हंगवण	0	0
	एकूण	0	0

टिप :- लागण वा निवारणाली रोगाची लागण झालेल्या जनावरांची संख्या देण्यात आली आहे.

आधार :- पशुसंरक्षण उपसंचालक, जालना.

तक्ता क्रमांक 4.3(अ)

विोवध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य वदं (2002-2003)

जिल्हा :- जालना

क्र.	तहसील	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खच्चीकरण केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारण केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारण अंतर्गत जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या		सस टोचलेल्या जनावरांची संख्या
					एकूण वासरे	स्तंभ 6 पैकी संकरित वासरांची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	भाकरदन	34508	5025	7320	2585	2122	119621
2	जाफाबाद	20268	2387	2559	846	647	66246
3	जालना	38890	4118	5458	1963	1359	115992
4	उदनापूर	25432	3580	3893	1360	1066	70107
5	अंबड	27882	3630	3217	890	674	100779
6	चनसावणी	13064	1837	1197	222	149	40020
7	परतूर	17359	2439	1800	609	365	55048
8	मठा	19052	2811	2236	753	458	96442
जिल्हा एकूण		196553	25827	27680	9228	6840	664255

आधार :- जिल्हा पशुसंरक्षण उप संचालक, जालना.

तक्ता क्रमांक 4.4

भाब्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुची संख्या
वर्ष 2002-03

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	पशुवध गृहाची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे (संख्या)						
			गायी व बैल	म्हशी व रेडे	मेंढया	शेळ्या/ बक-या	डुकरे	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	भोकरदन	4	57	0	0	881	0	0	938
2	जाफ्राबाद	2	154	0	0	64	0	0	218
3	जालना	4	2398	265	810	7239	0	0	10712
4	बदनापूर	2	290	0	0	26	0	0	316
5	अंबड	2	140	1	0	70	0	0	211
6	घनसावगी	3	370	0	0	74	0	0	444
7	परतूर	3	118	8	0	97	0	0	223
8	मंठा	1	15	1	0	98	0	0	114
	जिल्हा एकूण	21	3542	275	810	8549	0	0	13176

आधार:- जिल्हा पशुसंवर्धन.उप संचालक, जालना.

तक्ता क्रमांक:-4.5

जिल्हयातील वनक्षेत्र वर्ष: 2002-03

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	विभाग	राखीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	महसूल विभाग	0	0	0	0
2	वन विभाग	79	2	18	99
	जिल्हा एकूण	79	2	18	99

आधार:- मुख्य वनसंरक्षक, महाराष्ट्र शासन, नागपूर

तक्ता क्रमांक:-4.6
जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वन उत्पादने वर्ष (2002-03)

page-30

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	वन उत्पादने	संदर्भ वर्षातील एकूण उत्पादने	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्री केलेले उत्पादने	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्रीचे मूल्य (भागील शिलकी उत्पादन धरून (रु.हजारात)
1	2	3	4	5
1	इमारत लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
2	जळाऊ लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
3	चंदन लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
4.	गौण वन उत्पादने			
	अ) बांबू (संख्या)	0	0	0
	ब) गवत इत्यादी (मे.टन)	32.12	32.12	21.55
	क) विडी पाने (स्टॅ.बॅग)	875.3	875.3	441.09
	ड) डिक (क्विंटल)	20	20	17
5	इतर			
	1. आपटा पाने	0	0	0
	2. मोहाची फुले (क्विंट.)	0	0	0
	3. खाणी व खनिजे	0	0	0
	4. हिरडा (क्विंट.)	0	0	0
	5. आंबा	0	0	0
	6. रोशा	0	0	0
	7. बियाणे (मे.टन)	0.28	0.28	11.75
	8. इतर रोपे(नग)	5047	5047	11.46
6	एकूण गौण उत्पादने(4+5)	-	-	502.85
	जिल्हा एकूण किंमत (1+2+3+6)	-	-	502.85

आधार:- 1) वनक्षेत्र अधिकारी, जालना. 2) सहायक वनरक्षक, वनसंशोधन केंद्र जालना

तक्ता क्रमांक 4.7
जिल्ह्यातील भूजल मत्स्यव्यवसाय वर्ष (2002-03)

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	नदीची लांबी (कि.मी.)	नदीची लांबी (कि.मी)	मत्स्यव्यवसाय-साठी अनुकूल क्षेत्र(तळी, सरोवरे, व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्र) (हेक्टर)	मत्स्यव्यवसायाखाली आणलेले एकूण क्षेत्र) (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादक (मे.टन)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (रु.लाखात)	मत्स्य-व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज (लाखात)
1	2	3	3	4	5	6	7	8
1	भोकरदन	45	45	1303	1303	421	84.20	10.00
2	जाफ्राबाद	80	80	517	517	609	121.80	14.00
3	जालना	70	70	1373	1373	507	101.40	17.50
4	बदनापूर	40	40	537	537	90	18.00	4.69
5	अंबड	90	90	700	700	135	27.00	8.00
6	सनसावणी	50	50	527	527	35	7.00	3.08
7	परतूर	50	50	562	562	90	18.00	5.21
8	मंठा	40	40	615	615	46	20	5.31
	जिल्हा एकूण	465	465	6134	6134	1933	40	67.5

आधार:- जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, जालना.

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष:- (2002)

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	उद्योग गट	सं. के. ता. क	कारखाने संख्या			संम 6 मधील कारखान्यातील कामगार			काम केलेल्या श्रम दिनांची संख्या	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	संम 11 मधील कारखान्यातील कामगार
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्रे पाठविणारे चालू	एकूण	पुरुष	स्त्रिया			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	कृषी आणि पशुपालन विषयक सेवा	014	67	33	7	519	208	311	130169	27	1730
2	मास, मासे, फळे भाज्या, तेल इत्यादी पदार्थांचे उत्पादन, प्रक्रिया व परिरक्षण	151	10	5	1	14	12	2	3360	4	27
3	दुग्ध जन्य पदार्थांचे उत्पादन	152	1	0	1	15	15	0	5475	0	
4	धान्य गिरणी उत्पादन	153	20	4	0	0	0	0	0	16	10
5	इतर खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	154	6	0	1	654	654	0	196854	5	11
6	पेय पदार्थांचे उत्पादन	155	1	1	0	0	0	0	0	0	0
7	तेंबाळूच्या पदार्थांचे उत्पादन	160	3	0	0	0	0	0	0	3	1
8	नैसर्गिक व कृत्रिम रंगांच्यापासून गाठी तयार करणे, कापड तयार करणे व प्रक्रिया करणे	171	5	0	2	305	287	18	102389	3	
9	पादचानाचे उत्पादन	192	1	1	0	0	0	0	0	0	0
10	लाकडा पासून पदार्था बनावणे (प्लायवूड वगळून)	201	24	7	6	15	15	0	4510	11	
11	लाकडी वस्तुचे उत्पादन	202	1	1	0	0	0	0	0	0	0
12	कागद कागदी वस्तुचे उत्पादन	210	2	1	1	9	9	0	2700	0	
13	पुस्तक प्रकाशन, छपाई व तत्सम उद्योग	221	1	0	1	24	24	0	8661	1	2
14	शुद्ध पेट्रोलियम पदार्थांची निमिती	232	1	0	0	0	0	0	0	1	2
15	उत्पादनासाठी लागणाऱ्या मूलभूत रासायनाचे /द्रव्याचे उत्पादन	241	9	5	1	41	41	0	0	3	50
16	उत्पादनासाठी लागणारे इतर रासायनीक द्रव्याचे उत्पादन	242	1	1	0	0	0	0	0	0	0
17	रबरी वस्तुचे उत्पादन	251	1	0	0	0	0	0	0	1	0
18	प्लास्टिकच्या वस्तुचे उत्पादन	252	4	1	0	0	0	0	0	3	3
19	इतर अधातुक खणीज वस्तु व पदार्थांचे उत्पादन	269	3	2	0	0	0	0	0	1	
20	मूलभूत लोह व पोलादाचे उत्पादन	271	32	10	1	42	42	0	9763	21	110
21	मौल्यवान व लोहतर धातुचे उत्पादन	272	1	0	0	0	0	0	0	1	
22	धातुचे अंतकाम	273	1	0	1	10	10	0	2589	0	
23	इतर संविरचित धातुपासून (fabricated) उत्पादन	289	3	2	0	0	0	0	0	1	
24	सर्वसाधारण उद्येशाकरीता यंत्र सामुग्री सुट्या, भागाचे उत्पादन	291	3	2	1	444	444	0	136437	0	
25	खास उद्येशाकरीता यंत्र सामुग्री व सुट्या भागाचे उत्पादन	292	2	0	1	5	5	0	1591	1	2
26	सर्व प्रकारच्या यंत्रासाठी गॅसची निमिती व बायुजन्दा यंत्रांचा पुरवठा	402	1	0	0	0	0	0	0	1	2
27	जेल शुद्धीकरण यंत्रांचा पुरवठा	410	1	0	0	0	0	0	0	1	
28	मोटर सायकल, कुटर्स इत्यादी वस्तु	502	7	1	1	27	26	1	9747	5	3
29	माल वाहतुक यंत्रांची सहाय्यक सेवा व प्रवासी वाहतुक सेवा	630	1	1	0	0	0	0	0	0	
एकूण			213	78	26	2124	1792	332	624900	109	52

आधार :- 1) औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 2002

जिल्हा:- जालना

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्याचे संकेतांक	चालू कारखाने	10 कामगारा-पेक्षा कमी		10 ते 19 कामगार		20 ते 49 कामगार		50 ते 99 कामगार		100 ते 499 कामगार	
			अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
			3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	01 कृषि व पशुविपयक सेवा	34	0	0	0	0	15	543	15	1211	4	495
2	15 खाद्यपदार्था पेयांचे उत्पादन	28	4	23	19	199	1	20	0	0	3	1150
3	16 तंबाखूच्या पदार्थाचे उत्पादन	3	0	0	0	0	2	80	1	80	0	0
4	17 कापड उत्पादन	5	0	0	0	0	0	0	1	80	4	505
5	20 लाकूड व जालना वस्तूचे उत्पादन (फर्निचर वगळून)	17	17	39	0	0	0	0	0	0	0	0
6	21 कागद व कागदापासून वस्तूची निर्माती	1	1	9	0	0	0	0	0	0	0	0
7	22 पुस्तक प्रकाशने, छपाईचे व तत्सम उद्योग	1	0	0	0	0	1	24	0	0	0	0
8	23 प्राथमिक स्वरूपातील कोळसा, पेट्रोलियम पदार्था व नैसर्गिक वायूचे उत्पादन	1	0	0	0	0	1	20	0	0	0	0
9	24 रसायने व रासायनिक वस्तूचे उत्पादन	4	0	0	1	10	3	81	0	0	0	0
10	25 रबर व प्लास्टिक, उत्पादन	4	0	0	2	20	2	40	0	0	0	0
11	26 अघातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	1	0	0	1	10	0	0	0	0	0	0
12	27 मूलभूत धातूचे उत्पादन	24	0	0	1	10	10	402	11	0	2	0
13	28 संविरचीत घातच्या वस्तूचे उत्पादन (यंत्र सामुग्री वगळून)	1	0	0	0	0	1	20	0	0	0	0
14	29 यंत्र व यंत्रसामुग्रीचे उत्पादन	3	1	5	0	0	1	20	0	0	1	4
15	40 विज, गॅस, वाफ आणि गरम पाण्याचा पुरवठा	1	0	0	0	0	1	20	0	0	0	0
16	41 पाणी साठवणुक शुध्दीकरण व वितरण	1	1	8	0	0	0	0	0	0	0	0
17	50 वाहनांची विक्री व दुस्ती, देखभाल आणि वाहनांसाठी लागणाऱ्या इंधनाची विक्री	6	0	0	0	0	1	27	5	321	0	0
एकुण		135	24	84	24	249	39	1297	33	2282	14	2794

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समुह व त्याचे संकेतांक	चालू कार-खाने	500 ते 999 कामगार		1000 ते 4999 कामगार		5000 ते 9999 कामगार		एकूण कामगार
			अ	ब	अ	ब	अ	ब	
			14	15	16	17	18	19	
1	01 कृषि व पशुविषयक सेवा	34	0	0	0	0	0	0	2249
2	15 खाद्यपदार्था पेयाचे उत्पादन	28	1	654	0	0	0	0	2046
3	16 तंबाखूच्या पदार्थाचे उत्पादन	3	0	0	0	0	0	0	160
4	17 कापड उत्पादन	5	0	0	0	0	0	0	585
5	20 लाकूड व लाकडी वस्तूचे उत्पादन (फर्निचर वगळून)	17	0	0	0	0	0	0	39
6	21 कागद व कागदापासून वस्तूची निर्मिती	1	0	0	0	0	0	0	9
7	22 पुस्तक प्रकाशने, छपाईचे व तत्सम उद्योग	1	0	0	0	0	0	0	24
8	23 प्राथमिक स्वरूपातील कोळसा, पेट्रोलियम पदार्थ व नैसर्गिक वायूचे उत्पादन	1	0	0	0	0	0	0	20
9	24 रसायने व रासायनिक वस्तूचे उत्पादने	4	0	0	0	0	0	0	91
10	25 रबर व प्लास्टिक, उत्पादन	4	0	0	0	0	0	0	60
11	26 अधातू खनिज पदार्थाचे उत्पादन	1	0	0	0	0	0	0	10
12	27 मूलभूत धातूचे उत्पादन	24	0	0	0	0	0	0	1202
13	28 संचिरचीत धातूच्या वस्तूचे उत्पादन (यंत्र सामुग्री वगळून)	1	0	0	0	0	0	0	20
14	29 यंत्र व यंत्रसामुग्रीचे उत्पादन	3	0	0	0	0	0	0	469
15	40 विज, गॅस, वाफ आणि गरम पाण्याचा पुरवठा	1	0	0	0	0	0	0	20
16	41 पाणी साठवणुक शुध्दीकरण व वितरण	1	0	0	0	0	0	0	8
17	50 वाहनांची विक्री व दुरुस्ती, देखभाल आणि वाहनांसाठी लागणाऱ्या इंधनाची विक्री	6	0	0	0	0	0	0	348
एकूण		135	1	654	0	0	0	0	7360

टिप :- एन.आय.सी. कोड 1998 प्रमाणे, अ = कारखान्याची संख्या, ब = कामगाराची संख्या

आधार:- औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य सेवा संचालनालय, म.रा. मुंबई.

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष 2002

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्याचे संकेतांक	अनु-लेखित		दिवसांची संख्या															
				60 दिवस त्यापेक्षा कमी		61 ते 120 दिवस		121 ते 180 दिवस		181 ते 240 दिवस		241 ते 300 दिवस		300 हून जास्त दिवस		एकूण			
				अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		
1	01 कृषि व पशुविषयक सेवा	0	0	2	75	1	32	0	0	0	0	0	0	4	412	7	519		
2	15 खाद्यपदार्था पेयाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	1	14	0	0	2	669	3	683		
3	17 कापड उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	305	2	305		
4	20 लाकूड व लाकडी वस्तूचे उपादन (फर्निचर वगळून)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4	4	11	6	15		
5	21 कागद व कागदापासुन वस्तूची निर्माती	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	9	0	0	1	9		
6	22 पुस्तक प्रकाशने, छपाइचे व तत्सम उद्योग	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	24	1			
7	24 रसायने व रासायनिक वस्तूचे उत्पादने	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	41	0	0	1	41		
8	27 मूलभूत धातूचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	1	42	1	10	0	0	2	52		
9	29 यंत्र व यंत्रसामुग्रीचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	449	2	449		
10	50 वाहनांची विक्री व दुरुस्ती, देखभाल अणि वाहनांसाठी लागणाऱ्या इंधनाची विक्री	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	27	1	27		
एकूण		0	0	2	75	1	32	0	0	2	56	5	64	16	1897	26	2124		

टिप :- एन.आय.सी. कोड 1998 प्रमाणे, अ= कारखान्याची संख्या, ब = कामगाराची संख्या

आधार:- औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य सेवा संचालनालय, म.रा. मुंबई.

उद्योगाच्या महत्त्वाच्या बाबींचा तपशील (वार्षिक उद्योग पत्राणी) वर्ष : (1998)

जिल्हा :-जालना

(रुपये हजारत)

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	स्थिर भाडवत रूपये	बेळते भाडवत रूपये	कामगार संख्या	ए.पी	कामगार, रु. वेतन
1	2	3	4	5		7
1	20 व 21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	27399	130714	790	1736	26277
2	22 तंत्रबांधुपदार्थांचे उत्पादन	20537	3419	1254	1392	14076
3	23 सुती कापडाचे उत्पादन	182252	(-)26323	559	7	5470
4	33 मुलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	6328	1770	51	70	1041
5	34 धातूच्या वस्तूच्या सुट्या भागाचे उत्पादन (यंत्र व परिवहन सामुग्री शिवाय)	40551	(-)1116	419	463	18347
6	35 यंत्र व यांत्रिक सामुग्रीचे (वाहतूक मशिनरी वगळून)	251745	209203	416	512	20614
7	39 सर्व प्रकारच्या यंत्राची दुरुस्ती	4675	5950	76	85	3994
8	41 घरगुती वापरासाठी गॅसची निर्मिती आणि वितरण (पाईपद्वारे)	8684	168	4	5	263
9	इतर	224722	147802	2744	3670	36930
	जिल्हा एकूण	1013490	471585	6313	8620	127113

तपता क्रमांक:-5.4 पुढे चालू ..

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	एकूण मिळकत	एकूण उत्पादन	एकूण निवृष्टी	मुल्य वृद्धी
1	2	8	9	10	11
1	20 व 21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	103331	558250	819757	220559
2	22 तंत्रबांधुपदार्थांचे उत्पादन	24422	34187	61911	23885
3	23 सुती कापडाचे उत्पादन	8042	40856	30868	(-)39505
4	33 मुलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	1829	179022	183156	2622
5	34 धातूच्या वस्तूच्या सुट्या भागाचे उत्पादन	26607	28497	71309	38333
6	(यंत्र व परिवहन सामुग्री शिवाय) 35 यंत्र व यांत्रिक सामुग्रीचे (वाहतूक मशिनरी वगळून)	40137	227082	488660	234327
7	39 सर्व प्रकारच्या यंत्राची दुरुस्ती	5548	13804	19611	5548
8	41 घरगुती वापरासाठी गॅसची निर्मिती आणि वितरण (पाईपद्वारे)	319	3179	6675	1329
9	इतर	60016	1256991	1400508	106486
	जिल्हा एकूण	270252	2341658	30822454	593583

टिप:- 1) आकडे हजारात केल्यामुळे जिल्ह्याची एकूण कवाचीत जुळणार नाही.

टिप:- 2) उद्योगनिहाय माहिती मोठ्या कारखान्यांसाठी दिली असून लहान कारखान्यांची (नमुना) निवडीवर माहिती

" इतर " समोर देण्यात आली आहे.

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक :- 5.5

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष: 2002-2003

page-36

तक्ता क्रमांक :- 5.5 पुढे चालू . .

जिल्हा :- जालना

अ.क्र.	बाब	वर्ष 2002
1	2	3
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	397
2	सेवायोजन कार्यालयाचा उपयोग करणारे मालक	31
3	नवीन नोंदणी केलेल्या उमेदवारांची संख्या	7989
4	वर्ष अखेरीस गटावरील उमेदवारांची एकूण संख्या	44389
5	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	अ. खाजगी क्षेत्र	2
	ब. सार्वजनिक क्षेत्र	71
	क. एकूण	73
6	नोकरी मिळालेले व उमेदवारांची संख्या	
	अ. अनुसूचित / अनुसूचित जमाती	17
	ब. इतर	56
	क. एकूण	73
7	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
	1. व्यवसायिक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	225
	ब. नोकरी दिलेले	35
	2. प्रशासकीय, शास्त्रीय व व्यवस्थापकीय कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	.....
	ब. नोकरी दिलेले	.....
	3. लेखनिक व तत्संकीर्ण कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	52
	ब. नोकरी दिलेले	4
	4. विक्री कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	8
	ब. नोकरी दिलेले	.....

टिप :- माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

अ.क्र.	बाब	वर्ष 2002
1	2	3
5.	शेतकरी, मत्स्यव्यवसाय, शिकारी व संबंधित कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	.....
	ब. नोकरी दिलेले	.....
6)	खाण कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	.....
	ब. नोकरी दिलेले	.....
7)	वाहनूक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	.....
	ब. नोकरी दिलेले	.....
8)	क्राफ्टसमन, उत्पादन प्रक्रिया कामगार व इतर	
	अ. नोंदणी केलेले	.....
	ब. नोकरी दिलेले	.....
9)	सेवा, खेळ व तत्सम कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	105
	ब. नोकरी दिलेले	3
10)	इतर कोठेही वर्गीकरण न केलेले कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	7464
	ब. नोकरी दिलेले	..
11)	एकूण	
	अ. नोंदणी केलेले	7989
	ब. नोकरी दिलेले	73

आधार:- 1. रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, जालना

तक्ता क्रमांक :- 5.6

व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष: 2002-03

जिल्हा :- जालना

अ.क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष 2002-03
1.	2	3	4
1	सेवायोजन केंद्र व व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र		
	1. वैयक्तिक / व्यक्तीश: अगार गटा- मध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	2400
	2. सेवायोजन केंद्र मध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	20
	3. मार्गदर्शन केंद्रच्या अर्जदारांना नोकरीवर / प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारासाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	349
2	विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन		
	1. वैयक्तिक मार्गदर्शन / व्यक्तीश: अगार गटा- मध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	835
	2. सेवायोजन केंद्रमध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	12
	3. मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर / प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारासाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	..

आधार: 1) जिल्हा सेवायोजन कार्यालय, जालना 2) विश्वविद्यालयीन सेवायोजन व मार्गदर्शन केंद्र औरंगाबाद.

तक्ता क्रमांक :- 5.7
जिल्हयातील कर्मचा-यांची संख्या (कर्मचारी गणना 2002)

जिल्हा :- जालना

अ.क्र.	बाब	शासकीय	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
1	2	3	4	5
1	वर्ग-1 (अ)	173	138	4
2	वर्ग-2 (ब)	713	1007	11
3	वर्ग-3 (क)	5622	5775	400
4	वर्ग-4 (ड)	1424	933	749
	एकूण वर्ग - 1 ते 4	7932	7851	1164
5	"ई" (इतर वर्ग)	1083	2379	1
	एकूण - 1 ते 5	9015	10230	1164

टिप :- 1) सदरील माहितीत रिक्त पदाचा समावेश नाही.

2) * इतर गामध्ये कार्यवाही आस्थापनेवरील आकस्मिक खर्चातून रोजगार दिले जाणारे रोजंदारीवरील, अंधकालीन, मानसेवी आणि वरील प्रगत समाविष्ट न झालेली कर्मचारी यांचा समावेश होतो.

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक :- 5.8

निरनिराळ्या उद्योगांतील रोजगार (31 मार्च 2003 ला संपणा-या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	उद्योगाचे नाव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या आस्थापनांची संख्या	कर्मचारी संख्या			
				शासकीय	निम-शासकीय	मालकी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	0	5	301	-	-	301
2	खाणकाम	1	-	-	-	-	-
3	वस्तू निर्माण	2 व 3	37	11	16	44	44
4	बीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	4	3	-	1265	-	1265
5	बांधकाम	5	10	774	498	18	1290
6	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	6	26	-	-	290	290
7	परिवहन, गोदामे आणि दळणवळण	7	3	141	1432	-	1573
8	वित्त पुरवठा, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	8	39	-	502	1015	1517
9	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	9	89	4244	7954	1478	13676
10	इतर (दुरुस्ती सेवा)	10	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण		212	5471	11667	7223	24361

टिप :- वर्ष 2002-03 मध्ये ज्या आस्थापनांकडून माहिती प्राप्त झाली आहे, अशाच आस्थापनांची

माहिती तक्त्यात दिल्यामुळे आस्थापनांच्या व कर्मचा-यांच्या संख्येत फरक दिसून येतो

आधार:- 1. रोजगार व स्वर्गरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, जालना.

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या 31 मार्च 2003 अखेर.

जिल्हा :- जालना

लोकसंख्या हजारात

अ. क्र.	यंत्रणा	वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या		विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण झालेली गावे व शहरे संख्या	
			गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	31.3.2001	971	4	971	1304	4	308	975	1612
		31.3.2002	971	4	971	1304	4	308	975	1612
		31.3.2003	971	4	971	1304	4	308	975	1612
2	खाजगी विद्युत कंपनी	31.3.2001	0	0	0	0	सर्व वर्षासाठी माहिती निरंक आहे. कारण			
		31.3.2002	0	0	0	0	खाजगी कंपनीद्वारे विजेचा पुरवठा केला जात			
		31.3.2003	0	0	0	0	नाही.			
जिल्हा एकूण		31.3.2001	971	4	971	1304	4	308	975	1612
		31.3.2002	971	4	971	1304	4	308	975	1612
		31.3.2003	971	4	971	1304	4	308	975	1612

आधार:- 1. अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, जालना.

तक्ता क्रमांक :-5.10

विजेचा वापर 2002 - 03 वर्षाकरिता

जिल्हा :- जालना

(हजार किलोवॉट तासामध्ये)

अ. क्र.	निर्मितीचा प्रकार	विजेचा प्रकाराचा वापर							कनेक्शन ची संख्या
		घरगुती	व्यापारी कामासाठी लघुशक्ती साठी	औद्योगिक	सार्वजनिक दिवा-बत्ती	कृषि	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	थर्मल								
2	हायड्रो	83452	17995	234800	3495	229280	6847	575869	176915
3	इतर								
एकूणशी टक्केवारी		14.49%	3.12%	40.77%	0.61%	39.81%	1.19%	100%	-

आधार:- 1. अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, जालना.

1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार कृषि व विगर कृषि उद्योग

जिल्हा :- गालना

अ. क्र.	बाब	कृषि उद्योग			विगर कृषि उद्योग			कृषि व विगर कृषि उद्योग		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 उद्योगांची संख्या										
	अ. स्वयंसेवक	4217	139	4356	17808	7666	25474	22025	7805	29830
	ब. आनंद	858	59	917	6002	3728	9730	6860	3787	10647
	एकूण	5075	198	5273	23810	11394	35204	28885	11592	40477
2 मालकी प्रकारानुसार एकूण उद्योग संख्या										
	अ. सहकारी	2	0	2	133	74	207	135	74	209
	ब. सार्वजनिक	2	0	2	1936	324	2260	1938	324	2262
	क. खाजगी	5071	198	5269	21741	10996	32737	26812	11194	38006
3 मालकीचा विशेष सामाजिक गट (एकूण संस्थेची टक्केवारी)										
	अ. अनु. जाती	7.05	2.53	6.88	6.63	2.09	5.16	6.71	2.10	5.39
	ब. अनु. जमाती	2.34	1.01	2.29	2.06	0.82	1.66	2.11	0.82	1.74
4 जागेविरहीत कार्यान्वीत असलेल्या उद्योगांची एकूण संस्थेची टक्केवारी										
		61.02	34.9	60.04	18.72	25.9	21.04	26.15	26.05	26.12
5 शक्तीवर चालणाऱ्या उद्योगांची एकूण संस्थेची टक्केवारी										
		8.85	2.02	8.59	17.56	21.61	18.87	16.03	21.27	17.53
6 सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या										
	अ. एकूण कामगार	9867	453	10320	46302	40940	87242	56169	41393	97562
	ब. वेतनावर काम करणारे कामगार	1206	87	1293	14977	24893	39870	16183	24980	41163
	क. वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांची टक्केवारी	12.22	19.20	12.53	32.35	60.80	45.70	28.81	60.35	42.19
	ड. कामगारांची प्रती आस्थापना सरासरी संख्या	2	2	2	2	4	2	2	4	2

आधार : आर्थिक गणना 1998

प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना -1998)

जिल्हा :- गालना

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	5075	9867	198	453	5273	10320
2	खनिज उत्पादन व खणकाम	7	8	5	16	12	23
3	वस्तू निर्माण	3462	7904	1576	9902	5038	17806
4	बीज व गॅस पाणी पुरवठा	2	8	2	12	4	20
5	बांधकाम	1641	2794	355	630	1996	3424
6	घाऊक व्यापार	392	661	379	986	771	1647
7	किरकोळ व्यापार	9214	15361	4774	9416	13988	24777
8	उपहारगृहे आणि हॉटेल्स	1344	3257	669	2593	2013	5850
9	वाहतूक	378	675	836	1388	1214	2063
10	वाठवणूक व गोदाम विषयक	14	36	48	182	62	218
11	दळणवळण	25	45	98	201	123	246
12	वित्तीय,निर्मा.स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	388	913	283	1556	671	2469
13	सामूहिक सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	6943	14640	2368	14056	9311	28695
14	इतर (इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	1	2	1	2
सर्व प्रमुख उद्योग गट एकूण		28885	56169	11592	41393	40477	97562

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व विगर कृषि आस्थापनाची संख्या (आर्थिक गणना -1998)

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापनेतील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	02, 03, 04, 06	858	59	917
2	खाणकाम व दगडकाम	15	1	2	3
3	वस्तू निर्माण	20 ते 39	700	572	1272
4	बीज व गॅस पाणी	40 व 42	2	2	4
5	बांधकाम	50 व 51	154	49	205
6	घाऊक व्यापार	60 ते 64	72	139	211
7	किरकोळ व्यापार	65 ते 68	1283	1246	2529
8	निवासगृहे व उपहारगृहे	69	464	422	886
9	वाहतूक	70 ते 73	119	82	201
10	वाठवणूक व वखार	74	13	32	45
11	दळणवळण	75	6	33	39
12	अर्थपुरवठा संस्था विमा मालमत्ता	80 ते 85 व 89	161	127	288
13	सामुहिक सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	90, 92 ते 97, 99	3027	1021	4048
14	इतर		0	1	1
एकूण कृषि व विगर कृषि			6860	3787	10647

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्रमांक :-5.14

महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व विगर कृषि आस्थापनातील कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना -1998)

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापनेतील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	02 व 03	2586	207	2793
2	खाणकाम व दगडकाम	05 व 06	2	13	15
3	वस्तू निर्माण	20 ते 39	2806	8097	10903
4	बीज व गॅस पाणी	40 ते 42	8	12	20
5	बांधकाम	50 ते 51	579	225	804
6	घाऊक व्यापार	60 ते 64	240	656	896
7	किरकोळ व्यापार	65 ते 68	3428	3988	7416
8	निवासगृहे व उपहारगृहे	69	1611	2095	3706
9	वाहतूक	70 व 73	318	469	787
10	वाठवणूक व वखार	74	35	154	189
11	दळणवळण	75	16	104	120
12	अर्थपुरवठा संस्था विमा मालमत्ता	80 ते 85 व 89	565	1346	1911
13	सामुहिक सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	90, 92 ते 97 व 99	9215	12023	21238
14	इतर	100	0	2	2
एकूण कृषि व विगर कृषि			21409	29391	50800

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

बिगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकत्र) (आर्थिक गणना -1998)

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5
1	सहकारी आस्थापनांची संख्या	133	74	207
2	विजेचा वापर करणा-या सहकारी आस्थापनांची एकूण सहकारी आस्थापनांशी टक्केवारी	2.26	4.05	2.9
3	सहकारी औद्योगिक आस्थापनात सर्वसाधारणपणे काम करणारे कामगार			
	अ) एकूण कामगार	1214	744	1958
	ब) प्रति आस्थापना कामगारांची संख्या	9	10	9

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्रमांक :-5.16

उद्योग गटानुसार सहकारी संस्थे व रोजगार यांची संख्या. (आर्थिक गणना -1998)

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	2	6	0	0	2	6
2	खाणकाम व दगडकाम	0	0	0	0	0	0
3	वस्तूनिर्माण व दुरुस्ती सेवा	6	790	7	53	13	843
4	वर्जवत्ती गॅस व पाणी बांधकाम	0	0	0	0	0	0
5	बांधकाम	0	0	0	0	0	0
6	घाऊक व्यापार	0	0	0	0	0	0
7	किरकोळ व्यापार	3	15	2	38	5	53
8	निवासगृहे व उपहारगृहे	0	0	0	0	0	0
9	वाहतूक	0	0	1	2	1	2
10	साठवणूक व वखार	2	3	1	1	3	4
11	दळणवळण	0	0	0	0	0	0
12	अर्थपुरवठा संस्था विमा मालमत्ता	38	174	23	447	61	621
13	सामुहिक सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	84	232	40	203	124	435
14	इतर	0	0	0	0	0	0
	सर्व प्रमुख उद्योग गट एकूण	135	1220	74	744	209	1964

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा - जालना

श. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1 ते 2	2324	3333	869	1295	3193	4628
2	3	240	720	69	207	309	927
3	4	81	324	39	156	120	480
4	5	37	185	19	95	56	280
5	6 ते 9	79	526	8	52	87	578
6	10 व अधिक	1	10	0	0	1	10
सर्व आकारमान		2762	5098	1004	1805	3766	6903

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा - जालना

श. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1 ते 2	477	904	135	259	612	1163
2	3	102	306	94	282	196	588
3	4	33	132	65	260	98	392
4	5	20	100	27	135	47	235
5	6 ते 9	52	357	64	438	116	795
6	10 ते 19	9	116	85	1097	94	1213
7	20 ते 49	6	163	77	2245	83	2408
8	50 ते 199	0	0	21	1568	21	1568
9	200 ते 499	0	0	3	1281	3	1281
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	1	728	1	532	2	1260
सर्व आकारमान		700	2806	572	8097	1272	10903

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्रमांक 5.18 (अ)

घाऊक व किरकोळ व्यापारासधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा - जालना

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1 ते 2	8879	12848	3623	4880	12502	17728
2	3	519	1557	271	813	790	2370
3	4	173	692	83	332	256	1024
4	5	38	190	12	60	50	250
5	6 ते 9	41	270	24	151	65	421
6	10 व अधिक	0	0	2	20	2	20
सर्व आकारमान		9650	15557	4015	6256	13665	21813

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्रमांक 5.18 (ब)

घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा - जालना

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1 ते 2	918	1705	587	1150	1505	2855
2	3	570	1710	524	1572	1094	3282
3	4	168	672	298	1192	466	1864
4	5	77	385	161	805	238	1190
5	6 ते 9	64	433	181	1245	245	1678
6	10 ते 19	14	166	50	596	64	762
7	20 ते 49	8	208	5	124	13	332
8	50 ते 199	0	0	1	55	1	55
9	200 ते 499	0	0	0	0	0	0
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	0	0	0	0	0	0
सर्व आकारमान		1819	5279	1807	6739	3626	12018

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा सधीत एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा - जालना

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नगरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1 ते 2	3738	4777	1234	1628	4972	6405
2	3	117	351	74	222	191	573
3	4	37	148	27	108	64	256
4	5	13	65	6	30	19	95
5	6 ते 9	8	52	5	35	13	87
6	10 व अधिक	3	32	1	10	4	42
	सर्व आकारमान	3916	5425	1347	2033	5263	7458

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्रमांक 5.19 (ब)

सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा सधीत आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा - जालना

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नगरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1 ते 2	1727	2690	329	593	2056	3283
2	3	528	1584	215	645	743	2229
3	4	285	1140	140	560	425	1700
4	5	212	1060	69	345	281	1405
5	6 ते 9	214	1484	96	684	310	2168
6	10 ते 19	46	566	87	1168	133	1734
7	20 ते 49	12	286	55	1746	67	2032
8	50 ते 199	2	205	25	2090	27	2295
9	200 ते 499	1	200	1	283	2	483
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	0	0	4	3909	4	3909
	सर्व आकारमान	3027	9215	1021	12023	4048	21238

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

**सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करण-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)**

जिल्हा - जालना

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करण-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करण-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करण-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1 ते 2	20044	27369	7109	9502	27153	36871
2	3	1194	3582	443	1329	1637	4911
3	4	444	1776	167	668	611	2444
4	5	152	760	44	220	196	980
5	6 ते 9	186	1221	39	253	225	1474
6	10 व अधिक	5	52	3	30	8	82
सर्व आकारमान		22025	34760	7805	12002	29830	46762

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्रमांक 5.20(ब)

**सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र उद्योग आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करण-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)**

जिल्हा - जालना

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करण-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करण-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करण-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1 ते 2	3783	6582	1203	2294	4986	8876
2	3	1510	4530	891	2673	2401	7203
3	4	610	2440	539	2156	1149	4596
4	5	404	2020	305	1525	709	3545
5	6 ते 9	441	3023	392	2720	833	5743
6	10 ते 19	79	959	248	3209	327	4168
7	20 ते 49	29	722	146	4377	175	5099
8	50 ते 199	2	205	53	4173	55	4378
9	200 ते 499	1	200	5	1823	6	2023
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	1	728	5	4441	6	5169
सर्व आकारमान		6860	21489	3787	29391	10647	50800

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1998)

तक्ता क्रमांक :-0.1

विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था (31 मार्च, 2002 अखेर)

जिल्हा :- जालना

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	संख्या
	2	3
1	सहकारी संस्था (एकूण)	572
1.1	जिल्हा मध्यम सहकारी बँका	1
1.2	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	570
1.3	शेतकरी सेवा संस्था	1
1.4	लॅम्पस सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	0
1.5	धान्य बँका	0
1.6	इतर (संस्थेचा प्रकार घ्यावा)	0
2.0	विगर कृषि पत संस्था (एकूण)	156
2.1	प्राथमिक सहकारी बँका	0
	अ) नागरी बँका	8
	ब) कर्मचारी पत संस्था	0
2.2	इतर विगर कृषि पत संस्था	
	अ) कर्मचारी पत संस्था	72
	ब) नागरी पत संस्था आणि इतर (शिशी, प्रिंटपत संस्था वगैरे)	76
	क) इतर	0
3	पणन संस्था (एकूण)	13
3.1	जिल्हा पणन संस्था	
	अ) सर्वसाधारण उद्देश	0
	ब) विशेष उद्देश	0
3.2	प्राथमिक पणन संस्था	0
	अ.सर्वसाधारण तालुका खरेदी विक्री संघ	8
	ब. विशेष	0
	क.इतर पत सहकारी संस्था	5
3.3	इतर	0
4	उत्पादक संस्था (एकूण) (तपशील 6.13 मध्ये पहावा) - अवलोकनार्थ	721
5	सामाजिक सेवा संस्था (तपशील 6.13 मध्ये पहावा) - अवलोकनार्थ	731
	एकूण	2193

टिप:- 1) संस्थांची संख्या देताना त्याच्या नोंदणी वर्गीकरणाचा प्रकार विचारात घेण्यात आल्यामुळे संस्थांच्या संख्येत मागिल वर्षाच्या तुलनेत फरक दिसून येतो.

2) माहिती वरोवर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती
(31-3-2002 ला) गा-या वर्गानिहाय

जिल्हा:जालना		[रुपये व सभासद संख्या हजारात]
अ.क्र.	नाव	संख्या
1	2	3
1	संस्था	2193
2	एकूण सभासद	668
3	भरणा झालेले भाग भांडवल	627514
4	वरील तीन पैकी अ) शासकीय भाग भांडवल ब) स्वतःचा निधी	241588
5	उर्वरित भांडवल	385926
6	निव्वळ दिलेली कर्जे	733285
7	खर्चाची किंमत	4029712
8	विक्रीची किंमत	1554968
9	नफा मिळालेल्या :- अ) संस्था ब) स्वकम	1238895
10	तोटागतीत :- अ) संस्था ब) स्वकम	1239114
11	नफा किंवा तोटा नसलेल्या संस्था	613
12		67724
		1478
		155348
		102

आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

तक्ता क्रमांक :- 6.3

जिल्ह्यातील सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गप्रमाणे वर्गवारी (31 मार्च, 2009 अखेर)

अ.क्र.	तटसील	लेखा परीक्षणानुसार वर्गवारी				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखा परीक्षण न केलेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	शोकरदन	38	56	87	42	18	48	289
2	बाफनाद	28	32	25	36	6	27	154
3	जालना	142	174	112	108	26	72	634
4	बुलढा	56	62	16	36	12	53	235
5	अंबड	96	68	69	56	32	48	369
6	पारदूर	48	38	36	48	14	56	240
7	मंडा	22	26	18	32	26	44	168
8	मंडा	16	24	16	18	18	12	104
	जिल्हा एकूण	446	480	379	376	152	360	2193

टिप :- रतंभ 8 मध्ये लेखा परीक्षणासाठी उपयुक्त नसलेल्या संस्थांना सुचना समायोज्य आहे.
आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना.

जिल्हातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेची कार्ये 31.3.2003 अखेर

जिल्हा:- जालना.

(रुपये - हजारत)

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	बँक क्रमांक	सभासद		भाग भांडवल (रुपये)	राखीव व इतर निधी (रुपये)	ठेवी (रुपये)
			संस्था सभासद	वैयक्तिक सभासद			
1	2	3	4	5	6	7	8
1	महाराष्ट्र राज्य सह. बँक, मुंबई.						
2	जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक, लि.	72	1395	0	113913	361629	1043011
3	जिल्हा औद्योगिक सह. बँक.						
4	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा	6	45	39824	26275	10611	4045

तक्ता क्रमांक 6.4 पुढे चालू.

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	खेळते भांडवल (रुपये)	अल्प मुदतीचे कर्ज				मध्यम मुदतीची कर्ज (रुपये)
			रोख पत (रुपये)	वटवि-लेली (रुपये)	एकूण 10+11 (रुपये)	शेतीच्या कामासाठी (रुपये)	
1	2	9	10	11	12	13	14
1	महाराष्ट्र राज्य सह. बँक, मुंबई.						
2	जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक, लि.	2067842	261018	21238	282256	213767	1781
3	जिल्हा औद्योगिक सह. बँक.						
4	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा	0	0	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक 6.4 पुढे चालू.

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	दीर्घ मुदतीची कर्ज रु.	येणे कर्जे			थकलेली कर्जे		
			अल्प मुदतीची रु.	मध्यम मुदतीची रु.	दीर्घ मुदतीची रु.	अल्प मुदतीची रु.	मध्यम मुदतीची रु.	दीर्घ मुदतीची रु.
1	2	15	16	17	18	19	20	21
1	महाराष्ट्र राज्य सह. बँक, मुंबई.							
2	जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक, लि.	0	923816	103368	52222	940299	59310	46998
3	जिल्हा औद्योगिक सह. बँक.							
4	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा	260942	0	0	260942	0	0	101479

टिप:- 1) राज्य भूविकास बँकेच्या जिल्हा शाखेच्या ठेवीमध्ये सभासद अनुदान, तसुली अनामत व अनुदान ठेव यांचा समावेश केल्यामुळे.

वा २ दिवस येतो.

2) शिघर बँक, मुंबईने जिल्हा बँक स्वतंत्र झाल्याने राज्य भूविकास बँकेच्या जिल्हा शाखेकडे राखीव व इतर निधी वर्ग केल्या आहेत.

3) वर्ष 2002-03 मध्ये भोकरदन जालुक्यात पडलेल्या दुष्काळामुळे अल्प मुदतीच्या कर्जांचे मध्यम मुदतीच्या कर्जात रूपांतरण केल्यामुळे जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या मध्यम मुदतीच्या कर्जाच्या आकडेवारीत गोत्यावर्षाच्या तुलनेत फरक दिवून येतो

आधार:- 1) जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक लि., जालना.

2) राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा, जालना.

तक्ता क्रमांक : 6.5

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांचे कार्य (31 मार्च, 2002)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारत)

अ. क्र.	तहसील	संस्थांची संख्या	एकूण खाते-वारांची संख्या	सभासद संख्या				भाग भांडवल रु.	स्तंभ 9 पैकी शासकीय भाग भांडवल रु.	राष्ट्रीय आणि इतर निधी	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे रु.
				एकूण	लक्षान खाते-वार	नोटे खाते-वार	इतर सभासद				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	भोकरदन	109	48652	60378	35979	12673	11726	16721	125	1847	115618
2	जाफ्राबाद	66	23806	25228	11215	12591	1422	8939	0	101	68848
3	जालना	122	61568	72138	26602	35056	10480	14895	105	833	145543
4	बदनापूर										
5	अंबड	158	82271	91406	14774	67497	9135	30376	0	427	266245
6	घनसांवगी										
7	परतूर	116	38013	46013	19813	18200	8000	28588	0	358	215219
8	मंडा										
जिल्हा एकूण		571	254310	295163	108383	146017	40763	99519	230	3566	811573

तक्ता क्रमांक : 6.5 पुढे चालू.....

अ. क्र.	तहसील	खेळते भांडवल	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीचे)		येणे कर्ज (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीचे)		एकूण कर्जांची धकवाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घमुदतीची)		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे	
			कर्जदार रु.	कर्जांची रक्कम रु.	बाकी असलेले सभासद	रक्कम रु.	मध्यम, दीर्घमुदतीची धकवाकी-दार रु.	रक्कम रु.	धकवाकी-दार रु.	रक्कम रु.	धकवाकी-दार रु.	रक्कम रु.
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	भोकरदन	43259	12238	41908	28478	99216	12608	41235	5117	25206	7491	16029
2	जाफ्राबाद	64131	5231	29225	14095	54848	8864	34228	5124	21802	3740	12426
3	जालना	128566	15910	30743	33500	101994	18932	81153	14410	64334	4522	16819
4	बदनापूर											
5	अंबड	279524	43725	103909	75559	260268	25913	139008	17904	95249	8009	43759
6	घनसांवगी											
7	परतूर	195776	11712	32949	25731	132387	18360	107394	14534	88437	3826	18957
8	मंडा											
जिल्हा एकूण		811256	88816	238734	177363	648713	84677	403018	57089	295028	27588	107990

टीप :- 1) जालना-बदनापूर, अंबड-घनसांवगी व परतूर-मंडा या तालुक्यांची माहिती संयुक्त पणे दिलेली आहे.

2) माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

जिल्हातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य (31 मार्च, 2002 अखेर)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजाराने)

अ. क्र.	तहसील	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या				भाग-भांडवल (रु.)	संभ 9 पैकी शासकीय भागभांडवल (रु.)	राखीव आणि इतर निधी (रु.)	संस्थेने घेतलेली एकूण रजे (रु.)
				एकूण	सहान खातेदार	मांडे खातेदार	इतर सभासद				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	भोकरदन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जाफ्राबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जालना	1	5142	7891	2540	2602	2749	5923	121	3565	26509
	बदनापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	अंबड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	घनसांवगी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	परतूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	मंठा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जिल्हा एकूण	1	5142	7891	2540	2602	2749	5923	121	3565	26509

तक्ता क्रमांक : 6.6 पुढे चालू.....

अ. क्र.	तहसील	खेळात भांडवल (रु.)	एकूण दिलेली रजे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		येणे रजे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		एकूण कर्जाची थकवाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकवाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकवाकी	
			कर्जदार	कर्जाची रक्कम (रु.)	बाकी असलेले सभासद	रक्कम (रु.)	थकवाकी-दार	रक्कम (रु.)	थकवाकी-दार	रक्कम (रु.)	थकवाकी-दार	रक्कम (रु.)
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	भोकरदन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	जाफ्राबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	जालना	36950	1158	27077	2633	32304	1933	6963	895	1082	1033	5881
4	बदनापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अंबड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	घनसांवगी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	परतूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	मंठा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जिल्हा एकूण	36950	1158	27077	2633	32304	1933	6963	895	1082	1033	5881

टीप :- माहिती वरीलवर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, जालना.

जिल्ह्यातील प्राथमिक श्रृषि सहकारी संस्थांनी दिलेले पिक कर्जे (31 मार्च, 2002 अखेर)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार वगैरे धान्ये	डाळी	इतर	कापूस	गळीता-ची धान्ये	ऊस	ताग व मेस्ता	इतर
			रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	धोकरदन	22989	0	0	41	0	0	14412	4837	3699	0	0
2	जाफ्राबाद	29225	0	0	1154	0	206	23820	0	4045	0	0
3	जालना	30743	0	0	5345	0	0	16405	0	8993	0	0
4	बदनापूर											
5	अंबड	103909	6798	0	3020	3066	4136	40828	599	45462	0	0
6	घनसावंगी											
7	परतूर	32949	0	0	1290	0	3030	16308	0	12321	0	0
8	मंठा											
जिल्हा एकूण		219815	6798	0	10850	3066	7372	111773	5436	74520	0	0

टीप :- 1) जालना-बदनापूर, अंबड-घनसावंगी व परतूर-मंठा या तालुक्याची माहिती संयुक्त पणे दिलेली

2) माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

तक्ता क्रमांक 6.9

जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे (31 मार्च, 2002 अखेर)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार वगैरे धान्ये	डाळी	इतर	कापूस	गळीता-ची धान्ये	ऊस	ताग व मेस्ता	इतर
			रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.	रु.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	धोकरदन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	जाफ्राबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	जालना	10295	0	0	0	0	0	3229	0	7066	0	0
4	बदनापूर		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अंबड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	घनसावंगी		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	परतूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	मंठा		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		10295	0	0	0	0	0	3229	0	7066	0	0

टीप :- 1) माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

जिल्ह्यातील विंगर कृषि सहकारी पतसंस्थांचे कार्य (31 मार्च, 2002 अखेर)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	संस्था संख्या	सभा-सद संख्या रु.	भाग भांड-वल रु.	राखीव व. इतर रु.	ठेवी रु.	खेळते भांड-वल रु.	कर्जे			
								अग्रिम रु.	वसूल झालेले रु.	येणे रु.	थकित रु.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	प्राथमिक सहकारी बँका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	नागरी बँका	8	38184	28529	107695	925318	1115487	201277	119216	700760	25940
3	कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	72	19785	81631	5976	7085	194329	100230	104630	130785	13278
4	इतर विंगर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	नागरी बँका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	कर्मचारी पतपेढी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	इतर (नागरी पतपेढी)	76	20888	6581	786	345869	423541	165450	171558	285930	85779

टिप :- माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

जिल्ह्या आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्ये (31 मार्च, 2002 अखेर)

(रुपये हजारोंत)

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तहसील	संस्था	समा-सवा-ची संख्या	खेळपे भांडवल रु.	खरेदीची किंमत (रु.)			विक्रीची किंमत (रु.)		
					कृषि उत्पादन रु.	शेतीच्या गरजेच्या वस्तू रु.	उप-भोगाच्या वस्तू रु.	मालक म्हणून रु.	आडत्या म्हणून रु.	एकूण रु.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	भोकरदन	2	9675	2604	0	0	0	267	218	485
2	जाफ्राबाद	1	2498	3065	0	0	0	108	97	205
3	जालना	2	1834	3698	0	0	1207	1721	703	2424
4	बदनापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अंबड	4	6655	4451	508	101	15321	1105	375	1480
6	घनसावणी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	परतूर	3	2181	6688	0	214	1992	45	413	458
8	मळा	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		12	16843	20505	508	315	18520	3246	1806	5052
जिल्हा पातळी-वरील संस्था		1	0	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक : 6.12 पुढे चालू.....

अ. क्र.	तहसील	कृषि उत्पादनाची विक्री (अडते व मालक म्हणून)												उपभोग्य वस्तूंची एकूण विक्री	
		खत	गहू	इतर अन्नधान्ये	कापूस	गळीता-ची धान्ये	डाळी	इतर	एकूण	खत	बियाणे	कृषि औजार	इतर		एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	20	21	22	23	24	25
1	भोकरदन	0	103	78	0	0	0	0	181	0	9	0	0	9	0
2	जाफ्राबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	जालना	392	307	407	0	0	0	0	1106	1022	149	0	0	1171	0
4	बदनापूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अंबड	0	150	146	0	0	0	0	296	290	17	0	0	307	0
6	घनसावणी	0	25	29	0	0	0	0	54	0	6	0	0	6	0
7	परतूर	0	30	31	0	0	0	0	61	0	4	0	0	4	0
8	मळा	0	23	21	0	0	0	0	44	0	7	0	0	7	0
जिल्हा एकूण		392	638	712	0	0	0	0	1742	1312	192	0	0	1504	0
जिल्हा पातळी-वरील संस्था		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

टिप :- 1) जिल्हा पातळीवरील संस्था लिफ्ट डेशात मध्ये असल्याकारणाने सधर संस्थेची माहिती तिरक आहे.

2) माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

जिल्ह्यातील उल्कदरक व नि:सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य (31 मार्च, 2002 अखेर)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	समाप्तदाची संख्या	भाग भांडवल रु.	राखीव आणि इतर निधी रु.	खेळते भांडवल रु.
1	2	3	4	5	6	7
1.1	साखर कारखाने	5	31874	438398	535808	1797109
1.2	इतर शोती प्रक्रिया संस्था	22	24473	384658	337476	634389
1.3	विणकर संस्था (जातमाग वंत्रमाग)	0	0	0	0	0
1.4	सुत गिरण्या	4	12822	1612	581	4768
1.5	औद्योगिक घसाहती/ संस्था	1	159	72	6	1213
1.6	इतर औद्योगिक संस्था	241	1980	1050	22	1120
1.7	दुग्ध व्यवसाय संस्था	307	18148	519	248	3432
1.8	दुग्ध व्यवसाय संघटना	1	176	269	2289	7229
1.9	मत्स्यव्यवसाय संस्था	37	1838	136	4	408
	अ. मत्स्यव्यवसाय संघ	1	34	14	0	7
1.10	शोती संस्था	0	0	0	0	0
1.11	उपसा जलसिंचन संस्था	31	11500	635	13	655
1.12	वन जलसिंचन संस्था	0	0	0	0	0
1.13	इतर संस्था (पशुधन संस्था)	71	3876	9952	10	45610
	एकूण	721	106880	837315	876457	2495940
2	सामाजिक सेवा संस्था					
2.1	ग्राहक भांडवल	48	11500	5754	295	10119
2.2	गृह निर्माण संस्था	284	3881	3349	2151	75797
2.3	कानगार कंत्राटदार संस्था	0	0	0	0	0
2.4	परिवहन संस्था	3	39	9	2	15
2.5	अ. महिला सहकारी संस्था	84	1425	80	2	88
	ब. जिल्हा सहकारी मंडळ	1	411	0	0	0
	क. मजूर संस्था व इतर	311	9710	569	88	12549
	एकूण	731	26966	9761	2538	98568

टिप :- 1) रेणुका सहकारी साखर कारखाना, कुंभारपिंपळगाव ता. घनसावंगी या कारखान्याची मान्यता रद्द केल्यामुळे साखर कारखान्यांची संख्या 5 झाली आहे.

2) संस्थांची संख्या देताना त्यांच्या नोंदणी क्रमांकाचा प्रकार विचारात घेण्यात आल्यामुळे संस्थांच्या संख्येत मागिल वर्षाच्या तुलनेत फरक दिसून येतो.

3) माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

अ. क्र.	संरचना प्रकार	बाध	परिमाण	साध्य
1	2	3	4	5
1	साखर कारखाने	अ. गाळलेल्या ऊसाचे वजन	हजार मे. टन	487.79
		ब. गाळलेल्या ऊसाचे किंमत	लाख रुपये	2914.75
		क. उत्पादीत साखरेचे वजन	हजार मे. टन	56.73
		ड. उत्पादीत साखरेचे किंमत	लाख रुपये	7050.66
2	प्राथमिक विणकर सहकारी संस्था	अ. चालू माग	संख्या	0
		ब. सूत खरेदी	लाख रुपये	0
		क. उत्पादन	लाख रुपये	0
		ड. विक्री	लाख रुपये	0
3	सूत गिरण्या	अ. चात्यांची संख्या	संख्या "00"	354
		ब. उत्पादित सूत	हजार मे. टन	2022
4	इतर औद्योगिक संस्था	अ. कच्चा माल खरेदी	लाख रुपये	3.99
		ब. उत्पादन	लाख रुपये	5.02
		क. विक्री	लाख रुपये	4.22
5	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ. दुग्ध खरेदीची किंमत	लाख रुपये	273
		ब. दुग्ध विक्रीची किंमत	लाख रुपये	290.30
6	दुग्ध व्यवसाय संपटना	अ. खरेदीची किंमत	लाख रुपये	345.71
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	359.18
7	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत	लाख रुपये	60
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	0.59
8	मत्स्य व्यवसाय	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत	लाख रुपये	0.12
9	केंद्रीय संस्था	अ. विक्रीची किंमत	संख्या "00"	0.12
10	कृषि संस्था	अ. कसलेले क्षेत्र	"00" हेक्टर	0
		ब. उत्पादन	लाख रुपये	0
11	उपसा सिंचन संस्था	भिजलेले क्षेत्र	"00" हेक्टर	235
12	वन कामगार संस्था	अ. दिलेली कूपे	संख्या	0
		ब. वन उत्पादन मुल्य	लाख रुपये	0
13	घाऊक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत	लाख रुपये	0
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	0
14	प्राथमिक ग्राहक भांडार	अ. खरेदीची किंमत	लाख रुपये	85
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	76
15	कामगार कंत्राटदार संस्था	अ. वर्षात हाती घेतलेली कामे	संख्या	1215
		ब. हाती घेतलेल्या कामांची अंदा किंमत	लाख रुपये	687
		क. दिलेली मजुरी	लाख रुपये	692
16	गृह निर्माण संस्था	बांधलेल्या घरांची/गाळ्यांची संख्या	संख्या	585

टिप :- माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, जालना

जिल्हायार्तील नियमित बाजारपेठांची माहिती 31.3.2003 अखेर

जिल्हा:-जालना

(परिमाण - टनामध्ये, मूल्य - रुपये हजारात)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक							
					गहू		ज्वारी		बाजरी		मका	
					परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	भोकरदन	भोकरदन	प्राथमिक	7	1386	8335	2390	8858	845	3249	11943	57101
2	जालना	जालना	उच्चतम	5	10512	78549	21819	131261	12381	62224	26448	129653
3	अंबड	अंबड	प्राथमिक	9	1060	7586	1853	9681	1383	6923	34	163
4	परतूर	परतूर	प्राथमिक	2	1849	13013	1498	8782	698	3503	10	47
5	मंठा	मंठा	प्राथमिक	0	380	2610	520	2900	10	40	10	50
एकूण				23	15187	110093	28080	161482	15317	75939	38445	187014

तक्ता क्रमांक :- 6.15 पुढे चालू...

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक							
					हरभरा		तुर		मुग		उडीद	
					परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये
1	2	3	4	5	14	15	16	17	18	19	20	21
1	भोकरदन	भोकरदन	प्राथमिक	7	1177	1459	497	6595	1317	11279	303	2404
2	जालना	जालना	प्राथमिक	5	1553	23044	13150	205315	11922	204844	11040	142749
3	अंबड	अंबड	प्राथमिक	9	80	1153	2033	28304	818	13847	159	1907
4	परतूर	परतूर	प्राथमिक	2	53	640	3266	49095	1771	27924	1075	13365
5	मंठा	मंठा	प्राथमिक	0	70	1000	1550	24100	995	16140	2360	26720
एकूण				23	1873	27296	20496	313409	16823	274034	14937	187145

तक्ता क्रमांक :- 6.15 पुढे चालू...

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक							
					कुळथी		मठ		गुळ		कापूस	
					परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये
1	2	3	4	5	22	23	24	25	26	27	28	29
1	भोकरदन	भोकरदन	प्राथमिक	7	0	0	1	15	0	0	600	12000
2	जालना	जालना	प्राथमिक	5	5	38	189	4246	21205	182344	22762	360458
3	अंबड	अंबड	प्राथमिक	9	3	22	96	2324	0	0	4751	87273
4	परतूर	परतूर	प्राथमिक	2	0.5	4	0	0	48	312	5446	97640
5	मंठा	मंठा	प्राथमिक	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण				23	8.5	64	286	6585	21253	182656	33559	557371

तक्ता क्रमांक :- 6.15 पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक :- 6.15 पुढे चालू...

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आयक							
					भुर्जमुम		सुर्यफुल		जवस		एरडी	
					परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये
1	2	3	4	5	30	31	32	33	34	35	36	37
1	भोकरदन	भोकरदन	प्राथमिक	7	0	0	23	223	0	0	100	1199
2	जालना	जालना	प्राथमिक	5	33	335	1252	11593	5	74	55	630
3	अंबड	अंबड	प्राथमिक	9	1	11	1	23	0.5	6	0	0
4	परतूर	परतूर	प्राथमिक	2	0	0	0	0	0	0	0	0
5	मंठा	मंठा	प्राथमिक	0	0	0	75	1185	2	38	0	0
एकूण				23	34	346	1351	13024	8	118	155	1829

तक्ता क्रमांक :- 6.15 पुढे चालू...

अ. क्र.	बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आयक							
					तीळ		करडी		इतर		एकूण	
					परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये	परिमाण	मूल्य रुपये
1	2	3	4	5	38	39	40	41	42	43	44	45
1	भोकरदन	भोकरदन	प्राथमिक	7	25	450	4	44	0	0	19551	113211
2	जालना	जालना	प्राथमिक	5	40	846	838	11657	90743	996199	245952	2546059
3	अंबड	अंबड	प्राथमिक	9	0.2	3	13	182	0	0	12286	159408
4	परतूर	परतूर	प्राथमिक	2	0	0	0	0	703	3899	16418	218224
5	मंठा	मंठा	प्राथमिक	0	7	88	45	600	30	115	6054	75586
एकूण				23	72	1387	900	12483	91476	1000213	300260	3112488

टिप :- वर्ष 2001-02 मध्ये उपबाजारपेठांच्या संख्येत मुख्य बाजारपेठांची संख्याही अंतर्भूत करण्यात आली होती. वर्ष 2002-03 मध्ये फक्त उपबाजार पेठांची संख्या दाखविण्यात आल्याने गेल्या वर्षाच्या तुलनेत उपबाजार पेठांच्या संख्येत फरक दिसून येतो.

आधार:- कृषी उत्पन्न बाजार समिती सर्व

तक्ता क्रमांक :- 6.16

जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे (31 मार्च, 2002 अखेर)

जिल्हा :- जालना

(रुपये हजारात)

अ.क्र.	तहसील	सावकारांची संख्या	व्यापा-यांना दिलेली कर्जे	व्यापा-या व्यतिरिक्त दिलेली कर्जे	एकूण (4+5)
1	2	3	4	5	6
1	भोकरदन	0	0	0	0
2	जाफ्राबाद	4	0	20	20
3	जालना	24	0	764	764
4	बदनापूर	1	0	14	14
5	अंबड	0	0	0	0
6	घनसाधनी	1	0	35	35
7	परतूर	3	0	110	110
8	मंठा	1	0	30	30
एकूण		34	0	973	973

टिप :- माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, तहकारांची संख्या, जालना

सार्वजनिक व अर्थसहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची माहिती

वर्ष : 2002-03

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	रुग्णालय	दवाखाने	प्रसूतीगृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्र	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्र	डॉक्टर	परिचारिका
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	भोकरदन	1	2	7	8	27	19	40
2	जाफ्राबाद	2	1	4	4	16	11	27
3	जालना	4	4	5	5	24	40	84
4	बदनापूर	0	1	4	4	18	7	22
5	अंबड	1	0	4	5	27	12	38
6	घनसांवगी	0	2	5	5	21	9	25
7	परतूर	1	0	5	4	18	11	28
8	मंठा	1	2	3	3	20	12	31
जिल्हा एकूण		10	12	37	38	171	121	295

तक्ता क्रमांक :-7.1 पुढे चालू...

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	खाटांची संख्या			उपचार केलेले अंतररुग्ण "00"			उपचार केलेले वाह्य रुग्ण "00"		
		एकूण	स्त्रिया-साठी	मुला-साठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
1	भोकरदन	82	41	21	5	6	3	249	381	98
2	जाफ्राबाद	84	42	21	4	12	1	82	128	25
3	जालना	160	80	39	79	67	11	511	731	260
4	बदनापूर	24	12	6	1	2	0	74	106	49
5	अंबड	60	30	15	10	20	8	131	314	188
6	घनसांवगी	30	15	7	2	5	2	118	206	106
7	परतूर	54	27	13	3	6	1	91	146	30
8	मंठा	52	26	12	54	63	8	623	118	23
जिल्हा एकूण		546	273	134	158	181	34	1879	2130	779

- टिप:-1) जालन्यातील क्षयरोग रुग्णालय सागच्यावर्षी दवाखान्यांमध्ये दर्शविण्यात आले होते ते यावर्षी रुग्णालयांमध्ये दर्शविण्यात आले आहे त्याचप्रमाणे परतूर व मंठा तालुक्यातील दवाखाने यावर्षी बंद झाल्यामुळे दवाखाने व रुग्णालयांच्या संख्येत फरक दिसून येतो.
- 2) मागिल वर्षी प्रसूतीगृहांची संख्या संबंधित विभागाकडून प्राप्त झाली नव्हती ती यावर्षी प्राप्त झाल्याने प्रसूतीगृहांची संख्या तक्त्यात अंतर्भूत करण्यात आली आहे.
- 3) ग्रामिण कुटुंब कल्याण केंद्र बंद झाल्याने मागिल वर्षाच्या तुलनेत डॉक्टर व परिचारिकांच्या संख्येत घट दिसून येते.
- 4) माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार-1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सानाथ रुग्णालय, जालना.

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प.जालना.

3) जिल्हा क्षयरोग अधिकारी, जालना.

4) मुख्याधिकारी नगरपरिषद, जालना.

तक्ता क्रमांक :-7.2
नोंदणी केलेल्या जन्म - मृत्यूंची संख्या - 2002

page-59

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	गाव/तालुका	ग्रामीण नागरी एकूण	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	भोकरदन	ग्रामीण	1319	901	2220	491	260	751	10	9	19
		नागरी	223	142	365	58	31	89	0	1	1
		एकूण	1542	1043	2585	549	291	840	10	10	20
2	जाफना	ग्रामीण	774	592	1366	189	143	332	4	10	14
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		एकूण	774	592	1366	189	143	332	4	10	14
3	जालना	ग्रामीण	1144	870	2014	252	172	424	10	11	21
		नागरी	4674	3854	8528	707	341	1048	4	3	7
		एकूण	5818	4724	10542	959	513	1472	14	14	28
4	बदनापूर	ग्रामीण	714	572	1286	208	129	337	6	11	17
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		एकूण	714	572	1286	208	129	337	6	11	17
5	अंबड	ग्रामीण	1116	834	1950	403	219	622	5	6	11
		नागरी	258	201	459	55	27	82	0	0	0
		एकूण	1374	1035	2409	458	246	704	5	6	11
6	घनसांवणी	ग्रामीण	721	530	1251	201	136	337	3	1	4
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		एकूण	721	530	1251	201	136	337	3	1	4
7	परतूर	ग्रामीण	326	227	553	108	56	164	1	0	1
		नागरी	379	317	696	116	32	148	0	0	0
		एकूण	705	544	1249	224	88	312	1	0	1
8	मंठा	ग्रामीण	762	560	1322	222	104	326	2	4	6
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		एकूण	762	560	1322	222	104	326	2	4	6
जिल्हा एकूण	ग्रामीण	6876	5086	11962	2074	1219	3293	41	52	93	
	नागरी	5534	4514	10048	936	431	1367	4	4	8	
	एकूण	12410	9600	22010	3010	1650	4660	45	56	101	

आधार:- आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक :-7.3
विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या वर्ष: 2002

जिल्हा :- जालना

अ.क्र.	मृत्यूचे कारण	मृत्यूंची संख्या
1	2	3
1	हिवताप	0
2	पट्टी	0
3	देवी	0
4	क्षय	52
5	न्युमोनिया	13
6	अमांश, अतिसार, गॅस्ट्रो	6
7	हृदय विकार	212
8	विषमज्वर	2
9	ककरोग	85
10	श्वसन क्रियेसंबंधी रोग	102
11	अपघात	
	अ) आत्महत्या	40
	ब) रहदारी वाहतूक	7
	क) इतर अपघात	156
12	इतर कारण	3985
	एकूण मृत्यू	4660

आधार:- आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

मातावाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस दोचपोसन 2002-2003 या चवकिरिता

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	एकूण ग्रामीण नागरी	त्रिगुणी लस ति.डो.	पोलियो	बीबीसी	गोपर	त्रिगुणी (डोज)	धनुर्वात लस		
								10 वर्षे	16 वर्षे	गरोदर स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	भोकरदन	एकूण	6386	6386	6023	6217	6756	7329	6352	7117
		ग्रामीण	6008	6008	5988	5887	6238	6893	5887	6715
		नागरी	378	378	35	330	362	436	465	402
2	जाफ्राबाद	एकूण	3350	3350	3295	3210	3488	3330	3337	3613
		ग्रामीण	3350	3350	3295	3210	3488	3330	3337	3613
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
3	जालना	एकूण	10701	10701	13031	9755	9256	9970	8451	12429
		ग्रामीण	4882	4882	4982	4293	4375	4855	4103	4934
		नागरी	5819	5819	8049	5262	4881	5115	4348	7495
4	बदनापूर	एकूण	3340	3340	3208	3151	3362	3434	3349	3571
		ग्रामीण	3340	3340	3208	3151	3362	3434	3349	3571
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अंबड	एकूण	5954	5954	4345	5039	5272	5473	4720	5158
		ग्रामीण	4305	4305	4273	4185	4493	4584	4171	4623
		नागरी	749	749	72	854	779	1089	549	535
6	घनसांवगी	एकूण	4057	4057	4135	4153	4156	4133	3773	4438
		ग्रामीण	4057	4057	4135	4153	4156	4133	3773	4438
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
7	परतूर	एकूण	3512	3512	2998	3238	3216	3596	3334	3515
		ग्रामीण	3010	3010	2916	2806	2906	2818	2635	3190
		नागरी	502	502	82	432	310	778	699	325
8	मंठा	एकूण	3181	3181	3119	2913	3104	2976	2317	3480
		ग्रामीण	3181	3181	3119	2913	3104	2976	2317	3480
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण	एकूण	39581	39581	40154	37678	38504	40241	35633	43321	
	ग्रामीण	32133	32133	31917	30739	32272	32823	29572	34564	
	नागरी	7448	7448	8237	6939	6332	7418	6061	8757	

आधार:- जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प. जालना.

जिल्हयातील कुटुंब नियोजन केंद्राची संख्या 2002-2003

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तहसील	एकूण ग्रामीण नागरी	31/3/03 रोजी असलेल्या केंद्राची संख्या	निर्वाचीकरण केलेल्यांची संख्या			लूप पध्दती L.U.C.D. संख्या	जननक्षम जोडप्यांची संख्या
				पुरुष नसबंदी	स्त्रियांची नसबंदी	एकूण नसबंदी		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	भोकरदन	एकूण	9	10	1847	1857	1436	44905
		ग्रामीण	8	10	1733	1743	1358	41617
		नागरी	1	0	114	114	78	3288
2	जाफ्राबाद	एकूण	4	35	975	1010	838	23924
		ग्रामीण	4	35	975	1010	838	23924
		नागरी	0	0	0	0	0	0
3	जालना	एकूण	6	35	3020	3055	2240	71012
		ग्रामीण	5	5	1663	1668	957	32521
		नागरी	1	30	1357	1387	1283	38491
4	बदनापूर	एकूण	4	6	1043	1049	812	21889
		ग्रामीण	4	6	1043	1049	812	21889
		नागरी	0	0	0	0	0	0
5	अंबड	एकूण	6	9	1522	1531	828	35359
		ग्रामीण	5	9	1428	1437	792	31004
		नागरी	1	0	94	94	36	4355
6	घनसांवगी	एकूण	5	4	1292	1296	948	31405
		ग्रामीण	5	4	1292	1296	948	31405
		नागरी	0	0	0	0	0	0
7	पस्तूर	एकूण	5	14	1050	1064	752	25966
		ग्रामीण	4	14	929	943	706	20763
		नागरी	1	0	121	121	46	5203
8	मंठा	एकूण	3	3	1007	1010	764	21994
		ग्रामीण	3	3	1007	1010	764	21994
		नागरी	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण	एकूण		42	116	11756	11872	8618	276454
	ग्रामीण		38	86	10070	10156	7175	225117
	नागरी		4	30	1686	1716	1443	51337

2001 चा जनगणनेनुसर तालुकावाड साक्षरता

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तालुका	साक्षरांची संख्या (हजारात)								
		ग्रामीण			नागरी			एकूण		
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	भोकरदन	82	46	128	6	4	11	88	50	138
2	जाफ्राबाद	48	29	77	--	--	--	48	29	77
3	जालना	65	35	100	86	65	151	152	100	252
4	वदनापूर	44	23	67	--	--	--	44	23	67
5	अंबड	60	34	95	10	7	17	70	41	111
6	घनसावगी	56	32	87	--	--	--	56	32	87
7	परतूर	37	21	57	11	8	18	47	28	76
8	मंठा	44	25	69	--	--	--	44	25	69
	एकूण	436	244	681	113	84	197	550	328	878

टिप :- 1) आकडे पूर्णाकात केल्याने बेरजा कदाचीत जुळणार नाहीत

आधार :- 2001 ची जनगणना (अस्थायी)

तक्ता क्रमांक 8.2

शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या वर्ष: 2001-02

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक संख्या				विद्यार्थी संख्या		प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या
			एकूण	रकाना 4 पैकी शिक्षिका	प्रशिक्षित	रकाना 6 पैकी शिक्षिका	एकूण	मुर्ती	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	पूर्व प्राथमिक शाळा	225	259	259	0	0	7766	3822	30
2	प्राथमिक शाळा:-								
	अ) एक शिक्षकी शाळा	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब) कनिष्ठ प्राथ.शाळा	575	1565	450	1449	405	63139	29545	40
	क) उच्च प्राथमिक शाळा	724	3631	642	3477	624	185176	89823	51
	ड) एकूण 1+2	1524	5455	1351	4926	1029	256081	123190	47
3	माध्यमिक शाळा	169	1874	274	1837	262	76740	29166	41
4	उच्च माध्यमिक शाळा	43	1142	196	1139	196	54938	20134	48
5	सामान्य शिक्षणची महाविद्यालये (कला,शास्त्र, वाणिज्य) **	13	335	27	335	27	13601	2585	41
	जिल्हा एकूण	1749	8806	1848	8237	1514	401360	175075	46

टिप :- ** संदर्भ वर्षाची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे मागील प्रकाशनातील माहितीच प्रकाशित केली आहे.

आधार:- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक 8.3

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि
मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 2001-02

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या										
		पूर्व प्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक (उच्च माध्यमिकसह)		सा. शिक्षणाची महाविद्यालये		एकूण		
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण (3+5+7+9)	मुली (4+6+8+10)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	पूर्व प्राथमिक	7766	3822	0	0	0	0	0	0	0	7766	3822
2	इयत्ता 1 ते 4	0	0	179055	85810	0	0	0	0	0	179055	85810
3	इयत्ता 5 ते 7	0	0	124145	56043	0	0	0	0	0	124145	56043
4	इयत्ता 8 ते 10	0	0	0	0	58868	21636	0	0	0	58868	21636
5	इयत्ता 11 ते 12	0	0	0	0	17978	5182	0	0	0	17978	5182
6	उच्च माध्यमिक नंतर	0	0	0	0	0	0	9777	1804	0	9777	1804
जिल्हा एकूण		7766	3822	303200	141853	76846	26868	9777	1804	0	397589	174347

तक्ता क्रमांक 8.3 पुढे चालू--

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची संख्या											
		अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		विमुक्त जाती		भटक्या जमाती		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागासवर्गीय	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	17	18	19	20
1	पूर्व प्राथमिक	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
2	इयत्ता 1 ते -	30148	14392	4715	2260	17298	8182	14853	7113	26667	12638	93681	44585
3	इयत्ता 5 ते 7	18668	8378	2740	1254	9569	3772	10963	4728	18041	8375	59981	26507
4	इयत्ता 8 ते 10	8449	2946	1382	506	4082	1137	5009	1716	8855	3571	27777	9676
5	इयत्ता 11 ते 12	1738	500	428	131	840	210	1254	301	2420	774	6680	1916
6	उच्च माध्यमिक नंतर	781	221	84	12	207	13	670	153	825	147	2567	546
जिल्हा एकूण		59784	26437	9349	4163	31996	13314	32749	14011	56808	25505	190686	83430

टिप:- 1) उ.ना. = उपलब्ध नाही.

2) अ.क्र.6 ची सदर्थ वर्षाची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे मागील प्रकाशनातील माहितीच प्रकाशित केली आहे.

आधार:- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था वर्ष : 2002-03

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या													
			अनु. जाती		अनु. जमाती		इ.मा.व.		एकूण मागासर्गीय		बिगर मागास		एकूण विद्यार्थी		एकूण शिक्षक	
			एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	शिषिका
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	शिक्षण विषयक ** पदवी महाविद्यालये	6	38	9	8	2	150	17	196	28	204	29	400	57	42	8
2	विधी महाविद्यालये	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	वैयक्तिक महाविद्यालये	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	आयुर्वेदिक महाविद्यालये	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	अभियांत्रिकी ** महाविद्यालये	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	इतर															
	अ) तंत्रनिकेतन **	1	63	1	9		144	4	216	5	245	16	461	21	21	0
	ब) आय.टी.आय	8	113	25	5	0	99	6	217	31	441	100	658	131	64	5
	क) डी.एड.	5	27	13	11	4	78	44	116	61	125	77	241	138	32	2
	ड) जी.सी.डी.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	इ) औषध निर्माण ** पदविका	1	0	0	2	0	7	0	9	0	52	5	61	5	7	0

टीप:- 1) यात वि.एड. आणि वि.पी.एड. महाविद्यालयाचा समावेश आहे.

2) ** संदर्भ वर्षाची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे मागील प्रकाशनातील माहितीच प्रकाशित केली आहे.

आधार:-1) उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे.

2) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 8.5

आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती वर्ष 2002-03

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	मागास संस्था	लाभार्थ्यांची संख्या							एकूण	प्रत्यक्ष खर्च (रुपये हजारात)
		कनिष्ठ महाविद्यालये 11 वी, 12 वी	उच्च शिक्षण	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	वैयक्तिक महाविद्यालये	इतर महाविद्यालये	इतर संस्था	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	0	1975	8526	0	0	0	550	11051	2550	

आधार:- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	योजना	योजनांतर				योजनांतर्गत				एकूण खर्च			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदाना-व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांध-काम	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना-व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांध-काम	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना-व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांध-काम	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	जिल्हा परिषद	615690	0	0	615690	5368	0	0	5368	621058	0	0	621058
2	नगरपरिषद	0	0	0	0	63	0	0	63	63	0	0	63
3	कटक मंडळ				0				0	0	0	0	0
4	महानगरपालिका				0				0	0	0	0	0
5	बांधकाम अनुदाना-व्यतिरिक्त इतर खर्च				0				0	0	0	0	0
	जिल्हा एकूण	615690	0	0	615690	5431	0	0	5431	621121	0	0	621121

आधार:- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक :-8.7

जिल्ह्यातील व्यावसाय मार्गदर्शन (कमिश्न महाविद्यालये) व तांत्रिक शाळा (आठवी ते बारावी)

जिल्हा :- जालना.

2002-03

6	बाब	परिमाण	माहिती वर्ष 2002-03
1	2	3	4
1	शाळांची संख्या	संख्या	8
2	पटावरील विद्यार्थी संख्या		
	अ. मुले	संख्या	1099
	ब. मुली	संख्या	232
	एकूण (अ+ब)	संख्या	1331
	एकूण खर्च	रुपये हजारात	6744

आधार:- जिल्हा व्यावसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक:- 8.8

जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम 2002 - 03

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तहसील	निरंतर शिक्षण केंद्राची संख्या			पटावरील उमेदवारांची संख्या
		प्रमुख नि. शि. कें.	नि. शि. कें.	एकूण	
1	2	3	4	5	6
1	भोकरदन	8	75	83	-
2	जाफ्रावाद	4	41	45	-
3	जालना	8	71	79	-
4	बदनापूर	4	41	45	-
5	अंबड	6	58	64	-
6	चनसावगी	6	50	56	-
7	परतूर	4	41	45	-
8	मळा	5	43	48	-
	जिल्हा एकूण	45	420	465	-

टिप:-दिनांक 01/04/2002 पासून निरंतर शिक्षण केंद्रे निधी अभावी बंद करण्यात आली आहेत

आधार:- शिक्षणाधिकारी (निरंतर शिक्षण) जालना.

तक्ता क्रमांक :- ८.७

शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था २०००-२००१

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	माहिती
	२	३	४
	शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था संख्या		
	अ. पदवीस्तर	संख्या	७
	ब. पदवीपूर्व स्तर	संख्या	८
	क. शाळास्तर	संख्या	०
२	पटावरील संख्या		
	अ. पदवीस्तर	संख्या	६६७
	ब. पदवीपूर्व स्तर	संख्या	८२१
	क. शाळास्तर	संख्या	०
३	एकूण खर्च (रुपये)		
	अ. पदवीस्तर	संख्या	उ.ना.
	ब. पदवीपूर्व स्तर	संख्या	उ.ना.
	क. शाळास्तर	संख्या	उ.ना.

टिप:- १) उ.ना. = उपलब्ध नाही

२) सदरचा तक्ता हा सन २०००-०१ च्या माहितीनुसार आहे

आधार:- शिक्षण, संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक ८.१०

तालुकावार शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रीडागणे, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक इत्यादी माहिती सन २००२-०३

जिल्हा :- जालना

अ. क्र.	तालुक्याचे नाव	शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये (संख्या)	अधिकृत क्रीडागणे व्यायाम शाळा, (संख्या)	खेळाच्या स्टेडियम ची (संख्या)	अधिकृत जलतरण तलाव (संख्या)	वर्षात पेटलेली क्रीडा प्रशिक्षणे, शिचिरे (संख्या)	राज्य पातळीवर निवड झालेल्या खेळाडूंची संख्या			क्रीडा शिष्यवृत्ती धारकांची संख्या		
							मुले	मुली	एकूण	मुले	मुली	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
१	भोकरदन	१	१	१	०	१	०	०	०	०	०	०
२	जाफ्राबाद	०	०	०	०	०	३	०	३	०	०	०
३	जालना	२	३	२	०	३	३	१२	१५	१	०	१
४	बदनापूर	०	१	०	०	०	२	०	२	०	०	०
५	अंबड	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६	घनसांवगी	०	०	०	०	०	०	१	१	०	०	०
७	परतूर	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
८	मंठा	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जिल्हा एकूण		३	८	३	०	४	८	१३	२१	१	०	१

टिप :- १) वर्ष २००२-०३ मध्ये ५ क्रीडागणांच्या विकासाला अनुदान दिल्यामुळे त्यांची संख्या ८ झाली आहे.

२) माहिती वरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा क्रीडा अधिकारी जालना.

तक्ता क्रमांक 9.1 (अ)
रेल्वे मार्गांची लांबी (31 मार्च 2003 अखेर)
जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	रेल्वे मार्ग	लांबी किलो मीटर मध्ये
1	2	3
1	1] ब्राह्म गेज [एकेरी]	88
	2] दुहेरी	0
	3] तिहेरी व अधिक	0
2	मिटर गेज	0
3	नॅरो गेज	0
एकूण रेल्वे मार्ग		88

आधार :- आधिक प्रमुख दक्षिण मध्ये रेल्वे, जालना.

तक्ता क्रमांक 9.1 (ब) page-67
रेल्वे स्थानकांची तपसिलानार माफी (31 मार्च 2003 अखेर)

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तहसील	रेल्वे स्थानकांची नाव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वे क्षेत्र विभाग
1	2	3	4	5
1	वदनापूर	वदनापूर	ब्राह्मगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
2	जालना	जालना	ब्राह्मगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
		सारवाडी	ब्राह्मगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
		कोढी	ब्राह्मगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
3	घनसावणी	राजनी	ब्राह्मगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
		पारहावाव	ब्राह्मगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
4	परतूर	परतूर	ब्राह्मगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
		उस्मानपूर	ब्राह्मगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
		सातोना	ब्राह्मगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे

आधार :- स्थानक प्रमुख दक्षिण मध्ये रेल्वे, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 9.2

प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्याची लांबी 31 मार्च, 2003 अखेर

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	बाब	रस्त्याचा प्रकार							
		राष्ट्रीय महामार्ग	प्रमुख राज्यमहा मार्ग	राज्यमहा मार्ग	प्रमुख जिल्हा रस्ते	द्वतर जिल्हा रस्ते	बोट्या-तील रस्ते	द्वतर योजने-त्तर	एकूण रस्त्याची लांबी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	सिमंट कॉक्रीट	-	-	-	-	-	-	-	-
	अ. सा.बां. वि.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब. जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	-
क. न.पा./म.न.पा.		-	-	-	-	-	-	67.76	67.76
2	डांबरी	-	-	-	-	-	-	-	-
	अ. सा.बां. वि.	22.00	43.30	1053.64	127.30	-	-	-	1246.24
	ब. जिल्हा परिषद	-	-	-	224.20	215.80	173.76	-	613.76
क. न.पा./म.न.पा.		-	-	-	-	-	-	167.75	167.75
3	खडीचे	-	-	-	-	-	-	-	-
	अ. सा.बां. वि.	-	-	55.50	11.00	-	-	-	66.50
	ब. जिल्हा परिषद	-	-	18.65	411.71	396.90	601.26	-	1428.52
क. न.पा./म.न.पा.		-	-	-	-	-	-	104.33	104.33
4	द्वतर माल वापरून देलेले	-	-	-	-	-	-	-	-
	अ. सा.बां. वि.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब. जिल्हा परिषद	-	-	12.10	75.74	118.40	176.45	-	382.69
क. न.पा./म.न.पा.		-	-	-	-	-	-	-	-
5	द्वतर	-	-	-	-	-	-	-	-
	अ. सा.बां. वि.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब. जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	-
क. न.पा./म.न.पा.		-	-	-	-	-	-	14.53	14.53
6	एकूण लांबी	-	-	-	-	-	-	-	-
	अ. सा.बां. वि.	22.00	43.30	1109.14	138.30	-	-	-	1312.74
	ब. जिल्हा परिषद	-	-	30.75	711.65	731.10	951.47	-	2424.97
क. न.पा./म.न.पा.		-	-	-	-	-	-	354.37	354.37
जिल्हा एकूण		22.00	43.30	1139.89	849.95	731.10	951.47	354.37	4092.08

टिप :- 1) जिल्हा परिषदेकडे असलेले काही राज्यमार्ग सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे हस्तांतरित करण्यात आल्यामुळे

जिल्हा परिषदेकडील राज्य महामार्गाच्या आकडेवारीत यावर्षी तफावत दिसून येते

2) माहिती बरोबर असल्याची खात्री करण्यात आली आहे.

आधार: 1) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग क्रमांक 1 व क्रमांक 2, जालना.

2) कार्यकारी अभियंता, (बांधकाम) जिल्हा परिषद, जालना.

वापरात असलेली मोटर वाहनांची संख्या (31 मार्च, 2003 वर्षाअखेर)

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	वाव	संख्या
1	2	3
1	मोटर वाहने - जी, स्कूटर्स/मोपेड इत्यादी.	42427
2	मोटारी - स्टेशन वॅग्स	4303
3	टॅक्सी कॅब्स	440
4	स्वयंचालित शिक्षा	
	अ. खाजगी	52
	ब. सार्वजनिक (टॅक्सी)	2325
5	स्टेट करेजस	
	1. डिझेलवर चालणा-या	242
	2. पेट्रोलवर चालणा-या	0
	कॅनॅराटी वाहने	
	1. डिझेलवर चालणा-या	43
	2. पेट्रोलवर चालणा-या कॉन्ट्रॅक्ट करेजस	0
6	मालमोटारी - खाजगी वाहने	
	1. डिझेलवर चालणा-या	107
	2. पेट्रोलवर चालणा-या	0
	मालमोटारी - सार्वजनिक वाहने	
	1. डिझेलवर चालणा-या	2835
	2. पेट्रोलवर चालणा-या	0
7	रुग्णवाहिका	55
8	शाळेच्या बसेस	7
9	खाजगी सेवा देणारी वाहने (अनुयान)	10
10	जोड वाहने	0
11	ट्रॅक्टर्स	3841
12	ट्रेलर	3448
13	इतर	23
	जिल्हा एकूण	60158

आधार:- प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, औरंगाबाद.

तक्ता क्रमांक 9.4

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची (प्रवासी) वाहतूक आकडेवारी (2002-2003 वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	वाव	उपक्रमाचे नांव महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, जालना विभाग, जालना.
1	2	3
1	वर्षाअखेरीस मार्गांची संख्या	270
2	मार्गांची एकूण लांबी (कि.मी.)	19307.4
3	मार्गांची सरासरी लांबी (कि.मी.)	71.49
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	231
5	रस्त्यावर धावणा-या बसगाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	217
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी (लाखात)	0.80
7	वाहतूकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न (रुपये लाखात)	360341
8	दर प्रवाशांसाठी मिळालेले सरासरी उत्पन्न पैशामध्ये	1230

आधार:- विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, विभाग जालना.

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	मार्गाचे नाव अचळपासस्था खेड्याचे/ शहराचे नांव	रस्त्या- धी रुंदी (मीटर)	रस्त्याची लांबी (कि.मी.)	पुष्ट भागाचा प्रकार	जलयगती वाहन					मयगती वाहन				दर विचणी सरासरी मान भार
					काठ, जीव्य	घर गाड्या	भाल नोदर दुत	नोदर साय- फल कुटर्त	एकूण 6 ते 9	जना- वरां- कडुन ओड- ली जा- णारी	साय- कल	इतर वाहने	एकूण 11 ते 13	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
13	जालना सिदखेड राजा रस्ता एस.आर.पी.एफ. राज्य मार्ग क्र.177													
	1) जालना	5.50	0/200	डांबर	951	158	1033	1387	3529	150	93	86	329	11741
14	भोकरदन हसनबाद रस्ता राज्य मार्ग क्र.178 .													
	1) कुभारी	3.70	8/00	डांबर	128	14	200	97	439	158	129	178	465	2407
15	खुलताबाद-राजूर-पुलंबी-राजूर-अकोला रस्ता, राज्य मार्ग क्र.180													
	1) तळेगाव	5.50	21/00	डांबर	309	22	494	323	1148	311	0	450	761	5565
	2) राजूर	3.70	77/00	डांबर	348	22	486	315	1171	324	227	0	551	5897
16	चिखली-केंडारी-बदनापूर-नानेगांव रस्ता, राज्य मार्ग क्र.180 A													
	1) बदनापूर	3.70	22/0	डांबर	307	0	89	187	585	84	197	43	324	1345
	2) रोशनगांव	3.70	30/00	डांबर	702	9	645	420	1776	426	225	202	853	6894
	3) जामखंड	3.30	31/400	डांबर	763	50	635	234	1732	484	111	263	858	7984
	4) किनगांव	3.70	22/00	डांबर	653	41	625	340	1659	409	138	445	992	7080
17	भोकरदन-जालना-परतूर रस्ता, राज्य मार्ग क्र.181													
	1) जालना	5.50	50/600	डांबर	1219	206	1394	1041	3860	392	374	0	766	15940
	2) भोकरदन	5.50	1/200	डांबर	830	152	1574	829	3385	476	575	20	1071	17435
18	कन्नड-पिंशोर-सिल्लोड-भोकरदन-जाफ्राबाद रस्ता, राज्य मार्ग क्र.183													
	1) भोकरदन	3.70	77/200	डांबर	943	171	853	776	2743	743	401	385	1529	11522
	2) इब्राहिमपूर	5.50	55/200	डांबर	1001	151	1279	648	3079	298	78	0	376	16359
	3) गोंधनबंडा	5.50	108/00	डांबर	545	143	601	453	1742	355	299	245	899	8164
19	बुलढापा-धाड-माहोरा रस्ता, राज्य मार्ग क्र.193													
	1) वादूर	5.50	42/00	डांबर	2237	132	854	723	3946	511	147	58	716	11078
20	जाफ्राबाद-वरुड-चिखली रस्ता, राज्य मार्ग क्र.205													
	1) वेजळगाव उगले	3.70	3/200	डांबर	767	105	350	708	1931	554	361	290	1205	6358
21	सोलापूर-बीड-औरंगाबाद-धुळे रस्ता, राष्ट्रीय महामार्ग क्र.211													
	1) शहागड	7.00	222/00	डांबर	1789	417	2497	1430	6133	775	409	787	1971	32315
	2) दोनगाव	7.00	243/00	डांबर	1886	312	1700	544	4442	525	109	416	1050	21419
	3) पाचोड	7.00	252/00	डांबर	1575	214	2714	1398	5901	171	334	335	840	34989
22	हट्टा-तळणी रस्ता, राज्य मार्ग क्र.218													
	1) तळणी	3.70	48/00	डांबर	158	8	163	107	436	200	69	168	437	1874
23	वादूर-जयपूर रस्ता, प्रमुख जिल्हा मार्ग क्र.12													
	1) जयपूर	3.70	20/00	डांबर	246	14	214	121	595	300	91	218	609	3460
24	मठा-नळडोह-उस्वद-देवठाणा रस्ता, प्रमुख जिल्हा मार्ग क्र.13													
	1) नळडोह	3.70	18/200	डांबर	210	15	87	87	399	99	48	84	231	1282
25	गाडेजळगांव-वाकुळणी रस्ता, प्रमुख जिल्हा मार्ग क्र.20													
	1) वाकुळणी	3.70	13/500	डांबर	822	10	615	504	1949	373	194	188	755	6951

आधार:- 1) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग क्रम. 5-1, जालना

2) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग क्रमांक-2, जालना.

नहत्याच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना मे-2002 या वर्षाकरिता

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	सागाचे नाव जवळपासच्या जेठयारी शहरसह	रस्त्याची रूंदी (मीटर)	रस्त्याची लांबी (कि.मी.)	पृष्ठ भागाचा प्रकार	जलदगती वाहने					मंदगती वाहने				दर दिवशी सरासरी वाहन मात्र
					कार, जीप	बस गाड्या	माल गोदर ट्रक	मोटार साय- कल स्कुटर्स	एकूण 6 ते 9	जना- वरां- कडुन ओढ- ली जा- णारी	साय- कल	इतर वाहन	एकूण 11 ते 13	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	औरंगाबाद-जालना परतूर-परभणी रस्ता, राज्य मार्ग क्र.6													
	1) वाटूर	7.00	110/00	डांबर	375	102	355	330	1162	348	115	286	749	475
	2) परतूर	7.00	123/00	डांबर	385	102	371	194	1052	338	117	243	698	489
	3) सातोना	7.00	140/00	डांबर	369	85	333	275	1062	296	111	230	637	437
2	औरंगाबाद-पैठण-शहागड-गवई-घनसावंगी-जालना, राज्य मार्ग क्र.30													
	1) शहागड	3.70	10/00	डांबर	691	45	850	253	1839	458	119	385	962	942
3	अहमदनगर-तिनगाव-शिवगांव-पैठण-पायरी-परभणी रस्ता, राज्य महामार्ग क्र.143													
	1) अंबड	5.50	144/00	डांबर	999	75	1241	341	2656	276	173	490	939	1321
	2) सिदखेड	3.70	179/00	डांबर	390	62	411	262	1125	372	197	201	770	555
	3) कु.पिंपळगांव	3.70	187/00	डांबर	373	65	416	256	1110	284	211	204	699	555
4	औरंगाबाद-तिसगाव-शिवगांव-परतूर-परभणी-वसमत रस्ता, राज्य मार्ग क्र.148													
	1) आची	3.70	204/00	डांबर	175	65	208	191	639	282	190	196	668	300
5	खामगाव-मेहकर-लोणार-तळणी-मंडा रस्ता, राज्य मार्ग क्र.171													
	1) सरहद वडगाव	3.70	101/600	डांबर	278	59	261	103	701	139	140	78	357	341
	2) तळणी	3.70	136/800	डांबर	399	57	429	160	1045	187	108	97	392	480
6	दुणकी-शे.व-खामगाव-नेर-शे.व रस्ता भाग चिाळी पुतळी नेर शेपली रस्ता, राज्य मार्ग क्र.172													
	1) नेर	3.70	162/00	डांबर	667	22	595	540	1824	566	142	331	1039	761
7	दुणकी-शे.व-खामगाव-दुसरवीड-शे.व-राजणी-कुंभार पिंपळगाव-राजा टाकळी ते जिल्हा सरहद रस्ता, राज्य मार्ग क्र.173													
	1) पाडळी	3.70	226/00	डांबर	356	11	311	195	873	341	141	151	633	370
8	वडीगोत्री-दु.व-पिंपळगाव-जांब-परतूर भाग जांब-परतूर रस्ता, राज्य मार्ग क्र.174													
	1) पैठण	3.70	6/00	डांबर	229	8	252	715	1283	402	174	178	754	345
	2) जांब	3.70	47/00	डांबर	166	60	170	222	618	332	255	124	711	274
	3) तिर्थपूर	3.70	27/00	डांबर	310	13	547	105	975	397	186	125	708	545
9	देंठ्या-शे.व-...-लोणी सावंगी ते जिल्हा सरहद, राज्य मार्ग क्र.174A													
	1) शे.व	3.70	15/00	डांबर	173	107	271	713	1264	179	207	85	471	357
10	किनगाव-पारनेर-राणी उंचेगाव-वोर राजणी-पारडगाव-परतूर रस्ता, राज्य मार्ग क्र.175													
	1) राणी उंचेगाव	3.70	44/00	डांबर	425	47	289	185	946	266	117	113	496	399
	2) पारनेर	5.50	24/200	डांबर	691	45	772	250	1758	458	143	464	1065	796
11	मलकापूर बुलढाणा देउळगावराजा जालना वडीगोत्री रस्ता, राज्य मार्ग क्र.176													
	1) गोंदेगाव	5.50	142/200	डांबर	1253	695	1080	543	3571	69	290	0	359	1694
	2) कुंभेफळ	5.50	159/00	डांबर	1286	400	2007	527	4220	517	176	465	1158	2452
	3) अंबड	5.50	180/00	डांबर	1440	270	1779	459	3948	451	239	496	1186	2152
	4) वडीगोत्री	5.50	201/600	डांबर	1008	71	1265	271	2615	426	144	290	860	1367
12	वडी लामुरा-झिप्री-मुखापूरी-तिर्थपूरी-गगळ रस्ता, राज्य मार्ग क्र.176 A													
	1) झिप्री तांडा	3.70	0/00	डांबर	786	47	807	257	1897	412	112	307	831	913
	2) तिर्थपूरी	3.70	21/00	डांबर	229	22	500	89	840	423	292	276	991	529

पोस्ट, तारघरे व दुरध्वनी सेवा व दुरदर्शन संच यांची आकडेवारी
(वर्ष 2002-03 अखेर)

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोस्टांची संख्या	193
2	तारघरांची संख्या	13
3	पत्र पेट्यांची संख्या	930
4	पोस्टमनांची संच संख्या	
	अ. नियमित आस्थापने वरिल	30
	ब. नियमित आस्थापने व्यतिरिक्त	0
5	दुरध्वनी संख्या	37325
6	पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	184
7	पोस्टाची पत्रवाटपांची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	971
8	शासनाने पाटप केलेल्या दुरदर्शन संचाची संख्या	-

आधार:-अधिक्षक, डारुघर, जालना

तक्ता क्रमांक:- 10.1

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च
(वर्ष 2002-03 करिता)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ.क्र.	बाब	ग्रामपंचायत	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
1	2	3	4	5
	संख्या	785	1	4
अ)	प्राप्ती			
	1. सुरुवातीची शिल्लक	9518	153315	59619
	2. अनुदाने व वर्गणी	22718	1169266	92728
	3. चालू वर्षातील उत्पन्न	69444	1382158	201454
	एकूण प्राप्ती	101680	2704739	353801
ब)	खर्च			
	चालू वर्षातील खर्च	93368	2483413	268504
	अखेरची शिल्लक	8312	221326	85297
	एकूण खर्च	101680	2704739	353801

टिप:-वर्ष 2001-02 मध्ये संबंधितांनी जिल्हा परिषदेची अखेरची शिल्लक चुकीची दिली होती त्यात यावर्षी दुरुस्ती केल्यामुळे वर्ष 2001-02 च्या अखेरच्या शिल्लकीत व 2002-03 च्या सुरुवातीच्या शिल्लकी बदल झालेला दिसून येतो.

आधार:-1) मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

2) उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

3) मुख्य अधिकारी, न.प.,सर्व.

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च
(वर्ष 2002-2003 करिता)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट ग्राम-पंचायतीची संख्या	उत्पन्न									
			संरुवातीची शिल्लक	सहाय्यक अनुदाने		अंशदान	देणगी	कर	शुल्क	इतर	एडू 5 ते 11	एकूण (4 +12)
				शासकीय	इतर							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	भोकरदन	127	454	315	844	0	10	5901	765	825	8660	9114
2	जाफ्र बाद	74	799	1912	77	0	165	6238	1120	414	9926	10725
3	जालना	120	1441	3503	350	0	0	6992	253	802	11900	13341
4	बदनापूर	81	1236	2881	401	0	1	7769	793	738	12583	13819
5	अंबड	111	437	4068	50	0	40	8768	453	1402	14781	15218
6	घनसावगी	98	1811	1585	1350	0	0	9158	132	361	12586	14397
7	परतूर	81	1456	415	836	188	0	6856	491	170	8956	10412
8	मंठा	93	1884	1239	1808	0	680	7639	506	898	12770	14654
जिल्हा एकूण		785	9518	15918	5716	188	896	59321	4513	5610	92162	101680

तक्ता क्रमांक:- 10.2 पुढे चालू...

अ. क्र.	पंचायत समिती	खर्च										
		आरोग्य सेवा	सार्व-जनिक बांध-काम	सामा-जिक नैतिक वृध्दी	प्रशा-सन	समाज कल्याण	पशु-धनाचे संव-र्धन	जमीन मह-सूल व देख-भाल	इतर	स्तंभ 14 ते 21 ची बेरीज	अखेर ची शिल्लक (रकामा 13-22)	एकूण 22+23
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	भोकरदन	1623	2257	374	2578	754	19	0	780	8385	729	9114
2	जाफ्र बाद	4335	2191	326	1902	1097	0	0	10	9861	864	10725
3	जालना	3574	2955	101	4176	196	0	0	0	11002	2339	13341
4	बदनापूर	5193	2064	312	2349	2395	60	0	1	12374	1445	13819
5	अंबड	5400	3529	176	4847	1086	0	0	0	15038	180	15218
6	घनसावगी	5477	3019	56	5104	548	0	0	0	14204	193	14397
7	परतूर	4461	2228	887	840	946	0	0	361	9723	689	10412
8	मंठा	4984	3142	0	2844	1786	25	0	0	12781	1873	14654
जिल्हा एकूण		35047	21365	2232	24640	8808	104	0	1152	93368	8312	101680

आधार:- उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, (पंचायत), जिल्हा परिषद, जालना.

जिल्हा परिषदेचे बाबयार उत्पन्न व खर्च (2002-03 या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ.क्र.	लेखाशिर्ष	प्रत्यक्ष 2001-02	सुधारित 2002-03	अंदाज 2003-04
1	2	3	4	5
(एक) 1	जमा			
	1. स्वनिमित्त उत्पन्न			
	अ. स्थानिक उपकर मुद्रांक शुल्कासह	659	4784	10821
	ब. शिक्षण	270	96	5
	क. कृषि	0	0	0
	ड. इमारत व दळणवळण	230	0	200
	इ. इतर	8110	0	9200
	एकूण (1)	9269	4880	20226
2	शासकीय अनुदाने			
	अ. सहेतूक अनुदान	794403	257375	70534
	ब. आस्थापना अनुदान	190309	775603	0
	क. योजनांतर्गत योजनेसाठी अनुदान	154971	46312	68495
	ड. इतर	240422	89976	14847
	एकूण (2)	1380105	1169266	153876
3	कर्जे			
	अ. कर्जे व अग्रिम	0	0	200
	ब. ठेवी व अग्रिम	125370	124353	11900
	क. वित्त प्रेषण	1096073	1252925	0
	ड. इतर	0	0	0
	एकूण (3)	1221443	1377278	12100
4	आरंभीची शिल्लक	138489	153315	221326
	एकूण (1+2+3+4)	2749306	2704739	407528
(दोन) 1	खर्च			
	अ. सामान्य प्रशासन	105586	99986	5752
	ब. शिक्षण	628840	526282	9258
	क. वैयक्तिक	85563	120901	187
	ड. पशुसंवर्धन	12512	12915	2849
	इ. इमारती व दळणवळण	171463	63750	62888
	फ. समाज कल्याण	24065	17626	25521
	ग. सिंचन	70021	36460	31793
	ह. कृषि	17062	550	28436
	न. इतर	219592	241062	27644
	एकूण (अ ते न)	1334704	1119532	194328
2	कर्जे			
	अ. कर्जे व अग्रिम	350	275	200
	ब. ठेवी व अग्रिम	156790	130125	11900
	क. वित्त प्रेषण	1104147	1233481	0
	ड. इतर	0	0	0
	एकूण (अ ते ड)	1261287	1363881	12100
3	अखेरची शिल्लक	153315	221326	201100
	एकूण खर्च (1+2+3)	2749306	2704739	407528

टिप:-वर्ष 2001-02 मध्ये संबंधितांनी अखेरची शिल्लक चुकीची दिली होती त्यात यावर्षी दुरुस्ती केल्यामुळे वर्ष 2001-02

च्या अखेरच्या शिल्लकीत व 2002-03 च्या सुरुवातीच्या शिल्लकीत बदल झालेला दिसून येतो.

आधार:- मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, जालना.

महानगरपालिका, कटक मंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च

(वर्ष: 2002 - 03 वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	महानगर पालिका/ कटक मंडळे/ नगर पालिका	सुरुवातीची शिल्लक	अनुदाने व वर्गणी		नगरपालिकेचे दर व कर				नगर पालिके-चा माल-मत्तेपातून मिळालेला एकूण महसूल	इतर	एकूण उत्पन्न (4+5+9+10+11)
			शासकीय	इतर	जकात	घर व जमीन यावरील कर	इतर	एकूण (6+7+8)			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	भोकरदन	2264	5454	4421	0	661	117	778	972	98	11723
2	जालना	48963	137726	0	0	18450	11860	30310	12457	70188	250681
3	अंबड	5312	11875	0	0	771	678	1449	467	403	14194
4	परतूर	3080	9985	3034	0	2819	543	3362	693	510	17584
जिल्हा एकूण		59619	165040	7455	0	22701	13158	35899	14589	71199	294182

तक्ता क्रमांक :- 10.4 पुढे चालू.

अ. क्र.	महानगर पालिका/ कटक मंडळे/ नगर पालिका	सुरुवातीची शिल्लकी सह (3+12)	खर्च								अखेरची शिल्लक	एकूण (21+22)
			सामान्य प्रशासन	कर वसुली चा खर्च	सार्वजनिक सुरक्षा	सावजनिक अरोरा व सोयी	सार्वजनिक बांध काम	शिक्षण	इतर	एकूण (14 ते 20)		
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1	भोकरदन	13987	661	626	554	3759	3780	0	677	10057	3930	13987
2	जालना	299644	4329	13840	7797	55783	4272	18173	127271	231465	68179	299644
3	अंबड	19506	952	1370	440	4835	1769	157	2358	11881	7625	19506
4	परतूर	20664	1472	1734	531	4239	4868	105	2152	15101	5563	20664
जिल्हा एकूण		353801	7414	17570	9322	68616	14689	18435	132458	268504	85297	353801

आधार:- जिल्ह्यातील सर्व नगरपालिका.

तयता क्रमांक 11.1

विविध विकास शिवायालील शालेला योजनांतर्गत खर्च 2002 -2003

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास व शिर्ष व उपशिर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवरील खर्च							
		जिल्हा वार्षिक योजना				स्टेट पूल	अनुशोध	एकूण	
		बिगर आदिवासी	आदिवासी क्षेत्रा-लाहरीत	विशेष घटक योजना	एकूण				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
एक)	कृषि संलग्न सेवा								
1	पिक संवर्धन	20.69	2.87	121.10	144.66	0	0	144.66	
2	फलोत्पादन	2.50	0.00	0.00	2.50	0	0	2.50	
3	मृद व जल संधारण	5.12	0.00	0.00	5.12	0	0	5.12	
4	पशुसंवर्धन	6.39	0.05	5.16	11.60	0	0	11.60	
5	दुग्ध व्यवसाय विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0	0	0.00	
6	मत्स्य व्यवसाय	0.39	0.00	0.00	0.39	0	0	0.39	
7	पणन कोठारे व बखारी	0.00	0.00	0.00	0.00	0	0	0.00	
8	बने	15.41	0.00	0.00	15.41	0	0	15.41	
9	सहकार	5.08	0.00	3.00	8.08	0	0	8.08	
	एकूण एक	55.58	2.92	129.26	187.76	0.00	0.00	187.76	
दोन)	ग्रामीण विकास								
1	सुवर्ण जयंती ग्रामस्वयंरोजगार विकास कार्यक्रम	49.84	0.10	7.26	57.20	0	0	57.20	
2	अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	6.64	0.00	0.00	6.64	0	0	6.64	
3	जवाहर रोजगार योजना	199.75	0.00	132.75	332.50	0	0	332.50	
4	रोजगार हमी योजना	100.00	0.00	0.00	100.00	0	0	100.00	
5	जमीन सुधारणा	0.00	0.00	0.00	0.00	0	0	0.00	
6	सामुहिक विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0	0	0.00	
7	ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0	0	0.00	
	एकूण दोन	356.23	0.10	140.01	496.34	0.00	0.00	496.34	
तीन)	पाटबंधारे व पुर नियंत्रण								
1	लघु पाटबंधारे, स्था.क्षेत्र	89.59	0.00	0.00	89.59	0	0.00	89.59	
2	जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	
3	आयकट विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	
4	पुर नियंत्रण कामे	0.00	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	
	एकूण तीन	89.59	0.00	0.00	89.59	0	0.00	89.59	

तयता क्रमांक 11.1 पृष्ठे चालू.....

अ. क्र.	विकास व किर्द व उपशिर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनावरील खर्च						
		जिल्हा वार्षिक योजना				स्टेट पूल	अनुषेध	एकूण
		शहर आदिवासी	अ.दिवासी अंधा-वाहेरील	विशेष बटक योजना	एकूण			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
चार)	विद्युत तिकार	40.19	5.05	48.21	93.45	0.00	0.00	93.45
पाच)	उद्योग व खाणकाम							
1	मोठे व मध्यम उद्योग	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2	ग्रामीण व लघु उद्योग	11.11	0.00	0.57	11.68	0.00	0.00	11.68
	एकूण पाच	11.11	0.00	0.57	11.68	0.00	0.00	11.68
सहा)	वाहतूक व दळणवळण							
1	मोठी व लहान बंदरे	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2	अंतर्देशिय जल वाहतूक	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3	रस्ते विकास	70.88	0.00	0.00	70.88	0.00	0.00	70.88
	एकूण सहा	70.88	0.00	0.00	70.88	0.00	0.00	70.88
सात)	सामान्य आर्थिक सेवा							
1	पर्यटन	3.19	0.00	0.00	3.19	0.00	0.00	3.19
2	स्थानिक विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण सात	3.19	0.00	0.00	3.19	0.00	0.00	3.19
आठ)	सामाजिक आणि सामुहिक सेवा							
1	सामान्य शिक्षण	152.51	2.67	60.18	215.36	0.00	0.00	215.36
2	क्रिडा व युवक कल्याण	12.36	0.00	5.00	17.36	0.00	0.00	17.36
3	कला व संस्कृती	2.48	0.00	0.00	2.48	0.00	0.00	2.48
4	तांत्रिक शिक्षण	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
5	वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्य	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6	आरोग्य सेवा	24.18	0.00	0.00	24.18	0.00	5.90	30.08
7	ग्रामीण पाणि पुरवठा व स्वच्छता	223.55	0.00	10.75	234.30	0.00	0.00	234.30
8	गृहनिर्माण	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
9	नगराविकास	17.23	0.00	79.80	97.03	0.00	0.00	97.03
10	साहित्यी व प्रसिध्दी	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
11	मागासवर्गीयांचे कल्याण	30.51	12.55	86.29	129.35	0.00	0.00	129.35
12	कामगार व कामगार कल्याण	6.68	0.22	1.31	8.21	0.00	26.08	34.29
13	समाज कल्याण	3.03	0.30	1.45	4.76	0.00	0.00	4.76
14	पोषण	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण आठ	472.53	15.74	244.76	733.03	0.00	31.98	765.01
	एकूण एकूण ते आठ	1099.30	23.81	502.81	1685.92	0.00	31.98	1717.90
9	म्हाडा योजनेखालील तरतुद	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
10	न्युक्लीयस बजेट	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

आधार:- जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

योजनेखालील महत्वाची भौतिक साधने 2002 -03 या वर्षाकरिता

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साधने		
				विगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
एक	कृषि व सलग्न सेवा	1] पीक संवर्धन				
		1. एकात्मिक तृणधान्य विकास कार्यक्रम :-				
		अ) पिक प्रात्यक्षिक	संख्या	118	0	0
		ब) शेतकरी प्रशिक्षण	संख्या	29	0	0
		क) सुधारीत कृषी औजारे	संख्या	165	0	0
		2. सधन कापूस विकास कार्यक्रम :-				
		अ) एकात्मिक व्यवस्थापन	संख्या	3	0	0
		ब) जैविक औषधी	संख्या	350	0	0
		क) ठिबक सिंचन	संख्या	8	0	0
		3. कडधान्ये उत्पादन कार्यक्रम				
		अ) गट प्रात्यक्षिक	संख्या	97	0	0
		ब) आय.पी.एम	संख्या	86	0	0
		क) सुधारीत कृषी औजारे	संख्या	0	1	0
		ड) शेतकरी प्रशिक्षण	संख्या	12	0	0
		4. तेलबिया उत्पादन कार्यक्रम :-				
		अ) जिवाणुसंवर्धन	संख्या	15122	0	0
		ब) शेतकरी प्रशिक्षण	संख्या	12	0	0
		क) आय.पी.एम	संख्या	53	0	0
		ड) गट प्रात्यक्षिक	संख्या	86	0	0
		इ) सुधारीत कृषी औजारे	संख्या	276	0	0
		फ) पिक औजारे	संख्या	88	4	0
		ह) जैविक खते	संख्या	0	0	0
		5. फलोत्पादन इतर पिकांसाठी तुषार व ठिबक सिंचन :-				
		अ) ठिबक संच	संख्या	28	0	0
6. विशेष अन्नधान्य उत्पादन कार्यक्रम (भात)						
अ) प्रमाणीत बियाणे वाटप	क्विंटल	0	0	0		
7. केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक मका विकास कार्यक्रम						
अ) पिक प्रात्यक्षिक	संख्या	203	0	0		
ब) सुधारीत कृषी औजारे	संख्या	30	0	0		
क) आय.पी.एम	संख्या	6	0	0		
ड) शेतकरी प्रशिक्षण	संख्या	13	0	0		
8. मागासवर्गीय आणि नववौद्धांना दारिद्र्य रेषेवर आणण्यासाठी अर्थसहाय्य						
अ) नविन विहिर	संख्या	0	32	0		
ब) लाभार्थी	संख्या	0	0	293		

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू..

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साध्य		
				बिगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
एक पुढे चालू	कृषि व संलग्न सेवा पुढे चालू	2] फलोत्पादन				
		1. बागायती रोप मळ्याचे बळकटीकरण :-				
		अ) कलमे / रोपे	संख्या लाखात	1.10	0	0
		2. फलोत्पादन रोपसंरक्षण :-				
		अ) फवारणी	हेक्टर	0	0	0
		3] मृदसंधारण				
		1. एकात्मिक पाणलोट क्षेत्र विकास कार्यक्रम :-				
		अ) जलसंधारणची कामे	संख्या	0	0	0
		4] पशुसंवर्धन				
		1. तोंडाचे व पायाचे रोगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी अर्थसहाय्य :-				
		अ) लसमात्रा	संख्या	7500	725	0
		2. पशुवैद्यकीय दवाखाना/ पशु प्रथमोपचार केंद्रांसाठी इमारती बांधणे				
		अ) केंद्र बांधकाम	संख्या	0	0	0
		3. पशुस्वास्थ्य मोहिमा, वासरांचे मेळावे आणि सामुहिक प्रशिक्षण आयोजित करणे				
अ) मेळावे	संख्या	0	0	0		
ब) शिबीरे	संख्या	0	0	0		
4. संकरीत कालवडी आणि सुधारित म्हशींच्या पारड्याची जोपासणा करण्यासाठी विशेष पशुधन विकास कार्यक्रम						
अ) पशुखाद्य	संख्या	94	0	0		
5. पशुवैद्यकीय संस्थांना औषध पुरवठा करणे तसेच शेळ्या/मेंढ्यांना जंतूनाशके पुरविणे						
अ) शेळ्या व मेंढ्या	संख्या	20000	0	0		
6. पशु प्रथमोपचार केंद्रे/ आधारभूत ग्राम केंद्रे / कृत्रिम रेतन उपकेंद्राची दर्जा वाढविणे						
अ) केंद्र दर्जापाढ	संख्या	0	0	0		
7. दुभत्या जनावरांचा गटाचा पुरवठा						
अ) संकरीत गाई	संख्या	0	0	50		
8. तलंगाचे गट वाटप						
अ) कालवडी	संख्या	0	0	15		
9. कृत्रिम रेतन सुविधांचे बळकटीकरण						
अ) द्रावणपात्रे	संख्या	0	0	0		

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू..

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साध्ने		
				विगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
एक पुढे चालू	कृषि व संलग्न सेवा पुढे चालू.	5] दुग्ध व्यवसाय विकास				
		1. शासकीय दुग्ध योजना	यंत्र संख्या	0	0	0
		2. निविष्टा कार्यक्रम आदिवासी अनु.जाती,जमाती तसेच दुर्बल घटकातील कुटुंबांना प्रशिक्षण	संख्या	0	0	0
		3. मुंबईच्या तबेल्यातील 1 वर्ष वयाच्या उच्च पैदास क्षमतेच्या पारड्याचा पूरवठा	संख्या	0	0	0
		6] मत्स्यव्यवसाय				
		1. मत्स्य बीज उत्पादन क्षेत्राची स्थापना:-				
		अ. मत्स्यबीज	संख्या लाखात	29.34	0	0
		2. अवरुद्ध पाण्यातील मत्स्यसंवर्धन :-				
		अ. मत्स्यबीज संचयन	संख्या लाखात	0	0	0
		ब. मत्स्योत्पादन	मेटन	65	0	0
		3. मत्स्यव्यवसायोपयोगी आवश्यक सामुग्रीच्या खरेदीसाठी सहाय्य				
		अ. नायलॉन सूत/जाळी	किलो	0	0	0
4. विकास यंत्रणा/मत्स्यसंवर्धक विकास यंत्रणा स्थापन करणे :-						
अ) तळी बांधकाम	हेक्टर	0	0	0		
ब) निविष्टा	हेक्टर	0	0	0		
क) प्रशिक्षण	लाभार्थी	0	0	0		
5. मच्छिमार सहकारी संस्थांचा विकास :-						
अ) संस्था	संख्या	1	0	0		
7] वने						
1. निकृष्ट वनाचे पुर्नवनीकरण						
अ) पाचवे वर्ष कामे	हेक्टर	92	0	0		
8] सहकार						
1. प्राथमिक सहकारी ग्राहक भांडारांना भाग भांडवल/अनुदान						
अ) संस्था	संख्या	2	0	0		
2. डॉ.पंजाबराव देशमुख पीक उत्पादन प्रोत्साहन योजना						
अ) सभासद	संख्या	0	0	0		

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक सं		
				बिगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
एक पुढे चालू	कृषि व संलग्न सेवा पुढे चालू	सहकार पुढे चालू....				
		3. मागासवर्गायांकरिता सहकार प्रशिक्षण कार्यक्रम	लाभार्थी संख्या	0	0	0
		4. मागासवर्गायांसाठी पत योजना कार्यक्रम	लाभार्थी संख्या	0	0	0
		5. अनुसूचित जाती व नवबौध्द यांना सहकारी साखर कारखान्याचे भाग खरंदींसाठी अर्थ सहाय्य	सभासद संख्या	0	0	100
		6. हरिजन वस्तीमध्ये प्राथमिक मध्यवर्ती ग्राहक भांडारांच्या शाखा उघडण्यासाठी व्यवस्थापकीय अनुदान	सभासद संख्या	0	0	0
दोन	ग्रामीण विकासा करीता विशेष कार्यक्रम	1. एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम :-				
		अ) स्वर्णजयंती ग्राम स्वयंरोजगार योजना	लाभार्थी संख्या	568	1	231
		2. अवर्षणप्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	पाणलोट संख्या	0	0	0
		3. जवाहर रोजगार योजना :-				
		अ) इंदिरा आवास योजना	घरकुले संख्या	551	0	691
		ब) जवाहर ग्रामसमृद्धी योजना	लाख मनुष्यदिन	9.18	0	481
		क) आश्वशीत रोजगार योजना	लाख मनुष्यदिन	8.13	0	0.02
		4. रोजगार हमी योजना	लाख मनुष्यदिन	0	0	0
		5. जमीन सुधारणा :-				
		अ) अतिरिक्त जमीन दिलेल्या अभि-हस्तांकितांना अर्थसहाय्य देणे	लाभार्थी संख्या	0	0	0
6. सामुहिक विकास :-						
अ) महिला व बाल कल्याण समिती	लाभार्थी संख्या	0	0	0		
ब) ग्रामीण सफाई कार्यक्रम	शौचालय संख्या	0	0	0		
क) दहन व दफन भुमीसाठी भुसंपादन	गावे संख्या	0	0	0		

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाय	परिमाण	भौतिक साधे		
				विगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
तीन	पाटबंधारे व पुरनिवंत्रण	1. लघु पाटबंधारे				
		अ. लघु पाटबंधारे (स्था.क्षे.)	सिंचन क्षमता हेक्टर	0	0	0
		ब. अयशास्वी विहीरींना अनुदान	विहिरी संख्या	0	0	0
		2. कोल्हापुर पध्दतीचे बंधारे (स्थानिक क्षेत्र)	सिंचन क्षमता हेक्टर	0	0	0
		3. लघु पाटबंधारे (राज्य क्षेत्र)	को.प.बंधारे संख्या	0	0	0
		4. आयाकट विकास	हेक्टर	0	0	0
चार	विद्युत विकास	1] सामान्य विकास				
		अ) घरगुती दिवे	संख्या	1048	119	472
		ब) औद्योगिक	संख्या	62	0	0
		क) पथदिवे	संख्या	4	9	0
		ड) कृषीपंप	संख्या	10	9	69
		2] पध्दती सुधारणा				
		अ) उच्चदाब वाहिनी	कि.मी.	2.35	0	0
		ब) लघुदाब वाहिनी	कि.मी.	1.8	0	0
क) रोहित्र उभारणी	संख्या	7	0	0		
पाच	उद्योग व खाणकाम	ग्रामीण व लघु उद्योग				
		1. उद्योजकता प्रशिक्षण कार्यक्रम	प्रशिक्षणार्थी संख्या	100	0	76
		2. जिल्हापातळीवरील लघुउद्योजकांना पुरस्कार	लाभार्थी संख्या	2	0	0
		3. सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी बीज भांडवल अर्थसहाय्य	लाभार्थी संख्या	35	0	2
		4. औद्योगिक सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य भागभांडवल	संस्था संख्या	0	0	0
		5. जिल्हा उद्योग केंद्र- छोट्या उद्योग धारकां- करिता कर्ज योजना	लाभार्थी संख्या	3	0	0
		6. गट पातळीवरील ग्रामीण कारागीरांच्या बहुउद्येक्षिय सहकारी संस्थांना अर्थ सहाय्य (बलुतेदार) सहकार विभाग	संस्था संख्या	0	0	0
		7. रेशिम उद्योग				
अ) उद्योग क्षेत्र	हेक्टर	137	0	0		

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साध्ने			
				विगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना	
1	2	3	4	5	6	7	
सहा	वाहतुक व दळणवळण	1. जिल्हा रस्ते (किमान गरजा कार्यक्रम सोडून)					
		अ) मजबुतीकरण	कि.मी.	0.50	0	0	
		ब) डांबरीकरण	कि.मी.	15.05	0	0	
		क) खडीकरण	कि.मी.	10.66	0	0	
		ड) मो-या/पुल	संख्या	15	0	0	
		2. किमान गरजा कार्यक्रमाखाली जिल्हा रस्ते					
		अ) मजबुतीकरण	कि.मी.	0	0	0	
		ब) डांबरीकरण	कि.मी.	0	0	0	
		क) खडीकरण	कि.मी.	0	0	0	
		ड) मो-या/पुल	संख्या	16	0	0	
सात	सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	पर्यटन					
		1. पर्यटन स्थळांचा विकास	कामे संख्या	3	0	0	
आठ	सामाजिक व सामुहिक सेवा	1] सामान्य शिक्षण					
		1. प्राथमिक शाळेत बालवाडया सुरु करणे					
		अ) बालवाडया	संख्या	0	0	0	
		2. प्राथमिक शाळेत पुस्तक पेढया सुरु करणे					
		अ) विद्यार्थी	संख्या	1192	810	3015	
		3. मुलींची पटसंख्या वाढविण्यासाठी प्राथमिक शिक्षकांना उत्तेजनार्थ पारितोषिके					
		अ) प्राथमिक शिक्षक	संख्या	48	0	0	
		4. शैक्षणिक दृष्ट्या मागीसलेल्या भागातील प्राथमिक शाळेतील अनुसुचित जाती / जमातीच्या विद्यार्थ्यांना विशेष सवलती					
		अ) विद्यार्थी	संख्या	1600	867	13563	
		5. खाजगी प्राथमिक शाळांना अनुदान					
अ) शाळा	संख्या	3	0	0			
6. प्राथमिक शाळांच्या इमारतीच्या बांधकामासाठी जिल्हा ग्रामीण विकास प्राधिकरणांना अनुदान							
	अ) शाळा	संख्या	0	0	0		
ब) इमारती	संख्या	0	0	0			
7. दुर्बल घटकातील व आदिवासी मुलींना शाळेत नियमित येण्यासाठी उपस्थिती भत्ता							
अ) मुली	संख्या	1667	667	7749			
8. प्राथमिक शिक्षणाच्या स्वाभाविक विस्तारामुळे शिक्षकांच्या नियुक्ती करिता जिल्हापरिषदांना अनुदान							
अ) शिक्षक	संख्या	0	0	0			

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू..

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साधे		
				विगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष बटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
आठ पुढे चालू	सामाजिक व सामुहिक सेवा पुढे चालू	सामान्य शिक्षण पुढे चालू...				
		9. 103 विकास गटातील 1 ली ते 4 थी च्या विद्यार्थ्यांना मोफत पाठ्यपुस्तके अ) विद्यार्थी	संख्या	21479	0	28041
		10. 103 विकास गटातील 1 ली च्या विद्यार्थ्यांना मोफत गणवेश व लेखन साहित्य पुरविणे अ) विद्यार्थी	संख्या	8000	0	29750
		11. अशासकीय नवीन माध्यमिक शाळांचा विकास व विस्तार - जादा तुकड्या उघडणे अ) तुकड्या	संख्या	0	0	0
		12. अशासकीय नवीन माध्यमिक शाळा उघडणे व विना-अनुदानित माध्यमिक शाळा अनुदान तत्वावर आणणे अ) शाळा	संख्या	13	0	0
		13. पूर्वीच्या शासकीय माध्यमिक शाळेच्या इमारती बांधण्यासाठी जिल्हा परिषदांना अनुदान अ) इमारत	संख्या	0	0	0
		14. माध्यमिक शाळेतून पुस्तक पेढ्या उघडणे अ. विद्यार्थी	संख्या	1196	299	1546
		15. उच्चस्तर माध्यमिकशिक्षण(कनिष्ठ महाविद्यालय) अतिरिक्त वर्ग अ) तुकड्या ब) कर्मचारी	संख्या	6	0	0
			संख्या	22	0	0
		16. सामाजिक सुरक्षा कवच अ) शाळा ब) स्वच्छता गृहे	संख्या	0	0	0
			संख्या	0	0	0
		17. माध्यमिक शाळेतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्म-चा-यांच्या मुलांसाठी मोफत शिक्षण अ) लाभार्थी	संख्या	2868	0	0
			संख्या	51689	0	0
		18. इयत्ता बहावी पर्यंत मुलांना मोफत शिक्षण अ) लाभार्थी	संख्या	51689	0	0
		19. बारावी पर्यंतच्या मुलींना मोफत शिक्षण अ) विद्यार्थिनी	संख्या	0	0	0

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साध्दे		
				विगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
जाठ पुढे चालू	सामाजिक व सामुहिक सेवा पुढे चालू	2] क्रिडा व युवक कल्याण				
		1.तालूका क्रिडा कार्यालयाची स्थापना				
		अ) कर्मचारी	संख्या	1	0	0
		2. गाव तेथे मैदान व व्यायामशाळा				
		अ) संस्था	संख्या	2	0	0
		3. जिल्हा क्रिडा प्रशिक्षण कार्यक्रम व क्रिडा प्रशिक्षण केंद्राची स्थापना				
		अ) प्रशिक्षण केंद्र	संख्या	1	0	0
		4. क्रिडांगणांचा विकास/ प्रेक्षागार बांधणी				
		अ) क्रिडांगण	संख्या	4	0	0
		5. व्यायाम शाळांचा विकास				
		अ) व्यायाम शाळा	संख्या	6	0	5
		6. सामाजिक सेवा शिबीरे भरविणे				
		अ) शिबीरे	संख्या	12	0	0
		7. ग्रामीण / नागरी भागातील स्वयंसेवी युवक मंडळाना आर्थिक सहाय्य				
अ) मंडळे	संख्या	15	0	0		
		3] कला व संस्कृती				
		1.सर्वजनिक / ग्रामपंचायत ग्रंथालयांना सहाय्यक अनुदान देणे				
		अ) ग्रंथालय	संख्या	14	0	0
		2. जिल्हा ग्रंथालय स्थापन करणे				
		अ) ग्रंथालय	संख्या	0	0	0
		4] तांत्रिक शिक्षण				
		1. +2 स्तरांवरील व्यवसाय शिक्षण व राष्ट्रीय शैक्षणिक घेरणांतर्गत किमान कौशल्यावर आधारित कार्यक्रम				
		अ. संस्था	संख्या	0	0	0
		2. माध्यमिक शालांत परिक्षा पूर्व तांत्रिक / व्यवसायिक शिक्षणांच्या सुविधात वाढ करणे				
		अ) कार्यशाळा	संख्या	0	0	0

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साधे		
				विगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
आठ पुढे चालू	सामाजिक व सामुहिक सेवा पुढे चालू	5] आरोग्य सेवा				
		1. रुग्णालये व दवाखाने यातील सुविधातील वाढ (शिक्षणेत्तर) व जिल्हा रुग्णालयात गुप्त रोग चिकित्सा केंद्रे स्थापना करणे	संख्या	0	0	0
		अ) केंद्रे				
		2. राष्ट्रीय हिषताप निर्मूलन कार्यक्रम	संख्या	0	0	0
		अ) क्लोरीन गोळ्या				
		3. प्राथमिक आरोग्य केंद्रे / उपकेंद्रे / ग्रामीण रुग्णालये / शयविच्छेदन केंद्रे बांधणे	संख्या	0	0	0
		अ) केंद्रे				
		4. आश्रम शाळेतील विद्यार्थ्यांची वैद्यकीय तपासणी	संख्या	0	0	0
		अ) विद्यार्थी				
		5. प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रांच्या औषध अनुदानात वाढ	संख्या	0	0	0
		अ) प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे				
		6. आयुधदिक/युनानी दवाखान्याचे बांधकाम	संख्या	0	0	0
		अ) केंद्रे				
		7. प्राथमिक आरोग्य केंद्रांचे बळकटीकरण	संख्या	0	0	0
		अ) साहित्य खरेदी				
8. पल्ल-पालीओ लसीकरण कार्यक्रम	संख्या	0	0	0		
अ) लसीकरण						
9. शाळेतील मुलांची वैद्यकीय/आरोग्य तपासणी	संख्या	0	0	0		
अ) विद्यार्थी						
6] ग्रामीण पाणीपुरवठा व स्वच्छता						
1. नळाने पाणी पुरवठा (खास उपाय) - जिल्हा परिषद	संख्या	0	0	0		
अ) नळयोजना						
2. नळाने पाणी पुरवठा (खास उपाय) -महाराष्ट्र विधान प्राधिकरण	संख्या	0	0	0		
अ) नळयोजना						
3. जी.एस.डी.ए.चा नलीका विहिरी खणण्याचा कार्यक्रम	संख्या	0	0	24		
अ) विधान विहिरी						
4. ग्रामीण जलनिःसरण/ रस्त्यावरील गटारे	मिटर	1500	0	200		
अ) गटारे बांधकाम						
5. विधान विहिरीची तयारी	संख्या	28	0	0		
अ) विधान विहिरी						

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू..

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक सा		
				बिगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
आठ पुढे चालू	सामाजिक व सामुहिक सेवा पुढे चालू	7] गृह निर्माण				
		1. भू-संपादन व भू-विकास				
		अ) भू-संपादन क्षेत्र	हेक्टर	0	0	0
		2. खेडयातील गावठाणांचा विस्तार व घरे बांधण्या साठी जागांची तरतूद				
		अ) गावे	संख्या	0	0	0
		8] नगर विकास				
		1. नगर परिषदांना आर्थिक सहाय्य				
		अ) नगर परिषद	संख्या	3	0	4
		2. यात्रा स्थळांचा विकास				
		अ) तिर्थक्षेत्र	संख्या	0	0	0
		3. गलिच्छ वस्ती सुधार कार्यक्रम				
		अ) लोकसंख्या	संख्या	0	0	0
		9] मागासवर्गीयांचे कल्याण				
		1. मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे				
अ) विद्यार्थी	संख्या	0	396	665		
2. मुला-मुलींसाठी शासकीय वसतीगृहे सुरू करणे व देखभाल करणे						
अ) कर्मचारी	संख्या	0	0	0		
3. वि.मा.प्रवर्ग / विमुक्त व भटक्या जमातीसाठी भारत सरकार शिष्यवृत्ती						
अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0	0		
4. इयत्ता 5 वी व 7 वी इयत्तेत शिकणा-या मागासवर्गीय मुलींना शिष्यवृत्ती देणे						
अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0	0		
5. मागासवर्गीय सहकारी गृहनिर्माण मंडळास वित्तीय सहाय्य देणे						
अ) संस्था	संख्या	0	0	0		

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू..

तपसा क्रमांक 11.2 पुढे चालू ..

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साधे		
				विगर आदिवासी योजना	विवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
आठ पुढे चालू	सामाजिक व सामुहिक सेवा पुढे चालू	भागासवर्गीयांचे कल्याण पुढे चालू. . . .				
		6. वि.जा.भ.ज./वि.मा.प्र./इ.मा.वर्गीयांसाठी आश्रम शाळा व पोस्टवेसिक आश्रमशाळा उघडणे व त्याचे परिक्षण करणे अ) संस्था	संख्या	0	0	0
		7. माध्यमिक शाळेत शिकणा-या इयत्ता 5 वी ते 7 वी च्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देणे अ) विद्यार्थी		0	0	0
		8. भागासवर्गीयांना रंगलौरी कौले, जी. आय. शीटस व गवती छप्परे बदलण्यासाठी आर्थिक सहाय्य देणे अ) लाभार्थी	संख्या	0	40	0
		9. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेतील भागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्त्या देणे अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0	0
		10. माध्यमिक शाळांमध्ये शिकणा या भागासवर्गीय /विशेष भागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्त्या देणे अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0	300
		11. व्यावसायिक शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यां- साठी असलेल्या वस्तीगृहातील भागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता देणे अ) वस्तीगृह	संख्या	0	0	0
		12. अनुसूचित जमातीकरिता स्वेच्छा संस्थांकडून चालविण्याजोगा-या मुलभूत आश्रमशाळे- करिता सहाय्यक अनुदान देणे अ) आश्रमशाळा	संख्या	0	2	0
		13. भागासवर्गीयांच्या वस्तीगृहांना सहाय्यक अनुदान देणे अ) वस्तीगृह	संख्या	0	0	0

तपसा क्रमांक 11.2 पुढे चालू ..

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू..

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	वाव	परिमाण	भौतिक साधने		
				विगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष वटफ योजना
1	2	3	4	5	6	7
जाड पुढे चालू	सामाजिक व सामुहिक सेवा पुढे चालू	मागासवर्गीयांचे कल्याण पुढे चालू. . . .				
		14. मॅट्रीकनंतरच्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0	15
		15. दलित वस्ती सुधार योजना अ) दलित वस्ती	संख्या	0	0	109
		16. आंतरजातीय विवाहास प्रोत्साहन अ) जोडपे	संख्या	0	0	5
		17. गलिच्छवस्ती व्यवसायात असलेल्या मुलांना शालांत पूर्व परिक्षेसाठी शिष्यवृत्ती अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0	1400
		18. अनु. जमातीकरिता विद्युत पंप संच बसविणे अ) विद्युत पंप	संख्या	0	28	0
		19. आश्रमशाळा समुह अ) आश्रमशाळा	संख्या	0	0	0
		20. अनु. जाती, अनु. जमातीतील वैद्यकीय व अभियांत्रिकी विद्यार्थ्यांकरिता पुस्तक पेढ्या अ) पेढ्या	संख्या	0	0	2
		21. इयत्ता 5 वी ते 10 वी मधील आदिवासी विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्त्या देणे अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0	1450
		10] समाज कल्याण				
1. इयत्ता 1 वी ते 8 वी पर्यंतच्या शारिरीकदृष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना राज्य शिष्यवृत्त्या अ) विद्यार्थी	संख्या	0	0	238		
2. शारिरीकदृष्ट्या अपंगांसाठी स्वयंसेवी संस्थांना सहाय्यक अनुदान देण्यासाठी मान्यता देणे अ) संस्था	संख्या	0	0	0		
3. महिला व बालकल्याण समिती अ) लाभार्थी	संख्या	3	4	0		

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू..

तपसा क्रमांक 11.2 पुढे चालू..

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साधे		
				विगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
आठ पुढे चालू	सामाजिक व सामुहिक सेवा पुढे चालू	समाज कल्याण पुढे चालू...				
		4. स्त्रियांसाठी पुरस्कृत योजना आणि निराश्रित स्त्रियांसाठी विविध व्यावसायातील व्यावसायिक प्रशिक्षण				
		अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	0
		5. हुंडा पध्दत नष्ट करण्यासाठी योजना				
		अ) संस्था	संख्या	0	0	1
		6. नवीन संमत संस्थांना मान्यता आणि सहाय्यक अनुदान देणे				
		अ) संस्था	संख्या	0	0	0
		7. अपंगांना लघु उद्योग सुरु करण्यासाठी / दुर्गम रक्कम योजना/अर्थ सहाय्य				
		अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	0
		8. स्वयंरोजगार योजनेखाली व्यक्तीगत अनुदान				
अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	84		
		9. निराश्रित मुलांसाठी संस्थावाहय सेवा बाल-सदनाला सहाय्यक अनुदान				
		अ) संस्था	संख्या	0	0	0
		11] कामगार व कामगार कल्याण				
		1. चालू औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था मध्ये जादा जागा सुरु करणे				
		अ) नवीन व्यवसाय	संख्या	0	0	0
		2. चालू औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थामधील उपकरणांची त्रुटी भरुण काढणे				
		अ) लाभार्थी	संख्या	0	0	150
		3. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था मध्ये पुस्तक पेट्ट्या उघडणे				
		अ) पुस्तके	संख्या	0	0	150
		4. संजय गांधी स्वावलंबन योजना				
		अ) लाभार्थी	संख्या	132	23	97

आधार:- जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक :-11.3

रोजगार हमी योजना (वर्ष 2002-03) या वर्षाकरिता

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	बाब	जिल्हा कामांचा प्रकार					
		सिंचन	सार्वजनिक कामे (रस्ते)	कृषि	वनीकरण	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नियोजित कामाची संख्या	209	548	1025	191	-	1973.00
2	मंजूर केलेल्या कामांची संख्या	152	281	1789	64	-	2286.00
3	सुरु केलेल्या कामाची संख्या	81	180	1789	64	-	2114.00
4	पूर्ण केलेल्या कामाची संख्या	-	-	1576	-	-	1576.00
5	मध्येच बंद केलेल्या कामाची संख्या	-	-	-	-	-	-
6	कामासाठी केलेली तरतूद (रु.लाखात)	2930.31	4005.29	2680.11	212.63	-	9828.34
7	कामावर झालेला एकूण खर्च (रु.लाखात)	2099.00	1797.61	2067.00	125.00	-	6088.61
8	रोजगार निर्मिती (मनुष्य दिवस लाखात)	15.70	14.98	16.29	1.68	-	48.65

आधार :- उपजिल्हाधिकारी, रोजगार हमी योजना, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक :-11.4

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च
(वर्ष 2002 - 03 या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	महिना	खर्च (रुपये - लाखात)		मनुष्य दिवस लाखात	रोजगार हमी योजनेखालील कामांची संख्या
		प्रत्यक्ष	संचित		
1	2	3	4	5	6
1	एप्रिल -2002	680.00	680.00	5.24	250.00
2	मे-2002	880.00	1560.00	7.29	260.00
3	जून-2002	777.09	2337.09	5.86	260.00
4	जुलै-2002	450.36	2787.45	3.73	170.00
5	ऑगस्ट-2002	450.36	3237.82	3.79	170.00
6	सप्टेंबर-2002	450.36	3688.18	3.86	170.00
7	ऑक्टोबर-2002	286.39	3974.57	2.16	235.00
8	नोव्हेंबर-2002	286.39	4260.96	2.39	235.00
9	डिसेंबर-2002	286.39	4547.35	2.42	235.00
10	जानेवारी-2003	513.75	5061.10	3.88	267.00
11	फेब्रुवारी-2003	513.75	5574.85	3.99	237.00
12	मार्च-2003	513.75	6088.61	4.04	267.00
	एकूण	6083.61	-	48.65	2756.00

आधार :- उपजिल्हाधिकारी, रोजगार हमी योजना, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना
(2002-03 या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	बाबी	तहसील								
		भोकरदन	जाफ्राबाद	जालना	वदनापूर	अंबड	घनसांवगी	परतूर	मंठा	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	वस्तीच्या एकूण गावांची संख्या (1991 जनगणनेनुसार)	153	101	145	93	136	117	94	114	953
2	गावांतील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	33	19	36	37	34	31	13	33	236
3	बारा महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या									
	अ. गावांची संख्या	52	60	111	47	110	91	86	86	643
	ब. त्याखालील वाड्या वस्त्यांची संख्या	16	15	13	17	34	21	13	33	162
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना									
	अ. टँकरने पुरवठा होणा-या									
	1. गावांची संख्या	44	14	7	29	10	14	2	5	125
	ब. त्याखालील वाड्या वस्त्यांची संख्या	5	2	2	11	3	1	0	1	25
	3. टँकरची संख्या	43	14	6	31	9	13	2	4	122
	ब. बैलगाडीने पुरवठा होणा-या									
	गावांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	त्यातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	बैलगाडीची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	क. इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या									
	1. गावांची संख्या	101	41	34	46	26	26	8	28	310
	2. गावातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	17	4	23	20	0	10	0	0	74
	3. साधन (विधन विहिरी अधिगृहित करून)	127	56	57	54	26	42	8	41	411

आधार :- कार्यकारी अभियंता ग्रामीण पाणीपुरवठा विभाग जि.प. जालना

संकरित व अधिक उत्पादन देणा-या पिकांची जाती व त्यांचातील क्षेत्र
(2002-03 चा वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना.

(क्षेत्र :- 00 हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	वाव	तहसील								जिल्हा	
		भोकरदन	जाफ्राबाद	जालना	बदनापूर	अंबड	घनसांवगी	परतूर	मंठा		एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	संकरित पिके	भात	1	0	0	0	1	0	0	4	6
		ख.ज्वारी	45	12	15	0	1	3	24	50	151
		बाजरी	160	91	100	180	15	123	44	40	753
		मका	277	214	18	18	10	25	15	20	597
		कापूस	145	97	132	100	137	168	184	177	1140
		सुर्यफुल	15	3	6	6	13	5	5	5	56
2	अधिक उत्पादन देणारी पिके	कापूस	54	39	19	37	43	47	24	21	284
		सुर्यफुल	4	3	2	2	3	0	0	0	14
		तुर	37	42	59	58	90	82	62	70	500
		मुग	46	51	129	46	61	71	62	65	531
		उडीद	23	40	30	6	10	5	15	65	194
		र.ज्वारी	28	39	175	162	443	316	270	115	1548
		गहू	38	35	65	21	33	31	29	23	275
		भुईमुग	3	1	0	1	0	1	2	0	8
		हरबरा	19	11	15	6	46	41	9	10	157
		करडई	10	13	21	0	34	44	80	32	234
		जवस	0	0	7	5	5	2	2	1	22
		सायावीन	15	23	3	3	5	5	5	12	71
		तीळ	13	7	2	3	3	4	6	5	43
		ऊस	21	10	159	4	37	21	15	7	274
एकूण बेरीज		952	732	957	658	990	994	853	722	6858	

आधार:- कृषि विकास अधिकारी, जि.प. जालना.

तक्ता क्रमांक :- 11.7

जिल्ह्यातील रासायनिक खतांचे वाटप (वर्ष 2002-2003 चा वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तहसील	रासायनिक खतांचे वाटप (ने.टनत)			शेरा
		नियंत्रित संस्थाकडून	खाजगी संस्थाकडून	एकूण	
1	2	3	4	5	6
1	भोकरदन	5530	14204	19734	-
2	जाफ्राबाद	4516	11724	16240	-
3	जालना	6910	22206	29116	-
4	बदनापूर	3964	9991	13955	-
5	अंबड	4480	12257	16737	-
6	घनसांवगी	2910	7517	10427	-
7	परतूर	4156	10990	15146	-
8	मंठा	3239	8065	11304	-
एकूण जिल्हा		35705	96954	132659	-

तदता क्रमांक :- 11.8
जिल्हयातील साखर कारखाने 2002-03

page-83

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तहसील	साखर कारखान्याचे नाव	सहकारी/खाजगी	गळीत क्षमता मे.टन	प्रत्यक्ष गाळप मे.टन	साखरचे उत्पादन मे.टन
1	भोकरदन	रामेश्वर सहकारी साखर कारखाना सिपोरा .म.भोकरदन.	सहकारी	2500	185224	20050
2	जालना	जालना सहकारी साखर कारखाना म. रामनगर ता.जालना.	सहकारी	-	-	-
3	अंबड	समर्थ सहकारी साखर कारखाना मर्यादित अंकुशानगर.ता. अंबड.	सहकारी	2500	484868	55906
4	परतूर	बागेश्वरी सहकारी साखर कारखाना मर्या. परतूर.	सहकारी	-	-	-
जिल्हा एकूण				5000	670092	75956

टीप- जालना व परतूर येथील कारखाने बंद आहेत

- आधार:- 1)कार्यकारी संचालक, रामेश्वर सहकारी साखर कारखाना म.भोकरदन.
2)कार्यकारी संचालक, जालना सहकारी साखर कारखाना म.रामनगर,जालना.
3)कार्यकारी संचालक, समर्थ सहकारी साखर कारखाना म.अंकुशानगर,ता.अंबड.
4)कार्यकारी संचालक, बागेश्वरी सहकारी साखर कारखाना म.परतूर.

तदता क्रमांक :- 11.9
दुग्ध संस्थांची संख्या (वर्ष 2002 - 03)

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तहसील	दुग्ध सहकारी संस्थांची संख्या	एकूण सभासदांची संख्या	गोळा केलेले दुग्ध		शीत गृहांची संख्या	शीत गृहांची क्षमता ("000" लिटर)
				एकूण दुग्ध ("000" लिटर)	प्रतिदिन सरासरी ("000" लिटर)		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1 भोकरदन	77	3080	1168	3.20	0	0.00
	2 जाफ्राबाद	33	1320	219	0.60	1	2.00
	3 जालना	45	1800	438	1.20	1	10.00
	4 बदनापूर	62	2480	657	1.80	0	0.00
	5 अंबड	73	2920	730	2.00	0	0.00
	6 धापतांवरी	34	1360	182	0.50	0	0.00
	7 परतूर	4	160	36	0.10	0	0.00
	8 मंत्रा	2	80	11	0.03	0	0.00
एकूण जिल्हा		330	13200	3441	9.43	2	12.00
2	दुग्ध संस्था						
	जालना जिल्हा दुग्ध उत्पादक संघ	1	176	3441	9.43	-	-
एकूण जिल्हा		1	176	3441	9.43	-	-

टीप :- वर्ष 2002-03 या वर्षीत नवीन संस्था स्थापन झाल्याने संस्था व सभासदांच्या संख्येत वाढ झालेली आहे.

आधार:- जिल्हा दुग्धव्यवसाय विकास अधिकारी, जालना.

अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता (वर्ष 2002-03)

जिल्हा :- जालना.

जिल्ह्यातील या कार्यक्रमांतर्गत

निवडलेल्या तालुक्यांची संख्या = 3

1)केंद्रीय पुरस्कृत - 3

2)राज्य पुरस्कृत -

3)एकूण - 3

अ. क्र.	विकास शीर्ष	उपलब्ध असलेली आर्थिक तरतूद रुपये लाखात	झालेला खर्च रुपये लाखात	खर्चाची टक्केवारी	भौतिकसाध्याचा तपशील				
					नाम	परिमाण	लक्ष्य	साध्य	साध्याची टक्केवारी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	स्वर्ण जयंती ग्राम स्वयं-रोजगार योजना	0	0	0	-	-	0	0	0
2	जवाहर रोजगार योजना	0	0	0	-	-	0	0	0
3	बंदिरा आवास योजना	0	0	0	-	-	0	0	0
4	आस्थासित रोजगार योजना	0	0	0	-	-	0	0	0
	1) सर्वसाधारण								
	2)50% आ.रो.यो.	116.36	116.34	99.98	पाणलोट	संख्या	29	-	
5	अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम								
	1)जुना कार्यक्रम								
	2)नवीन कार्यक्रम	109.86	6.64	6.04	पाणलोट	संख्या	28	22	78.57
	जिल्हा एकूण	226	123	54.36	-	-	57	22	38.60

टिप :- अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम(नविन) अंतर्गत झालेला खर्च प्रत्यक्ष कामावर झालेला नसून तो प्रशासनावर झालेला असल्यामुळे साध्य निरंक आहे.

आधार:- जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, जालना

तक्ता क्रमांक 11.11

जिल्ह्यातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती त्यावरील तरतूद व खर्च (2002-2003)

जिल्हा :- जालना.

कार्यक्रमाच्या खाली असणा-या:-

1. तालुक्यांची संख्या =

3. 1991 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्याची एकूण लोकसंख्या =1364 (हजारात)

2. गावाची संख्या =

4. 1991 जनगणनेप्रमाणे अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या = 28 (हजारात)

अ. क्र.	विकास शिर्ष/ उपशिर्ष	2002-03 साठी तरतूद		2002-03 मध्ये झालेला खर्च		टक्केवारी	
		आदिवासी क्षेत्र	ओ.टी.एस.पी क्षेत्र	आदिवासी क्षेत्र	ओ.टी.एस.पी क्षेत्र	आदिवासी क्षेत्र	ओ.टी.एस.पी क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषी व सलग्न सेवा	-	3.37	-	2.92	-	86.65
2	ग्रामीण विकास	-	0.61	-	0.10	-	16.39
3	पाटबंधारे व पुरनियंत्रण	-	0	-	0	-	0.00
4	विद्युत विकास	-	5.93	-	5.05	-	85.16
5	उद्योग व खाणकाम	-	0	-	0	-	0.00
6	पाहतूक व दळणपळण	-	0	-	0	-	0.00
7	सामान्य आर्थिक सेवा	-	0	-	0	-	0.00
8	सामाजिक व सामुहिक सेवा	-	22.80	-	15.74	-	69.04
	एकूण 1 ते 8	-	32.71	-	23.81	-	72.79
9	म्हाडा योजनेखालील तरतूद	-	-	-	-	-	-
10	न्युक्लीअस बजेट	-	-	-	-	-	-

आधार:- जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

धीरा कर्मि कार्यक्रम की प्रगती (2002-03 वर्षाकरिता)

जिल्हा-जालना

अ. क्र.	बात	परिमाण	उत्पिष्ट	साध्य		
1	3	4	5	6		
1	अ. स्वर्णजयंती ग्रामस्वरोजगार योजना	लाभधारकांची संख्या	.568	569		
	ब. जवाहर रोजगार योजना	लाख मनुष्य दिवस	9.18	9.18		
	क. आश्वासीत रोजगार योजना	लाख मनुष्य दिवस	8.13	8.13		
	क. लघु उद्योग स्थापना करणे	संख्या	350	356		
2	जमिन सुधारणा (अतिरिक्त जमिनीचे वाटप)	हेक्टर	0	0		
3	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी (खेड्यांना पिण्याचे पाणी पुरविणे)	1) नळ योजना(राज्य स्तरीय)	खेडी संख्या	28		
		2) नळ योजना(स्थानिकस्तर)	खेडी संख्या	20	18	
		3) विंधन विहिरी	खेडी संख्या	0	0	
		4) ग्रामिण शाळा	शाळा संख्या	100	2	
4	सर्वासाठी आरोग्य	अ.सामुहिक आरोग्य केंद्राची स्थापना	संख्या	0	0	
		ब. प्राथमिक आरोग्य केंद्राची स्थापना	संख्या	0	0	
		क. उपकेंद्राची स्थापना	संख्या	0	0	
		ब. मुलांना रोग प्रतिबंधक लसी टोचणे	1) डी.पी.टी. 2) पोलिओ 3) बी.सी.जी. 4) गोबर	मुले संख्या	37214	38586
				मुले संख्या	37214	29961
5	दोन मुले देण्यासाठी	अ) कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया	संख्या	13500	11872	
		ब) सनदुग्ध परवाकिया	1) आय.गु.डी.	संख्या	15000	13983
			2) सी.सी.परणारे	संख्या	9340	8618
			3) ओ.पी.वापरणारे	संख्या	11030	9416
		क. एकात्मिक कलविकास सेवागट स्थापना	संख्या	0	0	
ड. अंगणवाडी	संख्या	0	0			
6	अनुसूचित जाती/जमातींना सहाय्य	अ) अनुसूचित जातीच्या कुटुंबांना सहाय्य	संख्या	3382	2976	
		ब) अनुसूचित जातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य	संख्या	560	227	
7	सर्व सामान्यांसाठी गृहनिर्माण	अ) घरासाठी जागा देणे	संख्या	0	0	
		ब) घरदांघणीसाठी अर्थसहाय्य	संख्या	0	0	
		क) इंदिरा आवास योजना (नवीन घरे)	संख्या	721	551	
		ड) आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटक(घरदांघणी)	संख्या	100	0	
		ए) कमी उत्पन्न घटकासाठी घर दांघणी	संख्या	0	0	
		फ) इंदिरा आवास योजना(घराची श्रेणी वाढ)	संख्या	378	143	
8	गलिच्छ वस्ती सुधारणा	लोकसंख्या	0	0		
9	वनी करणासाठी नवीन शोरण	अ) झाडे लावणे	रोप संख्या लाखात	0.63	12.45	
		ब) रोपे लागवडी खालील क्षेत्र	हेक्टर	261	261	
10	रास्त भावाची दुकाने उघडणे	संख्या	0	0		
11	ग्रामीण विज पुरवठा	अ) खेड्याचे विद्युतीकरण	संख्या	971	971	
		ब) पंप संचाचे विद्युतीकरण	संख्या	1810	1006	
		क) सुधारीत चुली	संख्या	2080	0	
		ड) बायोगॅस संच दसविणे	संख्या	200	200	

आधार:- जिल्हा नियोजन अधिकारी, जालना.

विशेष घटक योजना (2002 - 03 या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	मुख्य विकास शिर्ष	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद (रुपये लाखात)	झालेला खर्च (रुपये लाखात)	खर्चाची टक्केवारी
1	2	3	4	5
1	कृषि व सलग्न सेवा	138.05	129.26	93.63
2	ग्रामीण विकास	86.71	140.01	161.47
3	पाटबंधारे व पुरनियंत्रण	0.13	0	-
4	विद्युत विकास	55.10	48.21	87.50
5	उद्योग व खाणकाम	1.25	0.57	45.60
6	वाहतूक व दळणवळण	0	0	-
7	सामाजिक व सामुहिक सेवा	162.22	144.98	89.37
8	आरोग्य	0	0	-
9	ग्रामीण पाणीपुरवठा, गृहनिर्माण व नगरविकास	20	10.75	53.75
10	सागासवर्गीयाचे कल्याण, समाजकल्याण व महिला व बालकल्याण	110.93	87.72	79.08
11	कामगार व कामगार कल्याण	1.69	1.31	77.51
12	आमदारांचा स्थानिक विकास कार्यक्रम	0	0	-
एकुण (1 ते 12)		576.08	562.81	97.70
13	विशेष केंद्रीय सहाय	0	0	-
एकूण		576.08	562.81	97.70

आधार:- विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 11.14 (अ)

जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (2002 - 2003)

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारत)

अ.क्र.	लोकसभा मतदार संघाचे नाव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	जालना	46700	-	98	98	46588	18995
एकूण		46700	-	98	98	46588	18995

टिप :- वर्ष 2001-02 ची तरतूद 2002-03 मध्ये प्राप्त झाल्याने वर्ष 2001-02 ची तरतूद

वर्ष 2002-03 च्या मंजूर तरतूदीत समाविष्ट करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा नियोजन समिती, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 11.14 (ब)
जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (वर्ष: 2002 - 03)
जिल्हा :- जालना. (रुपये हजारात)

अ. क्र.	विधानसभा मतदार संघाचे नाव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	भोकरदन	8000	16	15	31	7938	7881
2	जालना	8000	12	39	51	8905	7315
3	बदनापूर	8000	12	28	40	9307	7582
4	अंबड	8000	14	26	40	9125	5359
5	परतूर	8000	19	25	44	7894	7688
एकूण		40000	73	133	206	43255	35825

आधार:- जिल्हा नियोजन समिती, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 11.14 (क)
जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (वर्ष: 2002 - 03)

जिल्हा :- जालना. (रुपये हजारात)

अ. क्र.	विधान परिषद सदस्यांचे नाव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	7	8	9
1	विधान परिषद सदस्य						
	अ) पदवीधर	150	0	3	3	136	90
	ब) स्थानिक स्वराज्य संस्था	1500	0	2	2	1498	1498
	क) स्वीकृत सदस्य	8500	0	34	34	11587	8421
	ड) पी.जी.शिक्षक सदस्य	-	-	-	-	-	-
एकूण		10150	0	39	39	13221	10009

आधार :- जिल्हा नियोजन समिती, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 11.14 (ड)
जिल्हयाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (वर्ष: 2002 - 03)

जिल्हा :- जालना. (रुपये हजारात)

अ. क्र.	राज्यसभा सदस्यांचे नाव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
1	2	3	4	5	7	8	9
.....निरंक.....							
एकूण							

आधार :- जिल्हा नियोजन समिती, जालना.

जिल्हयातील निवडक शतीमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती
एप्रिल - 2002 ते मार्च 2003

जिल्हा :- जालना.

(प्रति क्विंटल मुल्य रुपयात)

अ. क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचे प्रकार	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	तांदूळ	स्थानिक	-	-	700	-	-	650	-
2	गहू	सुधारित	668	736	686	687	698	711	718
3	ज्वारी	पांढरी	564	555	557	570	553	568	550
4	ज्वारी	हायब्रीड	317	325	363	397	431	408	376
5	बाजरी	सुधारित	408	438	455	450	474	455	461
6	मका	लाल	483	444	507	568	560	442	348
7	तूर	पांढरी	1417	1519	1525	1498	1559	1567	1513
8	हरभरा	गावरान	1405	1434	1431	1394	1403	1456	1536
9	उडीद	काळा	1516	1551	1376	1393	1400	1247	1183
10	सुग	हिरवा	1950	1850	1640	1606	1581	1527	1691
11	मठ	स्थानिक	1538	1511	1539	1548	2000	1952	2100
12	करडई	लहान	1191	1288	1323	1260	1374	1330	1336
13	गुळ	स्थानिक	1005	985	1198	1040	1075	1060	1045
14	जवस	स्थानिक	1500	1475	1625	1650	-	1400	-
15	तीळ	पांढरा	2125	2160	1776	1930	2400	1900	1877
16	भुईसुग	ढोबळा	-	975	1143	825	851	995	851
17	सुर्यफूल	संकरित	1218	1252	1191	1303	1517	1225	1235

तक्ता क्रमांक 12.1 पुढे चालू.....

अ. क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचे प्रकार	नोव्हेंबर	डिसेंबर	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	तांदूळ	स्थानिक	713	725	-	-	-	697	-
2	गहू	सुधारित	724	728	775	688	699	710	576
3	ज्वारी	पांढरी	585	629	598	545	528	567	510
4	ज्वारी	हायब्रीड	381	395	393	419	408	384	197
5	बाजरी	सुधारित	513	493	495	500	499	470	361
6	मका	लाल	477	498	479	535	546	491	416
7	तूर	पांढरी	1480	1408	1426	1602	1583	1508	1251
8	हरभरा	गावरान	1510	1185	1252	1372	1437	1401	1533
9	उडीद	काळा	1088	980	1071	1130	1011	1246	1423
10	सुग	हिरवा	1748	1355	1270	1467	1411	1591	1497
11	मठ	स्थानिक	2290	2250	2285	2477	2500	1998	1593
12	करडई	लहान	1388	1475	1600	1604	1709	1407	1016
13	गुळ	स्थानिक	914	823	853	811	825	968	0
14	जवस	स्थानिक	1496	-	-	1683	1775	1576	1273
15	तीळ	पांढरा	2141	2337	2367	3015	3200	2264	1512
16	भुईसुग	ढोबळा	1025	1450	1500	-	-	1068	801
17	सुर्यफूल	संकरित	1437	1418	1371	1418	1378	1330	1825

आधार:- जालना जिल्हयातील सर्व कृषि उत्पन्न बाजार समित्या.

तक्ता क्रमांक 12.2

page 00

जिल्हातील शुद्धतावाचक जिल्हावार व जिल्हावार सरासरी मासिक सरासरी किरकोळ किंमती.
वर्ष : 2002 (किंमत "0.00")

शिक्षा :- जालना.

(प्रति क्विंटल मुख्य रूपायात)

अ. क्र.	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परिमाण	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
धान्ये:-										
1	तांदुळ	उत्तम	किलो	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00
2	तांदुळ	मध्यम	किलो	14.00	13.75	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00
3	तांदुळ	हलका	किलो	13.00	12.75	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
4	गहू	उत्तम	किलो	12.00	11.50	10.40	9.25	10.00	10.00	10.00
5	गहू	मध्यम	किलो	11.00	10.50	9.40	8.25	9.00	9.00	9.00
6	ज्वारी	पाटरी	किलो	8.00	8.00	7.50	6.50	7.00	7.00	7.00
7	ज्वारी	संकरित	किलो	4.50	4.50	4.40	4.00	4.00	4.00	4.00
8	बाजरी	मध्यम	किलो	6.13	6.50	6.70	6.00	6.00	6.00	6.00
डाळी:-										
9	तूर डाळ	मध्यम	किलो	27.00	26.25	24.60	25.00	27.00	30.00	30.00
10	चना डाळ	मध्यम	किलो	28.00	27.50	24.40	23.50	24.00	24.00	24.00
11	मुग डाळ	मध्यम	किलो	32.00	32.00	32.00	32.00	34.00	34.50	32.00
12	उडीद डाळ	मध्यम	किलो	32.00	31.50	30.00	30.00	32.00	31.50	30.50
13	मसूर डाळ	मध्यम	किलो	24.00	24.00	25.60	26.00	26.00	26.00	26.00
साखर व गुळ:-										
14	साखर	खु.बा.	किलो	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00
15	साखर	ख.पा.दु.	किलो	13.00	13.00	13.00	13.00	13.20	13.50	13.50
16	गुळ	म./पि.	किलो	15.00	14.75	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00

तक्ता क्रमांक 12.2 पुढे चालू...

अ. क्र.	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परिमाण	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	12	13	14	15	16	17	18
धान्ये:-										
1	तांदुळ	उत्तम	किलो	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00
2	तांदुळ	मध्यम	किलो	14.20	15.00	15.00	14.60	14.00	13.80	13.17
3	तांदुळ	हलका	किलो	12.00	12.00	12.00	11.60	10.00	11.95	12.25
4	गहू	उत्तम	किलो	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.26	9.75
5	गहू	मध्यम	किलो	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.26	8.75
6	ज्वारी	पाटरी	किलो	7.80	7.25	7.00	7.00	7.75	7.32	6.75
7	ज्वारी	संकरित	किलो	4.40	5.00	5.00	5.00	5.00	4.48	4.38
8	बाजरी	मध्यम	किलो	6.40	5.88	5.25	5.40	7.00	6.10	6.33
डाळी:-										
9	तूर डाळ	मध्यम	किलो	29.60	30.00	29.50	28.30	28.00	27.98	27.58
10	चना डाळ	मध्यम	किलो	23.60	24.00	24.25	23.80	24.75	24.65	27.42
11	मुग डाळ	मध्यम	किलो	32.40	32.00	28.50	30.80	30.00	31.85	32.00
12	उडीद डाळ	मध्यम	किलो	32.00	32.00	29.50	27.60	28.00	30.55	35.42
13	मसूर डाळ	मध्यम	किलो	26.00	26.00	25.50	26.00	26.00	25.59	25.83
साखर व गुळ:-										
14	साखर	खु.बा.	किलो	14.30	14.50	14.13	13.60	13.00	13.71	15.00
15	साखर	ख.पा.दु.	किलो	13.50	13.50	13.25	13.25	-	13.25	13.00
16	गुळ	म./पि.	किलो	14.00	14.00	15.00	14.40	13.75	14.24	13.33

तक्ता क्रमांक 12.2 पुढे चालू

क्र.सं.	वस्तूचे गाव	वस्तूची प्रत/जात	पारिमाण	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
17	गाडेतेल	भुईमूग	किलो	48.00	45.00	45.80	46.00	46.40	48.00	43.50
18	गामतेल	स्व.धा.दु.	किलो	32.00	-	-	36.00	-	-	-
19	घन तूप	डालडा	किलो	37.00	36.50	35.00	35.00	40.80	43.50	42.00
पशुधन्य पदार्थ:-										
20	सुटे दुध	म्हशीचे	लिटर	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	12.00
21	शुध तूप	म्हशीचे	किलो	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00
सास व भात:-										
22	मांस	(नाकडाचे)	किलो	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
23	ताजे मासे	त्या.म.	किलो	50.00	50.00	50.00	50.00	58.00	60.00	60.00
24	जडी-	कांबडीचे	डझन	21.00	20.00	20.00	18.00	15.00	18.00	17.50
पशुधन्य पदार्थ :-										
25	शेंबळेचे	मध्यम	किलो	25.00	25.00	25.00	25.00	28.00	31.00	28.00
26	खांदरे	सु.वाटी	किलो	50.00	47.50	40.00	40.00	40.00	47.00	48.00
27	मिरची	सु.सके.	किलो	40.00	40.00	39.20	40.00	40.00	40.00	40.00
फळे व भाजीपाला :-										
28	केळी	जळगाव	डझन	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	11.00	12.50
29	कांदे	मध्यम	किलो	4.75	3.00	3.00	3.50	4.00	4.25	5.00
30	बटाटे	मध्यम	किलो	9.50	7.50	8.00	8.00	3.00	8.00	8.75
पेये:-										
31	चहा	ctc पत्ती	किलो	136.00	136.00	136.00	136.00	136.00	136.00	136.00
32	काफी	पावडर	100 gm	38.00	38.00	38.00	38.00	38.00	38.00	38.00

क्र.सं.	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	पारिमाण	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	12	13	14	15	16	17	18
17	गाडेतेल	भुईमूग	किलो	54.40	50.00	50.00	56.40	56.00	51.00	43.17
18	गामतेल	स्व.धा.दु.	किलो	-	-	-	-	-	34.00	37.00
19	घन तूप	डालडा	किलो	42.40	43.00	44.00	44.00	44.00	40.70	38.33
पशुधन्य पदार्थ:-										
20	सुटे दुध	म्हशीचे	लिटर	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	12.92	13.00
21	शुध तूप	म्हशीचे	किलो	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00
सास व भात:-										
22	मांस	(नाकडाचे)	किलो	100.00	100.00	100.00	100.00	107.50	100.63	109.09
23	ताजे मासे	त्या.म.	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	56.50	45.33
24	जडी-	कांबडीचे	डझन	16.00	17.50	18.00	18.00	19.50	18.46	12.75
पशुधन्य पदार्थ :-										
25	शेंबळेचे	मध्यम	किलो	51.80	32.25	31.50	30.00	32.00	28.71	26.42
26	खांदरे	सु.वाटी	किलो	46.00	47.50	57.00	58.00	50.50	43.16	35.57
27	मिरची	सु.सके.	किलो	40.00	40.00	45.00	43.00	44.00	41.60	42.67
फळे व भाजीपाला :-										
28	केळी	जळगाव	डझन	10.80	9.00	9.50	10.00	10.50	10.28	9.17
29	कांदे	मध्यम	किलो	5.80	5.50	7.50	7.50	7.75	4.94	6.08
30	बटाटे	मध्यम	किलो	8.00	9.50	10.00	10.80	9.00	8.75	3.58
पेये:-										
31	चहा	ctc पत्ती	किलो	136.00	136.00	136.00	136.00	136.00	136.00	136.00
32	काफी	पावडर	100 gm	38.00	38.00	38.00	38.00	38.00	32.00	15.00

तक्ता क्रमांक 12.2 पुढे चालू...

अ. क्र.	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परिमाण	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
जळण व दिवाबरी :-										
33	रॉकेल	.....	लिटर	11.00	11.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
34	लाकूड	जळक	40 kg	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
35	कोळसा	लाकडी	40 kg	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00
रुपडे :-										
36	साडी	4.5 मी.	1 नग	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00
37	शर्टिंग	टेरीकॉट	मिटर	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00
38	पोलक कापड	सुती	मिटर	35.00	35.00	35.00	45.00	45.00	45.00	45.00
भांडी :-										
39	पातेले	स्टिल	किलो	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
40	पातेले	पितळ	किलो	160.00	160.00	160.00	160.00	164.00	170.00	180.00
वापरातील संकिर्ण वस्तू :-										
41	हमाम	सावण	1 नग	11.00	11.00	11.30	11.50	11.50	11.50	11.50
42	घुण्याचा	501 सावन	2 नग	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00
43	दुधपेस्ट	कोलगेट	100 gm	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00
44	केसातेल	टाटा हे.ऑ.	100 gm	13.75	14.38	13.75	13.75	13.75	13.75	13.75
45	सुपारी(भरडा)	मध्यम	किलो	100.00	100.00	116.00	105.00	100.00	100.00	97.50
46	विडी	मध्यम	25 नग	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50
47	सिगार	पनामा	10 नग	13.00	13.00	13.00	13.00	14.20	18.00	18.00

तक्ता क्रमांक 12.2 पुढे चालू...

अ. क्र.	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परिमाण	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	12	13	14	15	16	17	18
जळण व दिवाबरी :-										
33	रॉकेल	.....	लिटर	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	11.83	11.00
34	लाकूड	जळक	40 kg	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
35	कोळसा	लाकडी	40 kg	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	220.00
रुपडे :-										
36	साडी	4.5 मी.	1 नग	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	200.00	202.00
37	शर्टिंग	टेरीकॉट	मिटर	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00
38	पोलकवाचे	सुती	मिटर	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00	42.50	35.00
भांडी :-										
39	पातेले	स्टिल	किलो	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
40	पातेले	पितळ	किलो	180.00	180.00	180.00	188.00	200.00	173.50	160.00
वापरातील संकिर्ण वस्तू :-										
41	हमाम	सावण	1 नग	11.80	12.00	12.00	12.00	12.00	11.59	11.00
42	घुण्याचा	501 सावन	2 नग	17.50	18.00	18.00	18.00	18.00	17.38	17.00
43	दुधपेस्ट	कोलगेट	100 gm	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	29.00
44	केसातेल	टाटा हे.ऑ.	100 gm	14.20	14.50	14.50	14.60	15.00	14.14	14.00
45	सुपारी	मध्यम	किलो	98.00	100.00	100.00	100.00	100.00	101.38	113.00
46	विडी	मध्यम	25 नग	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50	4.00
47	सिगार	ब्रिस्टॉल	10 नग	17.40	17.00	17.00	17.00	17.00	15.63	10.00

आधार :- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, जालना.

कामगारांचे व्हाहक किमतीचे निर्देशांक सन 2002 - 03

(पायाभूत वर्ष :- 1982 =100)

जिल्हा :- जालना.

केंद्र..- औरंगाबाद

अ. क्र.	महिना	वर्ष	अन्न गट	पान,मुपारी तंबाखू व मादक पदार्थ	इंधन व दिवाबत्ती	घर भाडे	कापड विछाना व पादत्राणे	संकिर्ण	सर्वसाधारण नि. शांक
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	एप्रिल	2002	503	666	482	366	560	639	518
2	मे	2002	508	665	485	366	560	639	521
3	जून	2002	508	666	485	366	560	641	521
4	जुलै	2002	513	663	485	382	560	643	526
5	ऑगस्ट	2002	497	663	487	382	560	646	518
6	सप्टेंबर	2002	502	663	490	382	560	646	521
7	ऑक्टोबर	2002	508	663	490	382	560	646	524
8	नोव्हेंबर	2002	507	663	490	382	560	646	524
9	डिसेंबर	2002	509	663	495	382	560	649	525
10	जानेवारी	2003	509	665	495	383	560	649	526
11	फेब्रुवारी	2003	507	674	495	383	560	650	525
12	मार्च	2003	507	675	495	383	560	650	525
वार्षिक सरासरी			507	666	490	378	560	645	523

आधार:- कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक :-13.1

जिल्ह्यातील पालीस अधिकारी / कर्मचा-यांची एकूण संख्या
(वर्ष : 2002 -03)

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पालीस अधिकारी / कर्मचा-यांची संख्या:-	.....
	क. पालीस उप महानिरीक्षक. (वर्ग -1)	.....
	ख. पालीस आयुक्त	.....
	ग. अप्पर पालीस आयुक्त	.....
	घ. पालीस उप आयुक्त	.....
	च. पालीस अधिक्षक	2
	छ. पालीस उप अधिक्षक	5
	ज. पालीस निरीक्षक	16
	झ. पालीस उप निरीक्षक	52
	ट. पालीस जमादार	117
	ठ. पालीस हवालदार	254
	ड. पालीस शिपाई	796
	ढ. इतर	74
	एकूण पालीस अधिकारी / कर्मचार-यांची संख्या	1316
2	पालीस ठाणे	16
3	आऊट पोस्ट	8
4	सब पोस्ट	10
5	लॉकअप	15
6	पालीस ठाणे,आउट पोस्ट, व सब पोस्ट आदिची सोय असलेली गावे व शहरे.	34
7	पालीस दलांचा एकूण खर्च (रुपये लाखात)	1206

आधार- जिल्हा पोलीस अधिक्षक, जालना.

जिल्हा :- जालना. जिल्हातील गुन्हासंबंधीची आकडेवारी, सन 2002-2003

अ. क्र.	गुन्हाचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	व्याया-लयात चौकशी-साठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	व्यायालयाने काढून टाकलेली शिक्षा दिलेली जामीन दिल्यासह निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी झालेली प्रकरणे	वर्षाच्या शेवटी व्याया-लयातील प्रलंबित प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	दखलपात्र गुन्हात मदत करणे	-	-	-	-	-	-	-	-
2	दखलपात्र गुन्हावाबत कट करणे	-	-	-	-	-	-	-	-
3	सार्वजनिक शांतता सुरक्षितता व न्यायावावतचे गुन्हे	128	20	822	124	33	20	0	913
4	व्यक्तिविषयक गंभीर गुन्हे	842	74	4598	856	499	317	19	4955
5	व्यक्ति व मालमत्ताविषयक किंवा फक्त मालमत्तेविषयक गंभीर गुन्हे	320	46	1028	156	50	45	1	1134
6	व्यक्तिविषयक किरकोळ गुन्हे	603	89	834	575	101	93	8	1308
7	मालमत्ता विषयक किरकोळ गुन्हे	272	43	1288	93	22	18	4	1359
8	वर न नोंदविलेले इंडियन पिननकोड घालील इतर गुन्हे	121	31	2434	40	20	20	0	2454
एकूण (1 ते 8)		2286	303	11004	1844	725	513	32	12123
9	वर नमूद न केलेले इतर गुन्हे (क.) विशेष किंवा स्थानिक कायद्या-घालील दखलपात्र ठरलेले गुन्हे (ख) पी. एच. ओ. आर, 1917 या कायद्याघालील गुन्हे	2132	530	9535	2015	652	441	32	10898
एकूण (9(क+ख))		2132	530	9535	2015	-	-	-	-
एकूण 1 ते 8 व (9(क+ख))		4418	833	20539	3859	652	441	32	10898
स्रोत:-1. जिल्हा पोलीस अधीक्षक, जालना						1377	954	64	23021

जिल्हा :- जालना. तुरुंगात दखल केलेले गुन्हेगार, सन 2002-03

अ. क्र.	वर्ग	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5
1	रेल्वे अधिनियम	-	-	-
2	मुंबई पोस्टा अधिनियम	-	-	-
3	मुंबई यारनंबंदी अधिनियम	15	-	-
4	क्रिमिनल प्रोसीजर कोड अधिनियम	28	-	15
5	घरफोडी आणि चोरी	45	5	33
6	खोटे दस्तावेज आणि फसवणूक	157	10	55
7	चून	32	-	157
8	शाके आणि वसंडे	55	-	32
9	हत्या या दुर्घटनेत करणे	25	5	60
10	पुरा सावून पळविणे व त्रालाका	450	-	25
11	सफरी गुन्हे	22	35	485
12	इतर	-	-	22
एकूण		125	20	145
स्रोत:- जिल्हा पोलीस अधीक्षक, जालना.		954	75	1029

तक्ता क्रमांक 13.4

कुटुंबात वाचन फेलेल्या कुटुंबांचे वचनाद्वारे व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण
सन 2002-2003

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	वर्ग	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5
1	13 वर्षांखालील			
	1.1) अशिक्षित	5	0	5
	1.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	10	0	10
	1.3) वाचता व लिहिता येणारे	18	0	18
2	18 ते 21 वर्ष			
	2.1) अशिक्षित	102	3	105
	2.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	98	5	103
	2.3) वाचता व लिहिता येणारे	49	12	61
3	22 ते 30 वर्ष			
	3.1) अशिक्षित	205	10	215
	3.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	210	8	218
	3.3) वाचता व लिहिता येणारे	86	7	93
4	31 ते 40 वर्ष			
	4.1) अशिक्षित	50	5	55
	4.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	35	7	42
	4.3) वाचता व लिहिता येणारे	65	8	73
5	41 ते 50 वर्ष			
	5.1) अशिक्षित	2	4	6
	5.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	4	3	7
	5.3) वाचता व लिहिता येणारे	15	3	18
6	61 वर्षांवरील			
	6.1) अशिक्षित	0	0	0
	6.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	0	0	0
	6.3) वाचता व लिहिता येणारे	0	0	0
	एकूण	954	75	1029
7	7.1) अशिक्षित	364	22	386
	7.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	357	23	380
	7.3) वाचता व लिहिता येणारे	233	30	263

आधार:-जिल्हा पोलीस अधीक्षक, जालना.

तक्ता क्रमांक 13.5

दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे / प्रकरणे
सन : 2002-2003

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	दिवाणी				फौजदारी			
	मूळ		अपील		मूळ		अपील	
	नियमित	संकिर्ण	नियमित	संकिर्ण	नियमित	संकिर्ण	नियमित	संकिर्ण
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1419	1247	252	118	11085	1888	67	252

टिप :- कार्यकारी, दंडाधिकारी यांनी ज्या प्रकरणांवर निर्णय दिला आहे, अशा प्रकरणांचा समावेश आहे.
आधार :- जिल्हा व सत्र न्यायाधिश, जालना.

**राज्य शांतल सफ कायालय, बरगीकरण बँकाची संख्या, ठेवी व फर्ज
सन 31/3/2003 अखेर**

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तहसील	बँकाची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	बँकेतील कर्मचा-यांची संख्या	बर्गीकृत बँका	बर्गीकृत बँकांची शाखा, कार्यालये	बर्गीकृत बँकाच्या ठेवी रु. (रु.लाखात)	बर्गीकृत बँकाच्या अगाऊ रक्कमा (रु.लाखात)	सर्कारी बँका व खा.च्या शाखा
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	शेडदरपत	10	69	3	12	उ.ना.	उ.ना.	2/15
2	जाफाबाद	6	43	3	6	उ.ना.	उ.ना.	2/8
3	जालना	10	352	14	24	उ.ना.	उ.ना.	2/13
4	दरनापूर	3	25	3	5	उ.ना.	उ.ना.	1/6
5	अंबड	8	81	5	10	उ.ना.	उ.ना.	2/15
6	मंगलवणी	7	40	4	7	उ.ना.	उ.ना.	1/8
7	परभूर	4	31	4	7	उ.ना.	उ.ना.	2/9
8	मठा	4	26	2	5	उ.ना.	उ.ना.	1/4
जिल्हा बँका		52	637	14	76	41443	28977	2/78

टिप: 1) बँकेच्या ठेवी व अगाऊ रक्कमा, तहसीवार उपलब्ध नसल्यामुळे एकूण जिल्ह्याची आकडेवारी

2) बँका व खा.च्या शाखांमध्ये सापेक्षकृत बँकांची समावेश आहे.

3) सलग क्रमांक 5 पुढील जिल्हा बँकांमध्ये तहसील मधील बँकांच्या संख्येची बेरीज नसून जिल्ह्यातील संख्या आहे.

4) सर्कारी बँकाच्या ठेवी व अगाऊ रक्कमा अंतर्भूत नाही.

5) बँकेची कंपनीने संजूर रायदियेला कमी वर्ज घेतल्यामुळे अगाऊ रक्कम कमी झालेली आहे.

आधार:- जिल्हा अग्रणी बँक, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 14.2

जिल्ह्यातील 31 मार्च, 2003 रोजी चालू असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	मर्यादित भागभांडवल असलेल्या संस्था		हमीद्वारे मर्यादित असलेल्या आणि नण्यासाठी काम न करणा-या संस्था		एकूण	
	सार्वजनिक	खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी
1	2	3	4	5	6	7
1	9	172	0	1	9	173

आधार:- कंपनी व्यवहार खात, उद्योग संचालन, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

तक्ता क्रमांक :- 14.3

उत्तरीलेल्या विनापत्रांची संख्या व विभागीय रक्कम, सन 2002 - 2003

जिल्हा :- जालना.

(रुपये हजारात)

अ.क्र.	विवरण	परिमाण	तपशिल 2002-2003
1	2	3	4
1	शाखा	संख्या	1
2	वर्गिकृत बँकांची संख्या	संख्या	24369
3	व्यपगत विभागीय	संख्या	6311
4	व्यपगत विभागीय रक्कम	रुपये हजारात	1467701
5	व्यपगत विभागीय रक्कम	रुपये हजारात	334882

आधार:- भारतीय विभागीय विभागीय शाखा, जालना.

जिल्ह्यातील विद्यार्थ्यांची अंकावारी, सन : 2002 - 03

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तहसील	कायम स्वरूपाची चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपटगृहे		व्हिडीओ केंद्रे		वसूल केलेला करमणूक कर (रुपये हजाराने)
		संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	
	2	3	4	5	6	7	8	9
1	बिकरदन	0	0	8	1200	10	100	490
2	आप्रादाद	0	0	2	300	2	60	184
3	जालना	7	5151	0	0	8	240	5247
4	बदनापूर	0	0	1	150	5	150	74
5	जंजिड	1	371	0	0	8	240	345
6	धनसांगी	0	0	0	0	1	30	129
7	परतूर	1	402	2	300	12	360	350
8	नेळा	0	0	2	300	2	60	176
	जिल्हा तहसील	9	5223	15	2250	48	1440	6995

टिप:- स्तंभ क्रमांक 9 मध्ये केवळ / विद्यार्थ्यांसाठी वसूल केलेल्या वा समावेश आहे.

आधार:- जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्रार क्रमांक :- 15.2

जिल्हा केलेली अल्पवय गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या

सन 2001-02 व 2002-03

जिल्हा :- जालना.

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	योजनाचे नाव	सन 2002-03 अखेर खातेदारांची संख्या	सन 2001-02 मधील गुंतवणूक		सन 2002-03 मधील गुंतवणूक	
			ढोबळ	नक्क	ढोबळ	नक्क
	2	3	4	5	6	7
1	राष्ट्रीय बचत खाते	741	322.21	53.96	423.11	61.12
2	राष्ट्रीय मुदत ठेव	-	-	-	-	-
3	राष्ट्रीय प्रगती ठेव	41772	1380.79	603.17	1354.59	68.89
4	अल्पवय ठेव (1,2,3,5 वर्षे)	51	14.40	5.21	1.73	32.89
5	सांख्यिक भ.नि.निधी - स्टेट बँक	123	1032.77	867.45	1154.09	1337.78
6	सांख्यिक भ.नि.निधी - टपाल खाते	123	38.20	36.26	38.20	57.90
7	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे 3 वी शालिका (2 ते 7)	-	-	-1.29	-	-1.01
8	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे 8 वी शालिका	-	187.18	93.33	214.84	68.53
9	शैक्षणिक विकास पत्रे	-	-	-88.16	-	-184.56
10	किसान विकास पत्रे	-	206.49	7.90	216.49	-4.00
11	सांख्यिक प्रगती योजना	254	183.18	156.44	320.21	214.71
12	राष्ट्रीय बचत योजना -87	-	-	-17.46	-	-8.69
13	सांख्यिक सुरक्षा पत्रे	-	-	-	-	-
14	इतर सर्व योजना	-	-	-	-	-
15	राष्ट्रीय बचत योजना - 1992	-	0.87	0.05	-	-0.09
	एकूण	43112	3356.09	1716.86	4072.56	1643.47

आधार:- सहाय्यक तालिका, अल्पवय, जिल्हाधिकार्या कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 15.3

तहसीलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल , सन 2002 - 03

:- जालना.

(रुपये मध्ये)

अ. क्र.	तहसील	चालू वर्षाची जमीन महसूलीची एकत्रित मागणी (पूर्वीची जमा रक्कम सोडून)	एकत्रित जमीन महसूलाची घकबाकी (अधिकृत व अनाधिकृत)	एकत्रित जमीन महसूलाची एकूण मागणी	सूट	निलंबित वसूली	वसूली पात्र	प्रत्यक्ष वसूली	जमीन महसूल देणा-या खातेदारांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	भोकरदन	2132	0	2132	0	0	2132	2132	उ.ना.
2	जाफाबाद	998	0	998	0	0	998	998	उ.ना.
3	जालना	8525	0	8525	0	0	8525	8525	उ.ना.
4	बदनापूर	967	0	967	0	0	967	967	उ.ना.
5	अंबड	2710	0	2710	0	0	2710	2710	उ.ना.
6	घनसांवगी	1379	0	1379	0	0	1379	1379	उ.ना.
7	परतूर	2139	0	2139	0	0	2139	2139	उ.ना.
8	मंज	611	0	611	0	0	611	611	उ.ना.
	जिल्हा एकूण	19461	0	19461	0	0	19461	19461	उ.ना.

टिप :- उ.ना. = उपलब्ध नाही.

आधार:- जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 15.4

मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके
31.3.2003 या दिवशी

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	तहसील	मुद्रणालयांची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके																						
			दैनिक					साप्ताहिक					पाक्षिक					मासिक							
			म	हि	इ	इ	ए	म	हि	इ	इ	ए	म	हि	इ	इ	ए	म	हि	इ	इ	ए			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
1	भोकरदन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
2	जाफाबाद	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
3	जालना	12	12	0	0	0	12	4	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
4	बदनापूर	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
5	अंबड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
6	घनसांवगी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
7	परतूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
8	मंज	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
	जिल्हा एकूण	12	12	0	0	0	12	5	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			

टिप :- 1) ज्या मुद्रणालयांमध्ये दैनिके साप्ताहिके, पाक्षिके तसेच मासिके छापली जातात अशाच मुद्रणालयांची संख्या रकाना क्र.3 मध्ये देण्यात आली आहे.

2) जी दैनिके व साप्ताहिके नियमित प्रकाशित होत नाहीत तसेच शासकिय जाहिराती नियमित छापत नाहीत अशा दैनिके व साप्ताहिकांची मर्यादा शासनाने रद्द केल्यामुळे त्यांची संख्या कमी झाली आहे.

आधार:- जिल्हा माहिती अधिकारी, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 15.5

स्वस्त धान्य दुकानांना पुढीलप्रमाणे तांदुळ, गहू व साखर
सन: 2002 - 03

जिल्हा :- जालना.

(आकडे '00' टनामध्ये)

अ. क्र.	तांदुळ			गहू			साखर			निगमित स्वस्त धान्य वाटप दुकाने संख्या
	जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणी	एकूण (2+3)	जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणी	एकूण (5+6)	जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणी	एकूण (8+9)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	1079	2023	3102	4780	19513	24293	0	0	0	1277

टिप :- वर्ष 2002-03 मध्ये लोकसंख्येच्या वाढीनुसार 10 स्वस्त दुकानांची वाढ करण्यात आली आहे.

आधार:- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, जालना.

तक्ता क्रमांक :- 15.6

जिल्ह्यातील 1999 मधील लोकसभा व 1999 मधील विधानसभा निवडणूक संबंधी आकडेवारी

जिल्हा :- जालना.

(आकडे हजारात)

अ. क्र.	मतदार संघाचे नाव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदानाची टक्केवारी	पक्षनिहाय मते मिळालेल्यांची संख्या				
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		काँग्रेस आय	राष्ट्रपादी काँग्रेस	शिवसेना	जनता पार्टी	भारतीय जनता पार्टी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
लोकसभा निवडणूक :- 1999											
1	जालना	1106	424	377	801	72.42	208	173	0	0	332
लोकसभा एकूण		1106	424	377	801	72.42	208	173	0	0	332
विधानसभा निवडणूक:- 1999											
1	भोकरदन	194	75	66	141	72.68	16	27	0	0	52
	जालना	210	75	68	143	68.51	65	6	61	0	0
	बदनापूर	177	68	60	128	72.32	0	11	40	0	0
	अंबड	180	69	61	130	72.22	25	52	41	0	0
	परतूर	170	62	56	118	69.41	32	25	0	0	48
विधानसभा एकूण		936	349	311	660	70.51	138	121	142	0	100

तक्ता क्रमांक :- 15.6 पुढे चालू.

अ. क्र.	मतदार संघाचे नाव	पक्षनिहाय मते मिळालेल्यांची संख्या										
		अखिल भारतीय संघ	शेतकरी कामगार पक्ष	भा. रि. पा.	समाजवादी	कम्युनिस्ट पार्टी ऑफ इंडिया	बहु-जन समाज अं बी एच एस	जनता दल युनायटेड	भारतीय मायनारी-टीज	भा-री-प बहूजन महासंघ	हिंदू महा सभा	अपघ
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
लोकसभा निवडणूक :- 1999												
1	जालना	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
लोकसभा एकूण		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
विधानसभा निवडणूक:- 1999												
1	भोकरदन	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30
	जालना	0	0	0	0	2	1	1	0	0	0	3
	बदनापूर	3	0	0	0	0	0	0	0	22	0	36
	अंबड	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	परतूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11
विधानसभा एकूण		3	0	0	0	2	1	1	0	22	0	51

टिप:- आकडे हजारात केल्यामुळे बेरजा जुळणार नाहीत.

आधार:- जिल्हा निर्वाचन अधिकारी जालना.

जिल्ह्यातील 31.3.2003 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या

विश्रामगृहांची तालुकानिहाय यादी .

जिल्हा :- जालना.

अ.क्र.	तहसील	विश्रामगृहाचे नाव व पत्ता	त्यांची संख्या
1	2	3	4
1	भोकरदन	1 विश्रामगृह सार्वजनिक बांधकाम विभाग भोकरदन	2
		2 जि.प. विश्रामगृह राजूर	2
		3 *तपासणी बंगला, जुही प्रकल्प दानापूर	1
		4 *तपासणी बंगला, घामणा मध्यम प्रकल्प सेलुद	1
2	जाफ्राबाद	1 विश्रामगृह सां.बां. विभाग, जाफ्राबाद	2
		2 *विश्रामगृह सां.बां. विभाग, टेभूर्णी	2
		3 डाक बंगला जि.प. जाफ्राबाद	2
		4 *तपासणी बंगला, जीवरेखा मध्यम प्रकल्प अकोला	1
3	जालना	1 विश्रामगृह सां. बा. विभाग, शिवाजी पुतळ्याजवळ जालना	6
		2 विश्रामगृह सां.बां. विभाग, अंबड रोड, जालना	6
		3 सिंचन विश्रामगृह मोतीबाग, जालना	2
		4 विश्रामगृह न.प. जालना	8
4	वदनापूर	1 विश्रामगृह सार्वजनिक बांधकाम विभाग, वदनापूर	2
		2 *विश्रामगृह अप्परदुधना प्रकल्प, सोमठाणा	1
5	अंबड	1 विश्रामगृह सां.बां. विभाग, अंबड .	2
		2 प्रवासी तपासणी बंगला, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, वडीगोद्री	4
6	घनसांवगी	1 विश्रामगृह सार्वजनिक बांधकाम उपविभाग, घनसांवगी	2
		2 प्रवासी तपासणी बंगला, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, तीर्थपूरी	2
		3 प्रवासी तपासणी बंगला, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, कुभार पिंपळगांव	2
7	परतूर	1 विश्रामगृह सां.बां. विभाग, परतूर.	2
		2 प्रवासी तपासणी बंगला, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, आप्टी	2
8	मंठा	1 विश्रामगृह सां.बां. विभाग, मंठा.	2

टीप :- '*' ही विश्रामगृहे योग्य स्थितीत नसल्यामुळे राहण्यास प्रलंब नाही.

आधार :- 1) कार्यकारी अभियंता सां.बा.विभाग, क्रमांक 1 व क्रमांक 2

2) कार्यकारी अभियंता बा.विभाग, जि.प.जालना.

3) कार्यकारी अभियंता लघुपाटबंधारे विभाग, जालना.

4) अधीक्षक अभियंता, व प्रशासक, लाभक्षेत्र विकास प्राधिकरण, औरंगाबाद.

5) मुख्याधिकारी, न.प.जालना.

तक्ता क्रमांक 15.8

निवडक निर्देशांकांचे संवत्सर्प: 2002 - 03

जिल्हा :- जालना-

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष							
			1960-1961	1970-1971	1980-1981	1990-1991	2000-2001	2001-2002	2002-2003	
1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	
1	क्षेत्रफळ व लोकसंख्या :- (1961,1971,19981,1991 व 2001)									
	1) क्षेत्रफळ	चौ.कि.मी	7303	7303	7718	7718	7718	7718	7718	
	2) एकूण लोकसंख्या	संख्या"000"	728	897	1038	1364	1612	1612	1612	
	3) लोकसंख्येची घनता (दर चौ.कि.मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या)		100	123	135	179	209	209	209	
	4) शेतकरी व एकूण शेतमजुरांची एकूण काम करणा-यांशी टक्केवारी	टक्केवारी	83	83	76	82	82	82	82	
2.	कृषी व सिंचन						97-98	98-99	98-99	
	1) जंगलाखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	60	60	50	60	65	--	65	
	2) लागवडीलायक क्षेत्र	हेक्टर"00"	7140	7000	6990	7070	7401	--	6757	
	3) प्रत्येक कृषि काम करणा-या मागे (शेतमजूर व शेतकरी) लागवडी योग्य क्षेत्र		2.19	2.41	3.81	1.43	1.5	--	1.37	
	4) एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	6280	7090	7110	7590	7196	--	7300	
	क. अन्नधान्याखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	3930	4490	4820	5000	4630	--	4750	
	ख. उसाखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	20	20	40	160	114	--	87	
	ग. भूईमूंगाखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	330	100	100	120	42	--	37	
	घ. कापसाखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	1250	1580	1290	1280	1548	--	1620	
	5) निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	6060	6570	6350	6490	5685	--	5965	
	6) प्रत्येक कृषि काम करणा-या मागे (शेतकरी व शेतमजूर) पेरलेले निव्वळ क्षेत्र	हेक्टर"00"	1.86	2.24	0	1.31	1.15	--	1.21	
	7) एकापेक्षा अधिकवेळा पेरलेल्या क्षेत्राची निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	3.7	7.91	12.08	16.94	26.58	--	22.38	
	8) सिंचनाखालील एकूण क्षेत्र	हेक्टर"00"	210	410	550	945	1067	--	1026	
	9) एकूण सिंचनाखालील क्षेत्राची एकूण पिकाखालील क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	3.41	5.78	10.19	12.45	14.83	--	14.06	
	10) निव्वळ सिंचन क्षेत्र	हेक्टर"00"	160	370	530	687	727	--	686	
	11) कालव्याहारे सिंचित क्षेत्र	हेक्टर"00"	0	50	110	93	132	--	88	
	12) विहिरीद्वारे सिंचित क्षेत्र	हेक्टर"00"	160	310	430	593	595	--	598	
	13) इतर साधनाते सिंचित क्षेत्र	हेक्टर"00"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	

तक्ता क्रमांक 15.8 पढे चालू . . . .

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	सर्व वर्ष					2001-2002 10	2002-2003 11
			1960-1961 4	1970-1971 5	1980-1981 6	1990-1991 7	2000-2001 9		
1	2	3	4	5	6	7	9	10	11
2	14) सिंचनाखालील क्षेत्र						97-98	98-99	98-99
पुढे	क. अन्नधान्ये	हेक्टर"00"	160	290	580	517	472	--	489
चालू	ख. ऊस	हेक्टर"00"	20	20	40	164	114	--	87
	ग. भुईमूंग	हेक्टर"00"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	13	--	17
	घ. कापूस	हेक्टर"00"	उ.ना	3	5	158	319	--	316
	ब. फळे व भाजीपाला	हेक्टर"00"	उ.ना	उ.ना	20	36	92	--	65
3	नृवसंधारणाची कामे :-								
	क. बांधबधित्त केलेली जमीन	हेक्टर"000"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना
	ख. मजगतीखालील क्षेत्र	हेक्टर"000"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना
	ग. पुनः प्राप्त केलेले क्षेत्र	हेक्टर"000"	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना
4	कृषि औजारे		1961	1972	1982	1987			1997
	1) नागर								
	क. लोखंडी नागर	संख्या"000"	3277	3759	5557	11536	--	--	8467
	ख. लोखंडी नागर	संख्या	18229	20778	22257	27800	--	--	10405
	2) सिंचनाकरिता तेलावर चालणारे पंप	संख्या	1115	3396	3657	2116	--	--	1726
	3) सिंचनाकरिता विद्युत पंप	संख्या	24	2229	7577	21430	--	--	34836
	4) उसाचे चरक								
	क. शक्तीवर चालणारे	संख्या	298	252	425	373	--	--	111
	ख. वॅलाच्या मदतीने चालणारे	संख्या	457	149	29	55	--	--	--
5	पशुधन :-		1961	1972	1982	1987			1997
	1) एकूण पशुधन	संख्या"000"	666	575	712	822	--	--	935
	2) प्रत्येक बैलजोडीमागे लागवड केलेले निव्वळ क्षेत्र	हेक्टर	5.10	6.17	5.90	6.24	--	--	6.74
	3) दुभत्या गार्ड	संख्या"000"	उ.ना.	* 59	58	57	--	--	63
	4) दुभत्या म्हशी	संख्या"000"	उ.ना.	* 19	12	17	--	--	26
	5) शेळ्या / मेंढया	संख्या"000"	उ.ना.	* 419	251	300	--	--	337
	6) कॉबड्या व तत्सम पक्षी	संख्या"000"	उ.ना.	* 139	111	198	--	--	--
6	मत्स्य व्यवसाय:-								
	1) समुद्रातील मत्स्य उत्पादन "2002-03"	मेटन "000"	-	-	-	-	-	-	-
	2) गोडया पाण्यातील मत्स्य उत्पादन	मेटन	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	1752 1933
	3) मत्स्य व्यवसायाच्या सहकारी संस्था	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	38 38
7	नोंदणीकृत कारखाने व कारखाने :-		1970	1990	1991	1997	2000		2002
	1) चालू कारखाने	संख्या	114	139	159	185	193	--	135
	2) कामगारांची दे.स.उपस्थिती	संख्या	114	139	159	7305	10208	--	7360
	3) दर लाख लोकसंख्येमागे नोंदणी केलेल्या कामगारांची संख्या	संख्या	5482	545	6708	535	613	--	457

तक्ता क्रमांक 15.8 पुढे चालू...

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-1961	1970-1971	1980-1981	1990-1991	2000-2001	2001-2002	2002-2003
1	2	3	4	5	6	7	9	10	11
8 विद्युत :-									
1)	विद्युत निर्माती	द.ल.कि.वॅ/तास	0	0	0	0	0	0	0
2)	वापरलेली वीज	द.ल.कि.वॅ/तास	उ.ना.	उ.ना.	117	71	360	583	576
3)	विद्युतीकरण झालेली गावरे	संख्या	4	4	4	4	4	4	4
4)	विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	123	770	967	967	967	971	971
9 सडकार :-									
			30/6/71	30/6/81	30/6/91	30/6/97	30/6/00	30/6/01	30/6/02
1) संस्था:									
क.	शेती पतसंस्था	संख्या	582	676	574	575	571	572	572
ख.	बिगर शेती पतसंस्था	संख्या	उ.ना.	323	219	398	133	155	156
	बिगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था	संख्या	उ.ना.	566	560	776	1190	1466	1465
क.	उत्पादक संस्था	संख्या						529	721
ख.	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या						923	731
ग.	पणन संस्था	संख्या						14	13
2) सभासद:-									
क.	शेती पतसंस्था	संख्या	60130	323773	222992	305051	272185	265962	303054
ख.	बिगर शेती पतसंस्था	संख्या	उ.ना.	79467	66097	54237	62958	71802	78857
	बिगर शेती पतसंस्था (इतरसंस्था)	संख्या	उ.ना.	85753	38911	307712	295200	165343	150689
क.	उत्पादक संस्था	संख्या						115617	106880
ख.	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या						32997	26966
ग.	पणन संस्था	संख्या						16729	16843
3) खेळते भांडवल:-									
			31/6/71	31/6/81	31/6/91	31/6/97	31/6/98	30/6/01	30/6/02
क.	शेती पतसंस्था	रु.लाखात	409	6521	11852	29419	22990	27156	8482
ग.	बिगर शेती पतसंस्था	रु.लाखात	0	2105	1440	6358	790	9214	17334
	बिगर शेती पतसंस्था (इतरसंस्था)	रु.लाखात	0	1756	17736	6830	7155	26013	26150
क.	उत्पादक संस्था	संख्या						24955	24959
ख.	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या						930	986
ग.	पणन संस्था	संख्या						128	205
4) दिलेली कर्जे:-									
क.	शेती पतसंस्था	रु.लाखात	225	2184	19310	3843	3221	2761	2658
ख.	बिगर शेती पतसंस्था	रु.लाखात	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	2628	4623	5419	4670
ग.	बिगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था	रु.लाखात	उ.ना.	8.4	उ.ना.	8057	6167	4540	उ.ना.
5) शिल्लक :-									
1) प्राथमिक.									
क.	संस्था	संख्या	उ.ना.	1106	1119	1211	1286	1500	1524

तक्ता क्रमांक 15.8 पुढे चालू....

तकता क्र. 15.8 पुढे चालू...

जिल्हा :- जातगा.

अ. क्र.	नाम	परिमाण	संवर्ष वर्ष							
			1960-1961	1970-1971	1980-1981	1990-1991	2000-2001	2001-2002	2002-2003	
1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	
पुढे चालू	ख. विद्यार्थी	संख्या "000"	उ.ना.	172	179	237	274	265	256	
	ग. शिक्षक	संख्या "000"	उ.ना.	3	4	4	5	5	5	
	घ. प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	उ.ना.	50	48	54	51	49	47	
2) माध्यमिक व उच्च माध्यमिक:-										
	क. संस्था	संख्या	उ.ना.	116	129	180	188	193	212	
	ख. विद्यार्थी	संख्या "000"	उ.ना.	55	60	90	108	115	132	
	ग. शिक्षक	संख्या "000"	उ.ना.	2	2	2		3	0	
	घ. प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	उ.ना.	33	31	38	30	42	44	
3) महाविद्यालयीन:-										
	क. संस्था	संख्या	उ.ना.	5	5	13	13	13	13	
	ख. विद्यार्थी	संख्या "000"	उ.ना.	6	6	9	14	14	14	
	ग. शिक्षक	संख्या "000"	उ.ना.	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	
	घ. प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	उ.ना.	30	31	30	41	41	41	
4) साक्षरपेची टक्केवारी :- 2001										
	क. पुरुष	टक्केदारी		26.86	37.98	45.54	64.1	82.03	82.03	79.17
	ख. स्त्रिया	टक्केवारी		5.3	11.7	14.98	27.31	57.55	57.55	49.25
	एकूण	टक्केवारी		15.74	23.11	30.48	46.8	70.24	70.24	64.52
11	देयकिय व सरोभ्य सेवा :-			1961	1971	1981	1990	2000	2001-02	2002-03
	1) दवाखाने	संख्या		6	13	22	16	15	15	12
	2) रुग्णालये	संख्या		1	1	1	7	10	11	10
	3) प्रा. आ. केंद्र	संख्या		4	8	13	13	38	39	38
	4) खाटा	संख्या		72	102	133	500	538	568	546
	5) दर लाख लोकसंख्येमागे खाटा	संख्या		10	11	13	48	33	35	34
	6) जबादार केलेले रुग्ण									
	क. बाह्य रुग्ण	संख्या		134000	251000	451000	826000	519100	567900	473800
	ख. अंतर रुग्ण	संख्या		1000	1000	3000	61000	60300	74000	27900
	7) जन्मादा दर	दर हजार	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	8) मृत्यु दर	दर हजार	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.

तकता क्र. 15.8 पुढे चालू....

तक्ता क्रमांक 15.8 पुढे चालू...

जिल्हा :- जालना.

अ. क्र.	वाव	परिमाण	संदर्भ वर्ष							
			1960-1961	1970-1971	1980-1981	1990-1991	2000-2001	2001-2002	2002-2003	
1	2	3	4	5	6	7	9	10	11	
12	वाहतूक व वळणवळण:-									
	1) रस्ते लांबी (न.पा.वगळून)	कि.मी.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	3196	3870	3911	3738	
	2) दर 100 चौ. कि.मी. क्षेत्रामागे रस्त्याची लांबी (न.पा.रस्ते वगळून)	कि.मी.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	42	51	51	48	
	3) रस्त्याची लांबी (दर लाखलोकसंख्येमागे)	कि.मी.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	259	262	254	
	4) एकूण रेल्वे मार्गाची लांबी	कि.मी.	88	88	88	88	88	88	88	
	5) डाक कार्यालये	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	230	186	232	232	193	
	6) तार कार्यालये	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	15	10	13	13	13	
13	स्थानिक स्वराज्य संस्था:-							2000	2001	2002
	1) पंचायत समिती	संख्या	0	5	5	5	8	8	8	
	2) ग्रामपंचायत	संख्या	0	0	555	669	784	735	785	
	3) नगरपालिका	संख्या	4	4	4	4	4	4	4	
	4) कटक मंडळे	संख्या	0	0	0	0	0	0	0	
	5) महानगरपालिका	संख्या	0	0	0	0	0	0	0	
14	संकिर्ण		1970	1979	1990	1993	2000	2001	2002	
	बँक शाखा (सर्व बँका)	संख्या	13	32	154	160	158	157	154	

टिप :- 1) लोकसंख्येची निगदीत असलेल्या निर्देशांकासाठी 2001 ची लोकसंख्या विचारात घेतलेली आहे.

2) * = जालना जिल्ह्याकरिता स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या औरंगाबाद जिल्ह्याची माहिती देण्यात आली आहे.

3) उ. ना. = उपलब्ध नाही

आधार :- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, जालना.

समाप्त ##